

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA

Érkezett: 2007 FEBR 16.

T/2082. számú

törvényjavaslat

**a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz
és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről**

Előadó:

**Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter**

Budapest, 2007. február

2007. évi törvény**a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint
halászati támogatásokhoz
és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás
egyes kérdéseiről**

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból valamint az Európai Halászati Alapból, továbbá a tagállami hatáskörben nyújtott mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatások nemzeti végrehajtásával összefüggő alapelveket, továbbá egységes intézményi, információs és eljárási kereteket megállapítsa, a következő törvényt alkotja:

*I. FEJEZET**ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**A törvény célja, alapelvei***1. §**

E törvény célja, hogy az eljárás törvényessége, eredményessége és átláthatósága érdekében a közösségi és a nemzeti forrásból folyósított mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatások igénybevételének és a közös agrárpolitika egyéb, támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási intézkedéseiben (a továbbiakban együtt: intézkedés) való részvétel rendjét, az ügyfél, továbbá az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek illetve szervezetek jogait és kötelezettségeit egységesen szabályozza.

2. §

A jogok rendeltetésszerű gyakorlása érdekében az irányítási valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek az intézkedésekben való részvételhez kapcsolódó információhoz való egyenlő hozzájutási esélyek biztosítása mellett megadják az ügyfelek részére a vonatkozó nemzeti jogszabályok és közösségi jogi aktusok, valamint egyéb rendelkezések megtartásához szükséges tájékoztatást, és lehetővé teszik számukra az intézkedésekben való részvétel közösségi jogi aktusokon, nemzeti jogszabályokon és egyéb rendelkezéseken alapuló rendjének megismerését.

3. §

A végrehajtási feladatokat ellátó szervezetek minden ügyben kötelesek megkülönböztetés nélkül, az adott intézkedésre vonatkozó közösségi jogi

aktusoknak és nemzeti hatáskörben kiadott jogszabályoknak, és az ezeken alapuló más rendelkezéseknek megfelelően eljárni és intézkedni.

4. §

Az ügyfél jogainak gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése során köteles elősegíteni a törvény végrehajtásában közreműködő szervek, szervezetek feladatainak végrehajtását.

5. §

A piaci szereplők gazdálkodása kiszámíthatóságának érdekében biztosítani kell, hogy:

- a) a támogatások kifizetéséért és az egyéb intézkedések lebonyolításának végrehajtásáért felelős intézményrendszer működése átlátható, szabályszerű, megfelelően szabályozott és a hatékonyság, gazdaságosság, eredményesség követelményeinek megfelelő legyen,
- b) az ügyfelet csak a kérelem elbírálásához legszükségesebb mértékben terhelje adminisztrációs kötelezettség,
- c) a támogatási kérelmeket, pályázatokat az egyenlő esélyek biztosítása mellett bírálják el, továbbá
- d) a piaci szereplők a jogszabályok keretei között kiszámíthatóan, és határidőn belül jussanak hozzá az őket megillető támogatáshoz.

6. §

Annak érdekében, hogy az intézkedések ténylegesen a jogszabályokban vagy programokban meghatározott célok megvalósítását szolgálják, a végrehajtási feladatokat ellátó szervezetek kötelesek megteremteni, illetve biztosítani a szándékos szabálytalanságok elleni hatékony fellépéshez szükséges feltételeket.

7. §

(1) Az ügyfelek, továbbá az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek kötelesek egymással, az Európai Unió illetékes szerveivel, szervezeteivel, valamint más tagállamok kifizető ügynökségeivel együttműködni. Ez az együttműködés kiterjed az egyes feladatok közösségi jogi aktusokban, valamint a jogszabályokban, továbbá a külön megállapodásokban foglaltak szerint történő végrehajtására, az együttműködő felek közti, szükséges és célhoz kötött adatszolgáltatásra, az ellenőrzések végrehajtásához szükséges feltételek megteremtésére.

(2) A törvény végrehajtásában külön megállapodás alapján résztvevő szervezetek a szükséges szervezési és pénzügyi intézkedések megtételével kötelesek saját, jogszabályban, illetve alapító okiratukban meghatározott alapfeladataik, valamint

a külön megállapodásban foglaltak végrehajtása során az összhangot folyamatosan biztosítani.

8. §

A törvény rendelkezéseit az Európai Unió Közös Agrárpolitikájáról (KAP), valamint Közös Halászati Politikájáról (KHP) szóló közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokkal együtt kell alkalmazni és értelmezni.

Fogalmak

9. §

A törvény, valamint a törvény végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában:

- a) *beruházás*: az ügyfél által eszközölt, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény és a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény által befektetett eszközként aktiválhatónak minősített ráfordítások összessége. A társasági tulajdon illetőleg szavazati jog megszerzésére fordított összeg csak abban az esetben minősül beruházásnak, ha a támogatás igénybevételi feltételeit megállapító jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi;
- b) *egyéb szervezet*: jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, szakcsoport, polgári jogi társaság, és minden más, jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesülés;
- c) *illetékes hatóság*: az 1290/2005/EK tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségek és más testületek akkreditációja és az EMGA és az EMVA számláinak elszámolása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 885/2006/EK bizottsági rendelet (2006. június 21.) 1. cikkének (2) bekezdése alapján az agrárpolitikáért felelős miniszter;
- d) *irányító hatóság*: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet (2005. szeptember 20.) 75. cikke, valamint az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján az agrárpolitikáért felelős miniszter;
- e) *kifizető ügynökség*: a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK tanácsi rendelet (2005. június 21.) 6. cikkében meghatározottak szerinti, a Kormány által rendeletben kijelölt, és az illetékes hatóság által e feladat ellátására akkreditált szerv;
- f) *igazoló szerv*: a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK tanácsi rendelet (2005. június 21.) 7. cikkében meghatározottak szerinti szerv;
- g) *közreműködő szervezet*: az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 3. cikk p) pontja szerinti szervezet;
- h) *igazoló hatóság*: az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti szervezet;
- i) *ellenőrző hatóság*: az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK

tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti szervezet;

j) *helyi akciócsoport*: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet (2005. szeptember 20.) 62. cikk (2) bekezdése szerinti feladatokat ellátó szervezet;

k) *nemzeti vidéki hálózat*: az 1698/2005/EK rendelet 68. cikke szerint jogszabályban foglaltak szerinti szervezési, koordinációs feladatokat ellátó szervezet;

l) *mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv*: a Kormány által rendeletben kijelölt szerv;

m) *nyilvánvaló hiba*: az ügyfél által benyújtott kérelemben, pályázatban feltüntetett adatok olyan egyértelmű hiányossága vagy hibája, amely a kérelem, vagy a pályázat más adataiból vagy más, a végrehajtási feladatokat ellátó szervezet által közvetlenül elérhető nyilvántartásból származó adatok alapján hiánypótlásra felszólítás nélkül, saját hatáskörben pótolható vagy javítható, kivéve a kérelem hitelességét befolyásoló hiányosság (aláírás, bélyegző lenyomat, stb.);

n) *mezőgazdasági vagyoni értékű jog*:

1) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71 EGK és a 2529/2001/EK rendeletek módosításáról szóló 1782/2003/EK tanácsi rendeletben (2003. szeptember 29.) foglaltaknak megfelelően kiosztott, az egységes támogatási rendszerben való részvételre feljogosító támogatási jogosultság,

2) az 1782/2003/EK rendelet 11. fejezetében meghatározott anyajuhra és anyakecskére vonatkozó támogatási jogosultság, és a 12. fejezetében meghatározott anyatehénre vonatkozó támogatási jogosultság,

3) a tej-, és tejtermék ágazatban illeték megállapításáról szóló 1788/2003/EK tanácsi rendelet (2003. szeptember 29.) 5. cikk j) pontjában meghatározott egyéni referencia mennyiség,

4) a borpiac közös szervezéséről szóló 1493/1999/EK tanácsi rendelet (1999. május 17.) 2. cikkében meghatározott új telepítési jog, és újratelepítési jog, valamint

5) jogszabályban mezőgazdasági vagyoni értékű jognak minősített jog;

o) *kölcsönös megfeleltetés*: a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 796/2004/EK bizottsági rendelet (2004. április 21.) 2. cikk (30) bekezdésében meghatározott fogalom;

p) *hatáskörrel rendelkező hatóság*: a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó

követelmények ellenőrzését, igazolását végző közigazgatási szerv;

q) *szabálytalanság*: az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 2988/95/EK Euratom tanácsi rendelet (1995. december 18.) 1. cikk (2) bekezdésében megállapított tényállás;

r) *csékély összegű (de minimis) támogatás*: az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csékély összegű (*de minimis*) támogatásokra való alkalmazásáról a mezőgazdasági és halászati ágazatban szóló 1860/2004/EK bizottsági rendelet (2004. október 6.), valamint más közösségi jogi aktus által csékély összegű (*de minimis*), támogatásnak minősített támogatás.

A törvény hatálya

10. §

(1) A Magyar Köztársaság területén székhellyel, telephellyel, lakóhellyel, szokásos tartózkodási hellyel rendelkező vagy egyébként itt tartózkodó és gazdasági (termelő, szolgáltató, üzemi, üzleti) tevékenységet folytató természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet egyes intézkedésekben való részvételének rendjére, valamint az ezzel összefüggő közigazgatási hatósági eljárásban résztvevő személyre e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni továbbá az Európai Unió bármely tagállamában székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személyre, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, továbbá az Európai Unió bármely tagállamában lakóhellyel, szokásos tartózkodási hellyel rendelkező arra a természetes személyre, aki (amely) Magyarországon gazdasági (termelő, szolgáltató, üzemi, üzleti) tevékenységet folytat, és a vonatkozó jogszabályok alapján:

- a) exportbizonyítvány kiállítása iránt kérelem,
 - b) másik tagállamban kiállított exportbizonyítvány alapján export-visszatérítés iránti kérelem, valamint
 - c) export-visszatérítés megállapítására szolgáló eljárás keretében ajánlat benyújtásával
- az illetékes szervnél eljárást kezdeményez.

(3) Ha törvény másként nem rendelkezik, a vámszabad területre is e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

11. §

(1) E törvény hatálya kiterjed:

- a) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (a továbbiakban: EMVA),
- b) az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap (a továbbiakban: EMGA),
- c) az Európai Halászati Alap (a továbbiakban: EHA) keretében, valamint

d) a tagállami hatáskörben hozott intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos, az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek hatáskörébe tartozó eljárására.

(2) A törvény végrehajtásáért az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) felel. A miniszter:

a) az államháztartás működési rendjére vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint gondoskodik a belső kontroll rendszerek kialakításáról, valamint azok folyamatos és hatékony működtetéséről, valamint

b) felel az egyes végrehajtási feladatokat ellátó szervek, szervezetek közötti feladatok elhatárolásáért.

(3) A törvény hatálya alá tartozó végrehajtási feladatot ellátó szervek, illetve szervezetek:

a) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv,

b) az átruházott feladatot ellátó szervezet,

c) az együttműködő szervezet,

d) a hatáskörrel rendelkező hatóság,

e) nemzeti vidéki hálózat, valamint

f) a helyi akciócsoport.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak szerinti szervek, illetve szervezetek feletti egyes ellenőrzési jogosítványokat:

a) az igazoló szerv,

b) az igazoló hatóság, valamint

c) az EHA esetében az ellenőrző hatóság gyakorolja.

(5) Az igazoló szervi ellenőrzésre vonatkozóan a 885/2006/EK rendelet 5. cikke szerinti előírásokat kell alkalmazni.

(6) Az igazoló hatósági ellenőrzésre az 1198/2006/EK rendelet 60. cikkében foglaltakat kell alkalmazni.

(7) Az EHA esetében az ellenőrző hatósági ellenőrzésre az 1198/2006/EK rendelet 61. cikkében foglaltakat kell alkalmazni.

(8) A kifizető ügynökség az 1290/2005/EK rendelet 6. cikk (1) bekezdés a), illetve c) pontjában foglaltaknak megfelelő ellenőrzési tevékenysége során a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokban, valamint e törvényben foglaltak szerint jár el.

(9) A (4) bekezdés szerinti ellenőrzés lefolytatása nem érinti az államháztartásra vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerinti független belső ellenőrzés keretében lefolytatott ellenőrzési tevékenységet.

(10) Ha az igazoló szerv, az igazoló hatóság, a közreműködő szervezet, az ellenőrző hatóság, az átruházott feladatot ellátó szervezet, az együttműködő szervezet, a helyi akciócsoporthat, a nemzeti vidéki hálózat kijelöléséhez a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény alapján nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatni, e szervek, illetve szervezetek kijelöléséről a miniszter – ha e szervek, szervezetek felett az alapítói illetőleg irányítási jogokat más miniszter gyakorolja, az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben, az érintett miniszterrel együttes – rendeletben intézkedik. Amennyiben a kijelölés alapján a feladat ellátásáról szóló megállapodást olyan szervezettel kötik meg, amely felett az alapítói illetőleg irányítási jogokat más miniszter gyakorolja, e megállapodás létrejöttéhez az államháztartásért felelős miniszter, valamint a tulajdonosi és irányítási jogokat gyakorló miniszter jóváhagyása szükséges.

(11) E törvény hatálya nem terjed ki a Közös Agrárpolitika hatálya alá tartozó termékek importjának engedélyezésére.

(12) E törvény rendelkezéseit az export visszatérítéssel kapcsolatos eljárásra, valamint a vámhatóság ellenőrzési hatáskörébe tartozó egyes intézkedésekre a közösségi jogi aktusokban, valamint a külön jogszabályokban foglaltak figyelembe vételével kell alkalmazni.

12. §

(1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásban – a (2)-(4) bekezdésekben meghatározott kivételekkel – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásban nem kell alkalmazni a Ket. 29. §-át, 36. § (2)-(4) bekezdését, 113. §-át, valamint 169. §-át.

(3) A Ket. 20. § (3) bekezdése alkalmazásában a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv akkreditált feladatai tekintetében az azonos hatáskörű más hatóság kijelölésére vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni.

(4) A törvény hatálya alá tartozó intézkedéssel kapcsolatban elektronikus ügyintézésre akkor van lehetőség, ha azt e törvény, vagy a törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet az ügy típusának megjelölésével lehetővé teszi.

II. FEJEZET

AZ IRÁNYÍTÁS ÉS VÉGREHAJTÁS EGYES INTÉZMÉNYEI

Az irányítás egyes intézményei

Az illetékes hatósági jogkör gyakorlása

13. §

(1) A miniszter illetékes hatósági jogkörének gyakorlása során:

- a) felelős a kifizető ügynökség akkreditációjáért, e feladatkörében – a közösségi jogi aktusokban foglaltak szerint – jogosult az akkreditáció megadására, illetve szükség esetén annak megvonására;
- b) folyamatosan figyelemmel kíséri a kifizető ügynökségnél az akkreditációs feltételek teljesítését;
- c) gondoskodik az egyes intézkedésekhez kapcsolódó monitoring rendszer működéséhez szükséges információs rendszernek más ágazati információs rendszerekkel való összehangolásáról;
- d) közleményt ad ki a forrás kimerüléséről.

(2) A miniszter (1) bekezdés szerinti illetékes hatósági feladatai ellátása érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv tekintetében a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Ksztv.) 2. § (1) bekezdés c), valamint h)-i) pontjai szerinti irányítási jogköröket gyakorolja.

(3) A miniszter (1) bekezdés b)-d) pontja szerinti illetékes hatósági feladatai ellátásában – ideértve a (2) bekezdés szerinti jogköröket is – a kiadmányozási jogot írásban államtitkárra, illetve szakállamtitkárra ruházhatja át.

(4) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti közleményeket a miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában és honlapján, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv internetes honlapján kell közzétenni.

Az irányító hatósági jogkör gyakorlása

14. §

(1) A miniszter irányító hatósági jogkörének gyakorlása során:

- a) a közösségi jogi aktusok, valamint az Európai Unió vonatkozó programjai alapján dönt a technikai segítségnyújtás céljaira rendelkezésre álló közösségi források felhasználásáról;
- b) meghatározza a monitoring bizottság összetételét, illetve gondoskodik annak működtetéséről;

c) közleményt ad ki:

ca) a pályázat alapján igényelhető támogatásról,

cb) pályázat esetén a támogatásokra vonatkozó kérelem benyújtására rendelkezésre álló időszakról,

cc) a támogatási kérelem elbírálásakor alkalmazandó szakmapolitikai prioritásról,

cd) a rendelkezésre álló forrás túligényléséről,

ce) a támogatás igénybevételéhez szükséges, jogszabályban, illetve a pályázati felhívást tartalmazó közleményben meghatározott feltételek teljesítése esetén a minimális ponthatárról,

cf) a támogatási kérelmek elbírálásakor alkalmazandó műszaki, technikai leírásokról (pl. katalógusok, normagyűjtemények),

cg) a külön jogszabályban meghatározott esetekben;

d) irányítja a nemzeti vidéki hálózatot;

e) a 1698/2005/EK rendelet 75. cikk (1) bekezdésének a) pontja végrehajtása érdekében az EMVA intézkedései esetén jóváhagyja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által alkalmazott igazgatási és ellenőrzési rendszereket, valamint a törvény alapján kötött megállapodásokat;

f) gyakorolja a Ket. 115. §-ában foglaltak szerint a felügyeleti szervet megillető jogosítványokat.

(2) A miniszter (1) bekezdés szerinti irányító hatósági feladatai ellátása érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv tekintetében a Ksztv. 2. § (1) bekezdés c), valamint h)-i) pontjai szerinti irányítási jogköröket gyakorolja.

(3) A miniszter (1) bekezdés szerinti irányító hatósági feladatai ellátásában – ideértve a (2) bekezdés szerinti jogköröket is – a kiadmányozási jogot írásban államtitkára, illetve szakállamtitkára ruházhatja át.

(4) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti közleményeket a miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában, internetes honlapján, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv internetes honlapján kell közzétenni.

A végrehajtás egyes intézményei által ellátandó feladatok

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv feladatai

15. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felelős:

a) az EMGA-ból, illetve az EMVA-ból finanszírozott támogatások esetén a kifizető ügynökségi,

b) az EHA-ból finanszírozott támogatások esetében a közreműködő szervei,

c) egyes, jogszabályban meghatározott nemzeti hatáskörbe tartozó mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési támogatásokkal összefüggő végrehajtási,

d) az a)-c) pontban foglaltak szerinti feladatok végrehajtásával összefüggő

nyilvántartási, valamint

e) törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározott egyéb államigazgatási feladatok ellátásáért.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a feladatkörébe tartozó intézkedésekkel kapcsolatos jogok és kötelezettségek teljesítésének módjára vonatkozóan tájékoztatókat, közleményeket ad ki, illetve nyomtatványokat rendszeresít.

Az átruházott feladatokat ellátó szerv feladatai

16. §

Az EMGA és az EMVA keretében végrehajtott intézkedések esetében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hatáskörébe tartozó feladatokat átruházás útján is elláthatja.

17. §

(1) Az átruházott feladatot ellátó szerv a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nevében jár el.

(2) Az átruházott feladatot ellátó szerv által elvégzett feladatért harmadik személy felé a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felel. Az átruházott feladatot ellátó szerv csak a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv előzetes jóváhagyása alapján vonhat be más szervezetet az átruházott feladat ellátásába.

(3) Az átruházott feladat ellátásáról írásba foglalt megállapodásban kell rendelkezni. E megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:

- a) az átruházott feladatok körének meghatározását,
- b) az átruházott feladatok ellátásának pénzügyi feltételeit,
- c) az átruházott feladatot ellátó szervezet feladatait és kötelezettségeit,
- d) az a) pontban megjelölt feladat elvégzése során alkalmazott eljárást és módszereket,
- e) a teljesítési igazolás kiállításának feltételeit,
- f) rendelkezést az átruházott feladatot ellátó szerv által elvégzett ellenőrzések eredményeiről szóló jelentések gyakoriságáról,
- g) rendelkezést a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére átadandó adatok köréről, az adatszolgáltatás tartalmáról és rendszerességéről,
- h) az átruházott feladatot ellátó szervnek a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szembeni felelősségvállalása szabályait,
- i) az átruházott feladat elvégzése érdekében mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által átadott vagy átadásra kerülő adatok körét és azok védelmét.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek ellenőrzik az átruházott feladat teljesítését.

Az együttműködő szervezet feladatai

18. §

(1) Az EMGA és az EMVA keretében végrehajtott intézkedések esetében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hatáskörébe tartozó feladatok ellátásába szakértőként, illetve egyes technikai jellegű feladatok ellátására más szervezetet (a továbbiakban: együttműködő szervezet) is bevonhat.

(2) Az együttműködő szervezet önállóan nem járhat el, kizárólag a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv előzetes jóváhagyása alapján vonhat be más szakértőt, illetve közreműködőt feladata ellátásába. Az együttműködő szervezet által elvégzett feladatért harmadik személy felé a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felel.

(3) Az együttműködés keretében ellátandó feladatokról írásba foglalt megállapodásban kell rendelkezni. E megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:

- a) az együttműködés keretében ellátandó feladatok körének meghatározását,
- b) az ellátandó feladatok végrehajtásával összefüggő pénzügyi feltételeket,
- c) az együttműködő szervezet feladatait és kötelezettségeit,
- d) az a) pontban megjelölt feladat elvégzése során alkalmazott eljárást és módszereket,
- e) a teljesítési igazolás kiállításának feltételeit,
- f) az együttműködő szervezetnek a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szembeni felelősségvállalása szabályait,
- g) az együttműködői feladatok elvégzése érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által átadott vagy átadásra kerülő adatok körét és azok védelmét.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek ellenőrzik az együttműködői feladatok teljesítését.

(5) Olyan feladatok ellátására, amelyben más költségvetési szerv vagy egyéb szervezet saját hatáskörében eljárást folytat, és eljárása a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó feladatot érint, a feladatvégzés összehangolása érdekében együttműködési megállapodás köthető.

*A hatáskörrel rendelkező hatóság feladatai***19. §**

(1) A hatáskörrel rendelkező hatóság a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzéseket külön jogszabály alapján folytatja le.

(2) A hatáskörrel rendelkező hatóság az ellenőrzések eredményeiről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet a (3)-(5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően tájékoztatja.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a hatáskörrel rendelkező hatóság a kölcsönös megfeleltetés keretében történő ellenőrzések ellátásával, valamint az adatok kölcsönös átadásával kapcsolatos részletes feltételekről írásban állapodnak meg. Az írásbeli megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:

- a) a hatáskörrel rendelkező hatóság által a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó feltételek ellenőrzésének a körét,
- b) az ellenőrzés során alkalmazandó mintavétel módját;
- c) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által ellenőrzésre kiválasztott ügyfeleknek a hatáskörrel rendelkező hatóság részére átadandó, az ügyfél-nyilvántartásban szereplő személyes adatait;
- d) a hatáskörrel rendelkező hatóság által kiállítandó ellenőrzési jegyzőkönyvek tartalmát, átadásának ütemezését és módját.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott adatcsere kapcsán a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által vezetett integrált informatikai rendszer valamint nyilvántartási rendszerek kód- és törzsadatait kell alkalmazni, különös tekintettel a kiválasztásra kerülő ügyfelek, üzemek valamint helyszínek azonosítására.

(5) A (3) bekezdés d) pontja alapján kiállított jegyzőkönyvet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által vezetett integrált informatikai rendszer által elektronikusan is közvetlenül átvehető módon kell kiállítani.

(6) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek ellenőrzik a (3) bekezdésben foglaltak szerinti megállapodásban foglaltak teljesítését.

*A nemzeti vidéki hálózat feladatai***20. §**

(1) Az 1698/2005/EK rendelet 68. cikke szerinti nemzeti vidéki hálózat felállításával, irányításával és működtetésével kapcsolatos feladatokat az irányító hatóság a külön jogszabályban foglaltak alapján felállított irányító egység

közreműködésével látja el.

(2) Az irányító egység, valamint a nemzeti vidéki hálózat az EMVA esetében az 1698/2005/EK rendelet 68. cikke szerinti feladatokon túl az irányító hatóság által meghatározottak szerint átruházott feladatkörben is eljárhat, illetve a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel együttműködési megállapodást köthet.

A helyi akciócsoport

21. §

(1) A helyi akciócsoport az 1698/2005/EK rendelet 63. cikk (a) és (b) pontja szerinti feladat ellátása során – figyelemmel a 62. cikk (2) bekezdésében foglaltakra – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel kötött külön megállapodás alapján átruházott feladatkörben is eljárhat.

(2) Jogszabály előírhatja, hogy az (1) bekezdésben foglaltak szerinti megállapodás csak az irányító hatóság által a külön jogszabályban foglaltak szerint elismert jogi személynek minősülő helyi akciócsoporttal köthető.

III. FEJEZET

ADATKEZELÉS, NYILVÁNTARTÁSOK

A támogatási adat kezelése

22. §

a. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásához:

a) az ügyfél azonosítására szolgáló adatokat (név, születési hely és idő, anyja leánykori neve, regisztrációs szám, lakóhely adatai és adóazonosító jel),

b) az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő eljárás során az ügyfélre vonatkozóan keletkezett adatokat, valamint

c) az ügyfél ellenőrzése során harmadik személyről nyert – személyes adatként az a) pont szerinti – adatokat (az a)-c) pontok a továbbiakban együtt: támogatási adat)

az adott támogatási jogcímre vonatkozó jogosulatlanul igénybe vett támogatás végrehajtásához való jog elévüléséig kezelheti.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a törvényben meghatározott más szerv, illetve szervezet nyilvántartásából átvett adatot csak az ügyfél személyazonosításához, a támogatáshoz való jogosultság megállapításához, az intézkedésekhez kapcsolódó feltételek ellenőrzéséhez, az ügyfél kérelmére indult eljárás során pedig a tényállás tisztázásához használhatja

fel.

(3) Amennyiben törvény megengedi a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és más hatóság között az adat átadását, illetve a hatósági nyilvántartásokból az adat átvételét, az adatszolgáltatást elektronikus úton is lehet teljesíteni.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatási adatot a jogosulatlanul igénybevett támogatás végrehajtásához való jogra vonatkozó elévülési időn belül a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával összefüggésben átadhatja az átruházott feladatot ellátó szervnek, illetve az együttműködő szervezetnek, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóságnak, amely szervek, illetve szervezetek ezen adatokat kezelik.

Adatszolgáltatás

23. §

(1) Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az elhunyt magánszemély támogatásával összefüggésben eljárást folytat vagy azt kezdeményezi, és ennek során az örökösök személyének ismerete szükséges, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresésére a hagyatéki leltározást végző szerv adatot szolgáltat a hagyatéki leltár készítésének tényéről, valamint a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző nevééről és székhelyéről.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresése alapján a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző tájékoztatja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet az azonosításukhoz szükséges adatok feltüntetésével (név, születési hely és idő, anyja leánykori neve, regisztrációs szám és lakóhely) az örökösökről vagy tájékoztatást ad a hagyatéki eljárás megszüntetéséről.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a szükséges ellenőrzések lefolytatása, valamint más intézkedés megtétele céljából köteles a támogatási adatot a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek, valamint más tagállam kifizető ügynöksége rendelkezésére bocsátani. Az adat-átadási kötelezettség írásbeli megkeresés alapján, és csak a megkereső szerv jogszabályban, vagy külön megállapodásban rögzített feladatainak ellátásához szükséges mértékig teljesíthető.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfélre vonatkozó – a gazdálkodással, a termőföld hasznosítással, az állattartással, az erdőgazdálkodással, a mezőgazdasági termékek tárolásával, feldolgozásával, valamint az egyéb mezőgazdasági tevékenységgel, halászattal kapcsolatos – támogatási adatokat egyedi azonosításra alkalmas módon, illetve a támogatások

összegevel, felhasználásával kapcsolatos adatokat összesített adatként statisztikai célú felhasználásra térítésmentesen adja át a Központi Statisztikai Hivatalnak. Az adat-átadási kötelezettség írásbeli megkeresés alapján és csak a Központi Statisztikai Hivatal jogszabályban rögzített feladatainak ellátásához szükséges mértékig teljesíthető.

A támogatási adatok védelmére vonatkozó külön rendelkezések

24. §

(1) Nem nyilvános támogatási adat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv eljárásában készített vagy rögzített, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19/A. §-a szerinti adat.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kezelt támogatási adatok közül közérdekből nyilvános adat e törvény alapján a központi költségvetésből illetve az EMGA-ból, az EMVA-ból, illetve EHA-ból támogatásban részesülő ügyfél:

- a) neve (elnevezése), lakóhelye, székhelye, telephelye,
- b) regisztrációs száma,
- c) a támogatás jogcíme, valamint
- d) a támogatás összege.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a (2) bekezdés szerinti adatokról egyedi igény alapján ad tájékoztatást.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv alkalmazottja, volt alkalmazottja, az ellenőrzésbe vagy az eljárásba bevont szakértő és minden más személy, akinek az adatszolgáltatás, -nyilvántartás, -feldolgozás, az ellenőrzés, a támogatás megállapítása, tartozásbeszedés, végrehajtás, illetve statisztikai célú felhasználás során feladataival összefüggésben feladataihoz kapcsolódó nem nyilvános támogatási adat vagy törvény által védett adat jut a tudomására, köteles azt megőrizni.

(5) A (4) bekezdésben megjelölt személy megsérti a titoktartási kötelezettséget, ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó eljárásokban vagy bírósági eljárás során megismert nem nyilvános támogatási adatot alapos ok nélkül illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tesz, felhasznál, vagy közzétesz.

(6) Amennyiben az ügyfél az intézkedésben való részvételre irányuló kérelme, pályázata összeállítása céljából tanácsadói szolgáltatást vesz igénybe, a tanácsadást végző titoktartási kötelezettségére a külön jogszabályban, a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban, valamint az ügyféllel kötött megállapodásban foglaltakat kell alkalmazni.

25. §

(1) A nem nyilvános támogatási adat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerven kívüli más szerv által csak alapos okkal használható fel. A nem nyilvános támogatási adatot alapos okkal használják fel, ha:

- a) az a támogatás ellenőrzését, vagy
- b) a (2)-(4) bekezdésben megjelölt szervek tájékoztatását szolgálja, továbbá
- c) azt törvény előírja vagy megengedi, illetve
- d) a felhasználáshoz az érintett ügyfél hozzájárul.

(2) Az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő adatot a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a hivatalos statisztikai szolgálathoz tartozó szervek statisztikai célra felhasználhatják, ha a titoktartási kötelezettség megtartását a feldolgozás során biztosítják és – amennyiben a statisztikáról szóló törvény másként nem rendelkezik – azt a későbbi egyedi azonosításra alkalmatlanná teszik.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a jogosulatlanul igénybe vett támogatás végrehajtásához való jogra vonatkozó elévülési időn belül kérelemre tájékoztatja az adóhatóságot, illetve a vámhatóságot a nem nyilvános támogatási adatról, ha az adó-, illetve vámteher vagy adóhiány feltárását, behajthatóságának megállapítását szolgálja, továbbá vám-, illetve adóigazgatási eljárás lefolytatásához szükséges.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresésre, vagy külön megállapodásban foglaltak szerinti rendszerességgel tájékoztatja a nem nyilvános támogatási adatról:

- a) a bíróságot;
- b) az ügyészséget;
- c) az ügyész által jóváhagyott megkeresésre a nyomozó hatóságot, ha a tájékoztatás a büntetőeljárás megindítása vagy lefolytatása érdekében szükséges;
- d) az illetékes nemzetbiztonsági szerv által engedélyezett megkeresés alapján a törvényben meghatározott feladatkörében eljáró nemzetbiztonsági szolgálatot;
- e) az Állami Számvevőszéket, a Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szervezetet, az Európai Csalásellenes Hivatalt (OLAF), az állami adóhatóságot, a vámhatóságot, ha a tájékoztatás az ellenőrzéshez szükséges;
- f) az Európai Bizottságot, az Európai Számvevőszéket, az Európai Bíróságot;
- g) az illetékes hatóságot, az irányító hatóságot;
- h) a költségvetési fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjét, ha a tájékoztatás az államháztartásról szóló törvény szerinti belső ellenőrzéshez szükséges;
- i) közfeladatot ellátó szervet a feladatainak ellátásához szükséges körben.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nyomozó hatóságot a „halaszthatatlan intézkedés” jelzéssel ellátott, külön jogszabályban előírt ügyészi jóváhagyást nélkülöző megkeresésére is köteles tájékoztatni az adott ügygel

összefüggő nem nyilvános támogatási adatról.

(6) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv jogosult a nem nyilvános támogatási adatról az utólagos vállalatellenőrzések végrehajtásáért felelős hatóságot tájékoztatni, ha az intézkedésben való részvétel utólagos ellenőrzéséhez szükséges.

Nyilvántartási rendszerek

26. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatási adatok nyilvántartására az alábbi nyilvántartási rendszereket működteti:

- a) ügyfél-nyilvántartási rendszer,
- b) az intézkedések kezelésére szolgáló nyilvántartási és ellenőrzési rendszerek,
- c) földterület azonosítási rendszer,
- d) intervenciós raktárregiszter,
- e) agrár de minimis nyilvántartási rendszer (az a)-e) pontok a továbbiakban együtt: nyilvántartási rendszerek).

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nyilvántartási rendszerek működtetésével kapcsolatos technikai feladatok ellátására adatfeldolgozót bízhat meg.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az intézkedések végrehajtása során az abban foglalt feltételek, illetve kötelezettségek betartásának ellenőrzése céljából adatokat vehet át:

- a) a vámhatóság által kezelt vámadatbázisból,
- b) a külkereskedelmi államigazgatási szerv által kezelt importengedély nyilvántartásból,
- c) a szőlőültetvény-kataszterből,
- d) az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerből (ENAR),
- e) az Országos Erdőállomány Adattárból,
- f) a védett és védelemre tervezett természeti területek nyilvántartásából,
- g) az Országos Támogatási Monitoring Rendszer nyilvántartásából,
- h) a külön jogszabály szerint elismert ökológiai termelést ellenőrző szervezet által vezetett, az ökológiai gazdálkodással összefüggő nyilvántartásból,
- i) a vetőmag-nyilvántartási rendszerből,
- j) a személyek azonosítására a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból,
- k) a cégnyilvántartásból,
- l) az ingatlan-nyilvántartásból,
- m) a szőlőültetvények országos térinformatikai nyilvántartásából,
- n) az Országos Halászati Adattárból,
- o) a munkaügyi és munkavédelmi hatóság adatbázisából,

- p) az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését ellenőrző közigazgatási szerv által kezelt adatbázisból,
- q) az ügyfelet megillető támogatási jogosultságot tartalmazó nyilvántartásból,
- r) az I. és II. Nemzeti Fejlesztési Tervhez kapcsolódó információs rendszerekből.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfélre vonatkozó támogatási adatokat egymással, valamint az e törvény alapján átvett adatokkal a feladatkörében végzendő ellenőrzés céljából összevetheti, illetve felhasználhatja.

Az intézkedések kezelésére vonatkozó nyilvántartási és ellenőrzési rendszerek

27. §

- (1) Az intézkedésekhez kapcsolódó támogatási adatok kezelésére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv integrált informatikai rendszert működtet.
- (2) Az intézkedések hatékony végrehajtása érdekében az intézkedések végrehajtása során kezelt adatokból a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv elkülönült nyilvántartásokat hozhat létre. Az integrált informatikai rendszer részét képező elkülönült nyilvántartások esetén biztosítani kell az adatoknak a nyilvántartások közötti átadását.
- (3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az 1782/2003/EK tanácsi rendelet II. Cím 4. fejezete szerinti integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert az általa működtetett integrált informatikai rendszer részeként alakítja ki.

Ügyfél-nyilvántartási rendszer

28. §

- (1) Az intézkedésekben való részvétel feltétele, hogy az ügyfél legkésőbb a kérelem benyújtásával egyidejűleg regisztráltassa magát a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által vezetett ügyfél-nyilvántartási rendszerben.
- (2) A regisztrációs szám megállapítása iránti kérelemben be kell jelenteni az ügyfél:
 - a) nevét (elnevezését), rövidített cégnevét,
 - b) képviselőjére jogosult nevét,
 - c) a magánszemély adóazonosító jelét, külföldi vállalkozás esetén az illetősége szerinti állam hatósága által megállapított adóazonosító számát;
 - d) pénzforgalmi bankszámlaszámát, feltéve, ha pénzügyi következménnyel járó intézkedésben vesz részt;
 - e) címét, székhelyét, telephelyét vagy telephelyeit;
 - f) gazdálkodási formáját, továbbá statisztikai számjelét;

- g) levelezési címét – ha az nem azonos székhelyével, telephelyével –, továbbá a Magyarországon lakóhellyel, vagy telephellyel nem rendelkező külföldi személy esetében magyarországi kézbesítési meghatalmazottjának nevét és lakóhelyét (székhelyét);
- h) iratai őrzésének helyét, ha az nem azonos az ügyfél székhelyével vagy lakóhelyével;
- i) jogelődjét és jogelődjének regisztrációs számát.

(3) Az ügyfél-nyilvántartási rendszer tartalmazza:

- a) a (3) bekezdés szerinti adatokat;
- b) az ügyfél regisztrációs számát;
- c) az ügyfelet megillető támogatási jogosultságokra vonatkozó adatokat;
- d) az ügyfélnek a 1782/2003/EK tanácsi rendelet 3-9. cikkei szerinti kapcsolt előírásokkal összefüggő adatait;
- e) az ügyfél azon adatait, amelyre vonatkozóan a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az általa vezetett nyilvántartások működtetése során a külön jogszabályban megfogalmazottak szerinti folyamatos nyilvántartási kötelezettség terheli.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfél-nyilvántartási rendszer részeként, a törvény hatálya alá tartozó eljárások végrehajtásához szükséges mértékben nyilvántartja az ügyfelek telephelyeit, termelő egységeit, a gazdálkodás végzésének helyeit.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a mezőgazdasági termelőkre, valamint a mezőgazdasági üzemekre vonatkozó, közösségi jogi aktusok szerinti nyilvántartásról az ügyfélnyilvántartás keretében gondoskodik.

29. §

(1) Az ügyfél – annak bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül – köteles a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet az ügyfél-nyilvántartásba bejelentett adataiban bekövetkezett változásról, valamint a (2) bekezdés szerinti változásról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által előírt nyomtatványon értesíteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettség kiterjed az ügyfél végelszámolásának elhatározására, a jogi személy, illetve egyéb szervezet megszűnésére is. Ebben az esetben a bejelentési kötelezettség kiterjed a jogi személy, illetve egyéb szervezet végelszámolójára, felszámolójára is.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerinti kötelezettség elmulasztása esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet, felszámolót, végelszámolót mulasztási bírság fizetésére kötelezi.

30. §

- (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kérelem alapján nyilvántartásba veszi az ügyfelet, és részére regisztrációs számot állapít meg.
- (2) Az ügyfélnek a regisztrációs számát az intézkedésekben való részvétellel összefüggő minden iraton fel kell tüntetnie.
- (3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a regisztrációs szám megállapítása iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja, ha az ügyfél által bejelentett adatok valótlanok vagy hiányosak.
- (4) Annak részére, aki (amely) regisztrációs szám megállapítása iránti kérelmet nem nyújtott be, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv – amennyiben ez a jogszabályban meghatározott feladatainak végrehajtásához szükséges – ideiglenes technikai azonosítót állapíthat meg.

Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer

31. §

- (1) Az e törvény hatálya alá tartozó, földterülethez kapcsolódó támogatások eljárásainak kizárólagos országos földterület-azonosítási rendszere a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR). A MePAR adattartalma állami tulajdonban van, a tulajdonosi jogokat az állam nevében mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv gyakorolja.
- (2) A MePAR számítógépes rendszerének térképi alapját az Egységes Országos Vetületi Rendszerben (EOV) kell elkészíteni, és meg kell felelnie az 1:10.000-es méretarányú állami topográfiai térkép pontosságának.
- (3) A MePAR működtetése során állami feladatként biztosítani kell az adatok programszerű felújítását és változásvezetését. A változásvezetési eljárás kérelemre vagy hivatalból indítható.
- (4) A MePAR nyilvános. A földterület használatához kapcsolódó támogatások kapcsán benyújtott kérelmekhez az ügyfelek részére a MePAR vonatkozó adataihoz való hozzáférést biztosítani kell. A földterület használatához kapcsolódó támogatások kapcsán benyújtott kérelmekhez papír alapú térképek alkalmazása esetén a hozzáférést egy példányban költségtérítés-mentesen kell biztosítani.
- (5) A (4) bekezdésben foglaltaktól eltérő célú felhasználás, valamint az ügyfél által kézhez kapott, de a kérelmezés során fel nem használt térképek esetén fizetendő költségtérítés mértékét, továbbá az adatok más számítógépes

rendszerben történő felhasználásának feltételeit a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv állapítja meg.

IV. FEJEZET

ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Általános szabályok

32. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az egyes intézkedésekkel kapcsolatos támogatási döntéseit jogszabályban vagy pályázati felhívásban rögzített támogatási mértékek alapján, illetve az egyes jogcímekre elkülönített forrás figyelembevételével:

- a) arányosítással,
 - b) benyújtási, vagy – az intézkedésre vonatkozó jogszabály vagy a pályázati felhívást tartalmazó közlemény alapján – beérkezési sorrend alapján,
 - c) rangsor állításával, illetve
- az a)-c) pontban rögzített eszközök önálló vagy együttes alkalmazásával hozza meg.

(2) Az intézkedés feltételeit megállapító jogszabályban, illetve a pályázati felhívást tartalmazó közleményben meg kell jelölni, hogy a támogatást megállapító döntés meghozatalakor a (1) bekezdésben felsorolt eszközök közül melyik kerül alkalmazásra.

33. §

Az EMVA, illetve az EHA hatálya alá tartozó intézkedések esetében a kérelmet jogszabályban, illetve pályázati felhívásban meghatározott időszakon belül lehet benyújtani (szakaszos benyújtás).

Iratbetekintés

34. §

Korlátozható az iratbetekintés az ellenőrzés megkezdéséig, ha valószínűsíthető, hogy azok tartalmának megismerése a későbbi ellenőrzést megkönnyíti. Az iratbetekintés korlátozásáról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv végzéssel dönt.

*Az iratok kezelése, vezetése***35. §**

(1) Az ügyfél a jogszabályban előírt bizonylatot, könyvet, nyilvántartást – ideértve az elektronikus úton, illetőleg adathordozón rögzített adatokat is – úgy köteles kiállítani, illetve vezetni, hogy az a befizetési kötelezettségnek, illetve a támogatás alapjának és összegének, továbbá ezek megfizetésének, illetve igénybevételeének megállapítására, ellenőrzésére alkalmas legyen.

(2) A könyveket, nyilvántartásokat – ha jogszabály másként nem rendelkezik – úgy kell vezetni, hogy

- a) a bennük foglalt feljegyzések e törvényben, illetve a számvitelről szóló törvény bizonylati rendjére vonatkozó és egyéb jogszabályokban előírt bizonylatokon alapuljanak,
- b) támogatásonként folyamatosan tartalmazzák a támogatást meghatározó adatokat és azok bizonylati hivatkozásait,
- c) azokból kitűnjék az adott időszakra vonatkozóan a támogatás alapja,
- d) a támogatás igénybevételeének, valamint az alapul szolgáló bizonylatoknak az ellenőrzését lehetővé tegyék.

*Az iratok megőrzése***36. §**

(1) Az iratokat a megőrzésre kötelezett ügyfél a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek bejelentett helyen köteles őrizni. Az iratokat a könyvelés, feldolgozás időtartama alatt más helyre lehet továbbítani és őrizni.

(2) Az iratokat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felhívásában rögzített határidőn belül be kell mutatni.

(3) Az iratokat az ügyfélnek a nyilvántartás módjától függetlenül – közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – a támogatás esedékessége naptári évének utolsó napjától számított nyolc évig kell megőriznie.

(4) Az irat megőrzésére kötelezett jogi személynek, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak minősülő ügyfél megszűnése esetén az iratokat a (3) bekezdésben foglalt időpontig köteles megőrizni:

- a) a jogi személy jogutódja vagy jogszabályban, határozatban erre kötelezett,
- b) a szakcsoport működését jóváhagyó szövetkezet vagy állami gazdaság, illetve ezek jogutódja,
- c) a jogi személy felelősségvállalásával működő gazdasági munkaközösségért felelősséget vállaló jogi személy,
- d) a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnál a külön jogszabályban előírt személy.

*Nyomtatványok alkalmazása***37. §**

(1) A kérelem, a pályázat benyújtására valamint az adatszolgáltatásra a külön jogszabályban meghatározottak szerinti tartalomra és adatkörre papíralapú vagy elektronikus nyomtatvány rendszeresíthető. Ebben az esetben a rendszeresített nyomtatvány alkalmazása kötelező.

(2) A nem ügyfélkapun keresztül elektronikus úton-, illetőleg adathordozón teljesített adatszolgáltatáshoz mellékelni kell az azzal azonos adattartalmú, aláírt iratot is, kivéve, ha azt legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással látták el.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek közzé kell tennie a rendszeresített nyomtatványokat, az ahhoz kapcsolódó eljárási tájékoztatókat, és gondoskodnia kell arról, hogy azok az ügyfelek számára megfelelő időben, az ügyfelek által szabadon elérhető helyen álljanak rendelkezésre.

*A kérelem benyújtása***38. §**

(1) Jogszabály vagy a pályázati felhívást tartalmazó közlemény eltérő rendelkezése hiányában a kérelmet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez kell benyújtani.

(2) A (3) bekezdésben foglalt esetek kivételével a kérelmet postai úton kell benyújtani.

(3) Jogszabály vagy pályázati felhívást tartalmazó közlemény lehetővé teheti, hogy a kérelmet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnél személyesen, vagy fax útján is be lehessen nyújtani.

(4) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a kérelem benyújtására megállapított határidőt megtartottnak kell tekinteni, ha a kérelmet legkésőbb a határidő utolsó napján postára adták.

(5) Amennyiben ezt közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban foglaltak végrehajtása megköveteli, jogszabály, illetve pályázati felhívást tartalmazó közlemény a kérelem, vagy más irat benyújtása esetében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez történő legkorábbi, illetve legkésőbbi beérkezési határidőt is meghatározhat.

(6) A kérelem benyújtására, vagy beérkezésére nyitva álló, illetve eljárási

cselekményre meghatározott határidő vagy határnap elmulasztása esetén – kivéve, ha az intézkedésben való részvétel részletes feltételeit meghatározó jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi – igazolásnak helye nincs.

A kérelem befogadása

39. §

(1) Egyes, az EMVA-ból finanszírozott jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben meghatározott intézkedések esetében a kérelem benyújtását követően a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megállapítja, hogy a kérelem rendelkezik-e az értékelési eljárás lefolytatásához szükséges, jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben előírt valamennyi tartalmi és formai kellékkal, és ezáltal rangsorba állítható-e (a továbbiakban: befogadás).

(2) A kérelem befogadásáról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a befogadási nyilatkozat megküldésével értesíti az ügyfelet.

A nyilvánvaló hiba kijavítása

40. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelem elbírálása során a nyilvánvaló hibát az eljárás során bármikor kijavíthatja.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nyilvánvaló hiba javításáról az ügyfelet – indokolt esetben – döntésében értesíti.

A hiánypótlás

41. §

(1) Ha az intézkedésre vonatkozó jogszabály nem zárja ki, és a kérelem az ügyfél közreműködése nélkül nyilvánvaló hibaként nem javítható ki, az ügyfelet az ügyintézési határidőn belül – megfelelő határidő tűzésével – hiánypótlásra kell felszólítani.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában hiánypótlási felhívás azonos tárgyban ismételtelen nem bocsátható ki.

A kérelem módosítása

42. §

(1) Egyes, az EMVÁ-ból finanszírozott intézkedésekben való részvételre

vonatkozó jogszabály előírhatja, hogy a kérelem befogadásáról szóló értesítés kézhezvételét követően a kérelemben, illetve a pályázatban meghatározott támogatási alagra, illetve összegre nézve módosítási kérelem nem nyújtható be.

(2) A támogatási kérelem ügyében hozott első fokú döntést követően a kérelem rangsort érintő adatai nem módosíthatók.

(3) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a kérelem rangsort nem érintő adatai módosításának legkésőbbi benyújtási határideje a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napját megelőző harmincadik nap.

43. §

(1) Az ügyfél az ellenőrzésről való tudomásszerzést követően az ellenőrzés alá vont intézkedésre – a vizsgált időszakra és az ellenőrzés tárgyára – vonatkozóan kérelmét nem módosíthatja vagy vonhatja vissza.

(2) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által folytatott helyszíni, valamint adminisztratív ellenőrzés nem tár fel szabálytalanságot, úgy az ügyfél a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv kézhezvételét követően az érdemi döntés meghozataláig kérelmét visszavonhatja.

Az ügyfél nyilatkozata, a tanúvallomás

44. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet – az intézkedésben való részvétel jogosultságának illetve összecszerülésének megállapítása, illetve ellenőrzése érdekében – az általa ismert, illetve nyilvántartásában szereplő adatról, tényről, körülményről nyilatkozattételre kötelezheti.

(2) Az (1) bekezdés alá nem tartozó (harmadik) személy, az általa ismert, illetve nyilvántartásában szereplő olyan adatról, tényről, körülményről, amely a vele szerződéses kapcsolatban állt vagy álló ügyfél kötelezettségének, vagy támogatásának megállapítását, illetve ellenőrzését teszi lehetővé, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felhívására – kivéve a Ket. 53. §-ának (4) bekezdésében foglalt eseteket – köteles nyilatkozni, vagy tanúvallomást tenni.

(3) A nyilatkozattételről, illetve a tanúmeghallgatásról az érintett ügyfelet nem kell értesíteni.

*A jogutódlás***45. §**

(1) Törvény eltérő rendelkezése hiányában a jogutód ügyfelet megilletik mindazon jogok és terhelik mindazon kötelezettségek, amelyek a jogelődöt megillették, illetve terhelték.

(2) Eltérő megállapodás vagy határozat hiányában több jogutód esetén:

a) a jogelőd kötelezettségeit a jogutódok vagyonarányosan teljesítik, teljesítés hiányában pedig a jogelőd tartozásáért egyetemlegesen felelnek,

b) a támogatásra vagyonarányosan jogosultak.

(3) A támogatásra jogosult ügyfél halála esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a közjegyzői okiratban meghatározott támogatási összeg tekintetében végzéssel dönt az örökös részére történő átutalásáról. Amennyiben a közjegyzői okirat nem rendelkezik a támogatás összegéről, úgy az ügyfél örököse, több örökös esetében örökrészük arányában örökösei jogosultak a támogatás igénybevételére. A támogatás átutalásának feltétele, hogy az örökös az ügyfél-nyilvántartási rendszerben előzetesen regisztráltassa magát.

(4) Az intézkedésben való részvételre jogosult ügyfél halála esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a közjegyzői okiratban meghatározottak szerint dönt az egyes intézkedésekhez kapcsolódó nem támogatás jellegű jogosultságokról. Amennyiben a közjegyzői okirat nem rendelkezik a nem támogatás jellegű jogosultságokról, úgy az ügyfélnek azon örököse (több örökös esetében azon örökösei örökrészük arányában) válik jogosulttá, aki a nem támogatás jellegű jogosultsághoz kötődő vagyontárgyat (így különösen: földterület, állatállomány) örökölte. A jogosultság megállapításának feltétele továbbá, hogy az örökös az ügyfél-nyilvántartási rendszerben előzetesen regisztráltassa magát.

(5) Az örökös a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben fennálló követeléséről a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő egy éven belül az intézkedés jellegének megfelelő tartalmú közjegyzői okirattal igazolhatja, hogy jogosult a támogatás összegére. Amennyiben az örökös egy éven belül ilyen igazolást nem nyújt be a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez, úgy a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő egy év elteltével megszűnik a támogatás folyósítására vonatkozó jogosultsága, és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az eljárást végzéssel megszünteti.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv által végzett folyamatba épített ellenőrzés

46. §

- (1) E törvény ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseit a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek a kérelemmel kapcsolatos adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzésével, valamint a helyszíni szemlével összefüggő eljárásban (a továbbiakban: ellenőrzés) kell alkalmazni. Törvény eltérő rendelkezése hiányában a hatáskörrel rendelkező hatóság által a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó feltételek helyszíni ellenőrzésére e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (2) Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a kérelemben, a pályázatban, illetve a döntést követően a határozatban, illetve a hatósági szerződésben foglalt adatok, tények, körülmények megfelelnek-e a valóságnak, az intézkedésben való részvétel feltételeit megállapító jogszabályban, illetve a pályázati felhívást tartalmazó közleményben foglaltaknak.
- (3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az (1) bekezdésben foglalt feladatai ellátása során keletkezett adatokat nyilvántartja.
- (4) A kérelmet határozattal el kell utasítani, ha az ügyfél az intézkedéssel kapcsolatos helyszíni szemlét, illetve helyszíni ellenőrzést (a továbbiakban együtt: helyszíni ellenőrzés) önhibájából akadályozza vagy megghiúsítja.

47. §

- (1) Az ellenőrzés intézkedésenként és időszakonként, vagy meghatározott időszakokra több intézkedés tekintetében is lefolytatható.
- (2) Indokolt esetben azonos ellenőrzési céllal ismételt ellenőrzés hajtható végre.
- (3) A kérelem megalapozottsága a döntést megelőzően és azt követően is ellenőrizhető.
- (4) Az ellenőrzés hatékonyságának növelése és ezzel együtt az ügyfél adminisztrációs terheinek mérséklése érdekében több intézkedésre vonatkozóan együttesen, és egyidejűleg is lefolytatható az ellenőrzés.
- (5) Az ellenőrzés a kérelem, azok mellékletei és az ügyvel összefüggő más iratok átvizsgálásával, távérzékeléssel, laboratóriumi vizsgálattal, helyszíni szemle, helyszíni ellenőrzés keretében történhet. E vizsgálati módszerek külön-külön, de együttesen is alkalmazhatók.
- (6) Az (5) bekezdés alkalmazásában távérzékeléses ellenőrzésnek minősül az üres légifelvétel adatainak kiértékelésével lefolytatott ellenőrzés.

48. §

(1) A helyszíni ellenőrzést a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, vagy annak megbízása alapján az átruházott feladatot ellátó szerv megbízólevéllel, illetve szolgálati igazolvánnyal rendelkező alkalmazottja, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzését végző, arra jogosult szerv, illetve szervezet megbízólevéllel rendelkező alkalmazottja (a továbbiakban együtt: ellenőr) folytathatja le.

(2) Az ellenőr részére kiállított, iktató számmal ellátott megbízólevél tartalmazza:

- a) a „Megbízólevél” megnevezést,
- b) az ellenőr nevét, beosztását, szolgálati igazolványának, illetve – amennyiben szolgálati igazolvánnyal nem rendelkezik – a személyazonosító igazolványának vagy más személyazonosításra alkalmas igazolványának számát,
- c) az ellenőrzendő ügyfél nevét,
- d) az ellenőrzésre kerülő támogatási jogcím, illetve időszak megnevezését,
- e) az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi vagy egyéb felhatalmazásra történő hivatkozást,
- f) a megbízólevél érvényességi idejét,
- g) a kiállítás keltét,
- h) a kiállításra jogosult aláírását, bélyegzőlenyomatát.

(3) Az ellenőr részére általános megbízólevél is kiállítható, amely tartalmazza a (2) bekezdés a)-b), valamint e)-h) pontjaiban foglaltakon túl az ellenőr illetékességi területét is.

49. §

(1) A helyszíni ellenőrzést a megkezdésétől számított kilencven napon belül – illetve, ha az ügyintézésre ennél rövidebb idő áll rendelkezésre, erre figyelemmel az ügyintézési határidőn belül – kell lefolytatni. A határidőbe beleszámít az ellenőrzés megkezdésének és befejezésének napja is, mely időpontok jegyzőkönyvben rögzítésre kerülnek.

(2) A helyszíni ellenőrzésre előírt határidőt a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv vezetője indokolt esetben egy alkalommal hatvan nappal, de legfeljebb a jogszabályban meghatározott ügyintézési határidő lejártáig meghosszabbíthatja.

(3) Az ellenőrzési határidő meghosszabbításáról az ügyfelet írásban értesíteni kell.

50. §

(1) A helyszíni ellenőrzés az ügyfél előzetes értesítése nélkül is lefolytatható.

(2) Amennyiben a helyszíni ellenőrzés lefolytatásához az ügyfél jelenléte szükséges, a (3) bekezdésben foglaltak kivételével a helyszíni ellenőrzés csak akkor kezdhető meg, ha az ügyfél vagy alkalmazottja, meghatalmazottja, ezek hiányában hatósági tanú jelen van. Az ügyfél alkalmazottja, illetve meghatalmazottja köteles e minőségét megfelelő módon igazolni. Igazolás hiányában a hatósági tanú alkalmazására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) Ha a helyszíni ellenőrzés az ügyfél közreműködése nélkül, külső vizsgálat (szemrevételezéssel, méréssel), vagy távérzékeléssel elvégezhető, mellőzhető az ellenőrzésről történő tájékoztatás. Ebben az esetben a helyszíni ellenőrzés az ügyfél vagy alkalmazottja, meghatalmazottja, hatósági tanú jelenléte nélkül is elvégezhető.

(4) Az ellenőrzés tárgyával összefüggésben a helyszíni ellenőrzés része az ügyfél lakhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén kívül tárolt, illetve őrzött tárgyak, eszközök, iratok vizsgálata is.

51. §

(1) Ha az ügyfél iratai hiányosak vagy rendezetlenek, illetve nyilvántartásai pontatlanok vagy hiányosak, és így a támogatási jogosultság megállapítására alkalmatlanok, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kötelezheti az ügyfelet, hogy iratait, nyilvántartásait legfeljebb nyolc napon belül rendezze, pótolja, illetőleg javítsa. Ez az időtartam az ellenőrzés határidejébe nem számít bele.

(2) Az ellenőrzés során szakértő is igénybe vehető.

52. §

(1) A helyszíni ellenőrzés során, a helyszínen talált és feltárt körülményt jegyzőkönyvben rögzíteni kell, továbbá az ellenőr a bizonylatokról, könyvekről, nyilvántartásokról és egyéb iratokról az eredetivel egyező másolatot kérhet, fényképet és filmfelvételt készíthet. Ha a technikai feltételek adottak, akkor az ellenőr az ügyfél kérésére a jelenlétében elkészített, az eredetivel egyező másolatot ad a jegyzőkönyvről.

(2) A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az ügyfél által felajánlott és az ellenőr által visszautasított bizonyítást, kitérve a visszautasítás indokaira is.

(3) Az ellenőr a tényállás tisztázása során az ügyfél javára szolgáló tényeket is köteles rögzíteni és feltárni. A nem bizonyított körülmény az ügyfél terhére nem értékelhető.

(4) Az ellenőr a helyszíni ellenőrzés megkezdését megelőzően, erre történő külön felhívás nélkül, köteles magát és az ellenőrzési jogosultságát az e törvényben

előírt módon igazolni, valamint a jelen lévő ügyfelet az ellenőrzés céljáról, tárgyáról és várható időtartamáról tájékoztatni.

(5) Az ellenőr a helyszíni ellenőrzés során köteles a tényeket, körülményeket, adatokat rögzíteni, és a jelen levő ügyfelet, illetve annak képviselőjét az ellenőrzés során tett megállapításairól tájékoztatni.

(6) Az ügyfélre nézve terhelő megállapításokat tartalmazó jegyzőkönyv egy másolati példányát az ellenőr – amennyiben az ehhez szükséges technikai feltételek adottak – köteles az ügyfélnek a helyszínen átadni vagy azt az ügyfél részére a jegyzőkönyv lezárásától számított tizenöt napon belül megküldeni, amelyre az ügyfél nyolc napon belül észrevételt tehet.

53. §

(1) Az ellenőr a helyszíni ellenőrzés során:

- a) az ellenőrzés lefolytatásához szükséges helyiségekbe beléphet,
- b) az ügyfél ellenőrzés alá vont tevékenységével összefüggő járműveket, járművek rakományát, helyiségeket, helyszínt átvizsgálhatja,
- c) iratokat, tárgyakat, munkafolyamatokat vizsgálhat meg,
- d) az ügyféltől, képviselőjétől felvilágosítást, más személyektől nyilatkozatot kérhet,
- e) tisztázhatja a támogatásra való jogosultság megállapításához kapcsolódó tevékenységben résztvevők személyazonosságát, részvételük jogalapját,
- f) más, a tényállás tisztázásához szükséges bizonyítást folytathat le,
- g) az ügyféllel szerződéses kapcsolatban álló harmadik személlynél kapcsolódó ellenőrzést végezhet.

(2) Ha az ügyfél tevékenységéhez más személy ingatlanát veszi igénybe, az ingatlan tulajdonosa, használója köteles tűrni a helyszíni ellenőrzést.

(3) Az ellenőrzést úgy kell lefolytatni, hogy az az ügyfél gazdasági tevékenységét a lehető legkisebb mértékben korlátozza.

54. §

(1) A helyszíni ellenőrzés során az ügyfél jogosult:

- a) az ellenőr személyazonosságáról és megbízásáról meggyőződni,
- b) az ellenőrzési cselekményeknél jelen lenni,
- c) megfelelő képviseletéről gondoskodni,
- d) a helyszíni ellenőrzés során keletkezett iratokba betekinteni, a megállapításokkal kapcsolatban felvilágosítást kérni, azokra észrevételt tenni, bizonyítási indítványokat előterjeszteni, a jegyzőkönyvet megismerni, és a jegyzőkönyv átvételét követő nyolc napon belül, az abban foglaltakra írásban észrevételt tenni.

(2) Ha a magánszemély ügyfél jogainak gyakorlásában akadályozott, kérheti az akadály megszűnéséig, de legfeljebb hatvan napig a helyszíni ellenőrzés megkezdésének elhalasztását, vagy az ellenőrzési cselekmények szüneteltetését. Az ellenőrzés szünetelése az ellenőrzés időtartamába nem számít bele.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatóak abban az esetben, ha az ellenőrzés elhalasztása az ellenőrzés célját veszélyeztetné, megghiúsítaná, vagy egyéb módon ellehetetlenítené a folyamatban lévő eljárást.

(4) Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a vizsgálat megállapításait más ügyfélnél, vagy harmadik személynél végzett kapcsolódó vizsgálat eredményével támasztja alá, az erről szóló irat ügyfelet érintő részét az ügyféllel részletesen ismertetni kell.

A döntés

55. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmet annak hiánytalan beérkezését követően, a támogatás kifizetésének közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban meghatározott esedékességig bírálja el, és közli döntését az ügyféllel.

(2) Amennyiben a támogatás kifizetésének esedékességét közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus nem határozza meg, vagy a kérelem nem kifizetésre irányul – törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmet annak hiánytalan beérkezését követő hatvan napon belül bírálja el és közli döntését az ügyféllel.

(3) Ha a támogatás kifizetésének esedékességét közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus nem határozza meg, és ha az EMVA-ból finanszírozott intézkedésekben való részvétel részletes feltételeit megállapító jogszabály alapján a támogatási kérelmek elbírálása rangsor állítása alapján történik, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmet a benyújtásra nyitva álló időszak utolsó napját követő kilencven napon belül bírálja el és közli döntését az ügyféllel.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a részben vagy egészben helyt adó első fokú döntés helyt adó része alapján a támogatást a fellebbezésre tekintet nélkül az ügyfél részére folyósítja.

56. §

(1) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nyilvántartásba bejegyzést tesz, arról nem kell külön íven szerkesztett határozatot

hozni.

(2) Fellebbezés benyújtásának nincs helye, amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a döntését az Európai Bizottság döntése, vagy határozata alapján hozta meg.

(3) A kérelmet érdemi vizsgálat nélkül harminc napon belül végzéssel el kell utasítani, ha:

- a) a kérelmet az EMGA-ból finanszírozott intézkedések, illetve a nemzeti támogatások esetében a támogatási keret kimerülését követően nyújtották be;
- b) a kérelem nem jogszabályban meghatározott módon (formanyomtatványon) került benyújtásra, amennyiben az intézkedésre vonatkozó jogszabály így rendelkezik;
- c) a kérelmet az igény benyújtására jogosult nem írta alá;
- d) a kérelmet nem az igény benyújtására jogosult személy terjesztette elő.

A döntés módosítása, visszavonása

57. §

(1) Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megállapítja, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult szerv, illetve a bíróság által még el nem bírált döntése jogszabálysértő, a határozatát az ügyfél terhére a döntés közlésétől számított egy éven belül, az ügyfél javára az intézkedésekben való részvételhez való jog közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban, illetve jogszabályban meghatározott elévüléséig módosítja vagy visszavonja.

(2) A döntést az ügyfél terhére a bűncselekmény büntethetőségének elévüléséig lehet módosítani ha:

- a) a bíróság a büntetőügyben hozott jogerős ítéletével megállapította, hogy az ügyfél az intézkedéssel összefüggésben bűncselekményt követett el,
- b) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntést hozó ügyintézője a hivatali köteletségét a büntetőtörvénybe ütköző módon szegte meg úgy, hogy ez a döntés meghozatalát befolyásolta, és ezt a bíróság büntetőügyben hozott jogerős ítélete megállapította.

(3) Jogosulatlanul igénybe vett támogatás esetén az (1) bekezdés szerinti, az ügyfél terhére vonatkozó döntés módosítására, vagy visszavonására – közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – öt éven belül van lehetőség.

*A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által
lefolytatott végrehajtás*

58. §

Az eljárásban végrehajtható okirat a fizetési kötelezettséget megállapító jogerős határozat, amely okirat végrehajthatóságához külön intézkedésre nincs szükség.

59. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a tartozás megfizetésére az ügyfelet felhívja, eredménytelen felhívás esetén a végrehajtást megindítja. A végrehajtási eljárás külön határozat nélkül, a végrehajtási cselekmény foganatosításával indul.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a tartozás behajtása érdekében a fizetési kötelezettséget megállapító jogerős határozat alapján a végrehajtás iránt haladéktalanul intézkedik.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben fennálló tartozás (jogosulatlanul igénybe vett támogatás, egyéb fizetési kötelezettség) adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, és azt az e törvényben meghatározott kivételekkel az állami adóhatóság hajtja be.

60. §

(1) Az ügyfelet megillető központi költségvetési támogatást a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet terhelő, a támogatással összefüggő tartozás összegéig visszatarthatja és ezzel a tartozás megfizetettnek minősül.

(2) Az állami adóhatóság az általa nyilvántartott adótartozás fennállásáról és összegéről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresésére adatot szolgáltat. Az adatszolgáltatásban szereplő adótartozás összegét a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet megillető központi költségvetési forrásból finanszírozott támogatásból levonja, és átutalja az állami adóhatóságnak. Az ügyfelet az adótartozással csökkentett összeg illeti meg, a visszatartott támogatásnak megfelelő összegű tartozás az átutalással egyidejűleg megfizetettnek minősül.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a visszatartásról végzéssel dönt.

(4) Ha az igénybe vehető támogatás összege az ügyfelet terhelő tartozások mindegyikére nem nyújt fedezetet, azt az esedékesség sorrendjében kell a nyilvántartott tartozás kiegyenlítésére elszámolni.

61. §

(1) A bankszámlát vezető hitelintézet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv határozata alapján kiállított azonnali beszedési megbízást a végrehajtható okirat csatolása nélkül köteles teljesíteni.

(2) Ha az adóst illető járandóságot (kifizetést), a hitelintézetnél kezelt összeget, illetőleg követelést vonják végrehajtás alá, és a munkáltató, a kifizető hitelintézet, valamint más személy felhívás ellenére a levonást, átutalást, megfizetést elmulasztja, vagy nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően teljesíti, az érintettet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntésében kötelezi a levonni, átutalni, megfizetni elmulasztott összeg erejéig a tartozás megfizetésére.

62. §

(1) Ha az ügyfél az esedékes tartozását nem fizette meg és azt tőle nem lehet behajtani, a tartozás megfizetésére határozattal kötelezhető:

- a) az ügyfél örököse az örökrésze erejéig, több örökös esetében örökrészüik arányában,
- b) az ügyfél jogutódja,
- c) az ügyfél tartozásáért kezességet vállaló, illetve az ügyfél tartozását átvállaló, a jóváhagyott szerződésben foglalt tartozás tekintetében,
- d) az Európai Közösség pénzügyi érdekeinek megsértésével kapcsolatos bűncselekmény elkövetője az azzal összefüggő tartozás tekintetében,
- e) a gazdasági társaság, a közös név alatt működő polgári jogi társaság tartozásáért a rájuk vonatkozó szabályok szerint a helytállni köteles tag, vezető tisztségviselő, illetve szervezet, a jogi személy felelősségvállalásával működő vállalkozó esetében a felelősségvállaló, továbbá az a személy, amely (aki) a vállalkozás kötelezettségeiért törvény alapján felel,
- f) a szülői felügyelet alatt álló kiskorú gyermek tartozásáért a szülői felügyeletet gyakorló szülő az általa kezelt vagyon erejéig.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti kezességvállalásnak és tartozásátvállalásnak a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv általi jóváhagyására, annak feltételeire és következményeire az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 36. §-át kell megfelelően alkalmazni.

(3) A (1) bekezdés szerinti határozat hiánya nem zárja ki a követelés peres vagy nemperes eljárásban történő érvényesítését.

(4) A befizetésre kötelezett a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben fennálló követelését a tartozásába nem számíthatja be.

(5) A jogosan igénybevett támogatást visszafizetési kötelezettség nem terheli.

(6) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv által kezdeményezett

végrehajtás nem vezetett eredményre, a végrehajtási feladatokat a továbbiakban az ügyféllel szemben az állami adóhatóság a rá irányadó szabályok szerint fogatosítja.

A behajthatatlan tartozás törlése

63. §

(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv végzéssel törölheti az ügyfél tartozását, amennyiben:

- a) azt az adóhatóság behajthatatlannak minősítette és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az adóssal szemben nem kezdeményezett felszámolási eljárást;
- b) a tartozás végrehajtásához való jog elévült.

(2) Az esedékessé válást követő hat hónapon belül az ügyfelet terhelő tartozás végrehajthatatlanság címén nem törölhető.

(3) A végrehajthatatlanság címén törölt tartozást a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv végzéssel újból előírja, ha a végrehajtáshoz való jog elévülési idején belül a tartozás végrehajthatóvá válik. A végzés ellen végrehajtási kifogásnak van helye.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az (1) bekezdésben megállapított feltételek hiányában is törölheti a tízezer forintot meg nem haladó tartozást, amennyiben a tartozás nyilvántartása, a végrehajtás érdekében szükséges intézkedés megtétele a tartozással arányban nem álló költségeket eredményezne. Az így törölt tételekről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv külön nyilvántartást vezet. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a törölt tételekről értesíti az állami adóhatóságot, amennyiben annak végrehajtásával összefüggésben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az állami adóhatóságot megkereste.

Elévülés

64. §

(1) Közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszatérítésének megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben a támogatást jogosulatlanul igényelték. Bűncselekmény elkövetése esetén, ha azt a támogatásra követik el, a támogatás visszatérítésének megállapításához való jog nem évül el mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül.

(2) Ha a támogatás igénybevételi jogosultságot érintő határozatot a bíróság felülvizsgálja, a kereset benyújtásától a bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig a támogatás visszatérítésének megállapításához való jog elvülése nyugszik.

(3) A már megállapított jogosulatlanul igénybevett támogatás visszatérítésével kapcsolatos végrehajtási jog az ezt megállapító döntés jogerőre emelkedését követő öt év elteltével évül el.

V. FEJEZET

PÁLYÁZATI ELJÁRÁS

65. §

(1) A pályázóra a törvény III. illetve VI. fejezetének ügyfelekre vonatkozó szabályait megfelelően alkalmazni kell.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a pályázati eljárás során a IV. fejezet rendelkezéseit a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

66. §

(1) Pályázatot a pályázati felhívást tartalmazó közlemény, illetve annak kiírása alapjául szolgáló jogszabály rendelkezései szerint kell elbírálni.

(2) Pályázati eljárás a jogszabályban meghatározott egyes intézkedésekhez kapcsolódóan a támogatási kérelemről való döntésig alkalmazható. A pályázati eljárás során a pályázati feltételeknek megfelelő pályázatot benyújtó ügyfél támogatást vehet igénybe, illetve egyéb jogot szerezhet.

(3) A támogatás igénybevételéhez való jogosultságot az a pályázati feltételeket maradéktalanul teljesítő pályázó szerez, aki (amely) a pályázati felhívásban rögzített rangsorolási szempontok alapján kiválasztásra kerül.

67. §

(1) A pályázati felhívásnak legalább tartalmaznia kell:

- a) a pályázati felhívást kiíró szerv megnevezését,
- b) a pályázati felhívás kiírásának alapjául szolgáló jogszabályt,
- c) azokat a támogatási célokat, amelyekhez támogatás igényelhető,
- d) a támogatás igénybevételének feltételeit,
- e) a pályázat tartalmi és formai követelményeit,
- f) a pályázatok benyújtásának és elbírálásának rendjét, határidejét, a bírálót

szempontjait,

g) a pályázatok benyújtásának helyét és módját,

h) a támogatások mértékét,

i) a pályázó jogait és kötelezettségeit, valamint a kötelezettségek megszegésével járó következményeket,

j) a támogatás igénylésének, igénybevételének, valamint az ellenőrzésnek a rendjét,

k) amennyiben jogszabály előírja, a biztosíték nyújtásának módját és mértékét,

l) a rendelkezésre álló forrás nagyságát.

(2) A pályázat elbírálásának rendjét a közösségi jogi aktusok, e törvény, valamint más jogszabályban foglaltak figyelembe vételével az irányító hatóság állapítja meg. Az irányító hatóság kötve van a pályázati felhívásban közzétett bírálati rendhez.

(3) A pályázati felhívást a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam kezdő napját legalább harminc nappal megelőzően kell nyilvánosságra hozni.

(4) A pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam nem lehet kevesebb harminc napnál. Az irányító hatóság döntése alapján a nyitva álló időtartam legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható.

68. §

(1) Jogszabály vagy pályázati felhívást tartalmazó közlemény eltérő rendelkezése hiányában a pályázatokat a benyújtásra előírt időtartam lejártát követő kilencven napon belül kell elbírálni.

(2) A pályázatra vonatkozó döntés előkészítésében vagy meghozatalában, illetve a kifizetés engedélyezésében nem vehet részt

a) a pályázó;

b) a pályázó szervezet tagja (részvényese), vagy abban közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkező személy, vezető tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja, könyvvizsgálója;

c) a pályázóval munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy;

d) a pályázat folyamatba épített (adminisztratív illetve helyszíni) valamint utólagos ellenőrzését végző személy;

e) az a)-d) pontokban szereplő személyek hozzátartozója (Ptk. 685. § b) pont);

f) politikai párt vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja, valamint önkormányzati vagy országgyűlési képviselő;

g) akitől a tárgyalagos eljárás egyéb okból nem várható el.

(3) A támogatásra vonatkozó döntés előkészítésében vagy meghozatalában, továbbá a kifizetés engedélyezésében részt vevő személy a döntés-előkészítési vagy döntéshozatali eljárás megkezdésekor teljes bizonyító erejű magánokiratban nyilatkozatot tesz arról, hogy a (2) bekezdés szerinti összeférhetlensége nem áll

fenn, továbbá arról, hogy az értékelés, illetve bírálat során tudomására jutott államtitkot, szolgálati titkot, üzleti vagy banktitkot illetve egyéb magántitkot megőrzi. A nyilatkozatot a döntéshozó szervnek át kell adni.

(4) Amennyiben a döntés előkészítése vagy meghozatala, illetve a kifizetés során olyan tény merül fel, amely alapján a (2) bekezdés szerinti összeférhetetlenség fennáll, az összeférhetetlenséggel érintett személy ezt a döntéshozó szervnek haladéktalanul írásban bejelenti. Az összeférhetetlenséggel érintett személy az adott eljárásban a továbbiakban nem vehet részt.

(5) Amennyiben az összeférhetetlenséget az összeférhetetlenséggel érintett személy nem jelenti be, a döntéshozó szerv bármely tagja jogosult az összeférhetetlenség megállapítását a döntéshozó szervnél kezdeményezni. Amennyiben a döntéshozó szerv az összeférhetetlenséget megállapítja, az összeférhetetlenséggel érintett személy az adott eljárásban a továbbiakban nem vehet részt.

(6) A pályázatok elbírálásáról bírálati jegyzőkönyvet kell felvenni. A bírálati jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a pályázat elbírálása szempontjából lényeges körülményeket, így különösen:

- a) a beérkezett pályázatok adatainak összefoglalását,
- b) a legkedvezőbb pályázatok elfogadásának részletes indokait,
- c) a kikötött biztosítékok megfelelésének értékelését.

(7) Az ügyfelet a döntésről a bírálati jegyzőkönyv elkészültétől számított hatvan napon belül értesíteni kell.

(8) Az ügyfél – a rá vonatkozó adatok tekintetében – jogosult betekinteni a pályázat elbírálásával összefüggésben keletkezett bírálati jegyzőkönyvbe.

(9) A nyertes pályázók névsorát, az elnyert támogatás összegét a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv internetes honlapján közzé kell tenni.

VI. FEJEZET

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

A támogatás visszafizetése

69. §

(1) Az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlanak minősül, amennyiben az ügyfél:

- a) valótlan tényeket közöl,
- b) adatot eltitkol,

- c) a támogatás céljának megvalósulásával kapcsolatos vizsgálatot vagy ellenőrzést akadályozza, ideértve azt az esetet is, ha adatszolgáltatási vagy fizetési kötelezettségét megszegi,
- d) a támogatást rendeltetéstől eltérően használja fel, illetve
- e) a jogszabályban, illetve a pályázati felhívásban meghatározott támogatási feltételeket – ide értve a támogatás kifizetését követő időszakra vállalt kötelezettségeket is – megszegi,
- f) olyan támogatást vett igénybe, amelynek alkalmazását az Európai Közösség nem engedélyezte, vagy nem vette tudomásul (az a)-f) pontokban foglaltak a továbbiakban együtt: jogosulatlanul igénybe vett támogatás).

(2) Amennyiben közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus, vagy jogszabály a jogosulatlanul igénybevett támogatás jogkövetkezményeként a támogatás csökkentését írja elő, annak mértékét és feltételeit jogszabályban kell megállapítani, amennyiben erről a közösségi jogi aktus nem rendelkezik.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nyilvántartja az ügyfél által jogosulatlanul igénybe vett támogatást és azon időpontot, ameddig jogszabály rendelkezései szerint ugyanazon intézkedésben, vagy intézkedés-csoportban nem vehet részt.

(4) A jogosulatlanul igénybe vett támogatást a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő kamattal növelten kell visszafizetni. A kamatszámítás kezdő időpontja a jogosulatlanul igénybe vett támogatás ügyfél bankszámláján történő jóváírásának a napja. Ez a rendelkezés nem érinti a jogszabályban meghatározott egyéb jogkövetkezményeket.

(5) Amennyiben az ügyfél részére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek felróható okból tévesen, vagy jogalap nélkül fizetik ki a támogatást, illetve az ügyfél olyan nemzeti támogatásban részesül, amelynek alkalmazását az Európai Unió nem engedélyezte vagy nem vette tudomásul, a támogatás visszafizetését kamat nem terheli.

Késedelmi pótlék

70. §

(1) A határozattal előírt fizetési kötelezettség késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napjától késedelmi pótlékot kell fizetni.

(2) A késedelmi pótlék mértéke – közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – minden naptári nap után a mindenkori érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmi pótlék után pótlékot felszámítani nem lehet.

(3) Nem kell késedelmi pótlékot fizetni arra az időszakra, amelyre az ügyfél a

késedelmet igazolta. Igazolásnak csak akkor van helye, ha a késedelmet elháríthatatlan külső ok idézte elő.

(4) A késedelmi pótlék felszámítása esetén a pótlék alapját jogcímenként (támogatásonként) külön-külön kell figyelembe venni. A késedelmi pótléket az ügyfél jogszabályban meghatározott vagy határozattal előírt fizetési kötelezettségének és az ügyfél által teljesített befizetés összehasonlításával kell megállapítani. Utólagos ellenőrzés során megállapított késedelmi pótlék legfeljebb három évre számítható fel. Az ügyfél a késedelmi pótléket saját számítása szerint, az értesítéstől függetlenül is megfizetheti.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hivatalból vagy kérelemre végzésben törli a tévesen felszámított késedelmi pótléket.

Mulasztási bírság

71. §

(1) Az ügyfél ötszázezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha az e törvény, valamint annak felhatalmazása alapján kihirdetett jogszabály szerinti, továbbá közigazgatási határozatban, hatósági szerződésben meghatározott:

a) bejelentési, változás-bejelentési adatszolgáltatási kötelezettségének nem tesz eleget, vagy azt késedelmesen, hibásan, valótlan adattartalommal, hiányosan, vagy nem az előírt módon teljesíti,

b) az intézkedésekkel, valamint a tejkvóta nyilvántartás működtetésével összefüggésben a jogszabályban előírt bizonylatok kiállítását, illetve könyvek, nyilvántartások vezetését elmulasztja, vagy a bizonylatokat az előírásoktól eltérően állítja ki, a könyveket, nyilvántartásokat hiányosan vagy az előírásoktól eltérően vezeti,

c) iratmegőrzési kötelezettségének nem tesz eleget,

d) a nyilatkozattételt elmulasztja, megtagadja, vagy félrevezető nyilatkozatot tesz,

e) a fennálló köztartozásáról vagy egyéb körülményről valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz,

f) az ellenőrzést vagy a támogatási szerv eljárását a megjelenési kötelezettség elmulasztásával, az együttműködési kötelezettség megsértésével vagy más módon akadályozza.

g) a jogosultat megillető összegnél nagyobb összegű export-visszatérítést igényel.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti késedelem esetén nincs helye mulasztási bírság megállapításának, ha az ügyfél késedelmét annak igazolásával menti ki, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

(3) A bejelentkezési, bejelentési, változás-bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása esetén a mulasztási bírság megállapításával

egyidejűleg a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet – határidő tűzésével – teljesítésre hívja fel. A kiszabott bírság kétszeresét kell újabb határidő tűzésével megállapítani, ha a teljesítésre kötelező újabb határozatban előírt határidőt az ügyfél szintén elmulasztja. A kötelezettség teljesítése esetén az e bekezdés alapján kiszabott bírság korlátlanul mérsékelhető.

(4) A mulasztási bírság az ellenőrzés akadályozásáért az (1) bekezdés f) pontja alapján az ügyfélnek nem minősülő személyre is kiszabható.

(5) A mulasztási bírság kiszabásánál mérlegelni kell az eset összes körülményét, az ügyfél jogellenes magatartásának (tevékenységének vagy mulasztásának) súlyát, gyakoriságát, továbbá azt, hogy az ügyfél, illetve intézkedő képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt-e el. A körülmények mérlegelése alapján a mulasztás súlyához igazodó bírságot kell kiszabni, vagy a bírság kiszabását mellőzni.

Egyes támogatások igénybevételeből való kizárás

72. §

(1) Ha közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérően nem rendelkezik, az az ügyfél, aki a mulasztási bírság alapjául szolgáló cselekményt szándékosan illetőleg ismételten valósítja meg, legfeljebb öt évre kizárható egyes támogatások igénybevételeiből.

(2) Ismételten valósítja meg a cselekményt az, aki öt éven belül legalább két alkalommal követi el a jogkövetkezmény alapjául szolgáló cselekményt.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti jogkövetkezmény időtartama csökkenthető, illetve alkalmazásától el lehet tekinteni, ha az ügyfél a jogkövetkezmény alapjául szolgáló mulasztást utóbb pótolja.

(4) Az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazása esetén jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben kell megállapítani a támogatások igénybevételei lehetőségéből való kizárással érintett támogatások körét.

Kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok megsértése miatti külön rendelkezések

73. §

(1) A kölcsönös megfeleltetés hatálya alá tartozó ellenőrzés során felvett jegyzőkönyvben szereplő megállapítások szolgálnak alapul a kölcsönös megfeleltetési rendszer szabályainak megsértése miatti jogkövetkezménynek.

(2) A kölcsönös megfeleltetés szabályainak megsértése miatti jogkövetkezményről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatási kérelemről szóló határozatban rendelkezik.

(3) A kölcsönös megfeleltetés szabályainak megsértése miatti jogkövetkezmény nem érinti az ellenőrzést végző államigazgatási szerv külön jogszabályban foglaltak szerint lefolytatott hatósági ellenőrzése miatti jogkövetkezményt.

(4) Amennyiben bíróság, vagy szabálysértési hatóság a támogatásra való jogosultság megállapításáról, vagy a kölcsönös megfeleltetés szabályainak megsértése miatti jogkövetkezményről hozott határozatot követően olyan jogerős határozatot hoz, amelynek alapján az érintettre nézve hátrányosabb jogkövetkezmény lenne megállapítható, ezen határozat alapján a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hivatalból lefolytatott eljárása során módosítja jogkövetkezményt megállapító határozatát. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a módosításról a határozat jogerőre emelkedésétől számított három éven belül dönthet. A támogatásnak a módosított határozattal érintett és már igénybevett része jogosulatlanul igénybevett támogatásnak minősül.

VII. FEJEZET

AZ ELJÁRÁS KÖLTSÉGEI

74. §

A törvény hatálya alá tartozó államigazgatási eljárások közül tárgyi illetékmentes eljárásnak minősülnek:

- a) az intézkedésekben való részvétellel,
- b) a mezőgazdasági vagyoni értékű jogra való jogosultság megállapításával,
- c) a nyilvántartásba vétellel,
- d) a mezőgazdasági vagyoni értékű jog átruházásához kapcsolódó hatósági hozzájárulással, valamint
- e) a hatósági engedélyezéssel kapcsolatos eljárások.

VIII. FEJEZET

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

Mezőgazdasági vagyoni értékű jogok

75. §

(1) A mezőgazdasági vagyoni értékű jogok nemzeti tartalékát képező vagyoni értékű jogok a Magyar Állam tulajdonában vannak. E vagyoni értékű jogok tekintetében a tulajdonosi jogokat a Magyar Állam nevében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv gyakorolja. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv e vagyoni értékű jogokat elkülönítetten kezeli, és tartja nyilván.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a nemzeti tartalékból való első tulajdonszerzés térítésmentesen történik.

(3) A mezőgazdasági vagyoni értékű jog ideiglenes átengedése esetén a jog tartalmát képező jogosultságok meghatározott időtartamra azt illetik meg, akinek a részére a jogot átengedték.

(4) A mezőgazdasági vagyoni értékű jog megállapítására külön jogszabály szerint jogosult hatóság által ideiglenesen megállapított mezőgazdasági vagyoni értékű jog átruházása vagy ideiglenes átengedése semmis.

76. §

(1) A mezőgazdasági vagyoni értékű jogok átruházására vagy ideiglenes átengedésére irányuló szerződést teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

(2) A mezőgazdasági vagyoni értékű jog átruházásáról, illetve ideiglenes átengedéséről szóló szerződést, vagy annak módosítását – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az átvevő a szerződés megkötését követő tizenöt napon belül köteles a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek jóváhagyás céljából benyújtani.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hozzá benyújtott jóváhagyási kérelemről hatvan napon belül dönt. A jóváhagyásról szóló döntés kiadásáig az átadó viseli a vagyoni értékű jogokkal járó kötelezettségeket.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a szerződés jóváhagyását csak olyan körülmények fennállása esetén tagadhatja meg, amelyek jóváhagyás esetén is a szerződés érvénytelenségét eredményeznék.

(5) Jogszabály elrendelheti, hogy vagyoni értékű jog átruházásához jogkövetkezmény, illetve kedvezmény csak akkor alkalmazható, ha a mezőgazdasági vagyoni értékű jog és a megfelelő földterület, állatállomány illetőleg mezőgazdasági üzem (üzemrész) átruházása vagy átengedése ugyanazon szerződés keretében történik.

(6) Az (5) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a mezőgazdasági vagyoni értékű jog határozott időre történő ideiglenes átengedése esetén, feltéve, ha a mezőgazdasági vagyoni értékű jog és a megfelelő földterület, állatállomány vagy mezőgazdasági üzem (üzemrész) átengedése ugyanazon időszakra történik.

Elháríthatatlan külső ok (vis maior) igazolása

77. §

(1) Ha az ügyfél elháríthatatlan külső okra hivatkozik, annak fennállását jogszabályban meghatározottak szerint kell igazolnia.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az elháríthatatlan külső ok meglétét intézkedésenként egyedileg, és a következménnyel okozati összefüggésben vizsgálja, és dönt annak elfogadásáról.

(3) Nem tekinthető jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak, ha az ügyfél kötelezettségének elháríthatatlan külső ok miatt igazoltan nem tud eleget tenni.

A nemzeti hatáskörben nyújtott egyes támogatásokra vonatkozó külön szabályok

78. §

Egyes, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokban meghatározott mezőgazdasági, halászati, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatások csak az Európai Bizottság részére történő bejelentést követően hirdethetők meg.

A cukorilleték megfizetésére vonatkozó külön szabályok

79. §

(1) A cukorilleték megfizetésére kötelezettek a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusok alapján meghatározott illetékfizetési kötelezettségüket a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv e célra megnyitott számlájára történő befizetéssel teljesítik.

(2) A cukorilleték késedelmes megfizetése esetén az illetéket az esedékesség napjától a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő kamattal növelten kell megfizetni. A határidőre nem teljesített illeték késedelmi kamattal növelt összege adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

(3) A cukorilleték megfizetését a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv határozattal rendeli el.

IX. FEJEZET
HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

80. §

(1) Ez a törvény – a 29. § (3) bekezdése és a 69-71. §-ok kivételével – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) A törvény 29. § (3) bekezdése, valamint 69-71. §-a a kihirdetését követő negyvenhatodik napon lép hatályba.

(3) A törvény rendelkezéseit – a (2) és a (4) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – a törvény hatályba lépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

(4) A nemzeti hatáskörben nyújtott támogatásokra vonatkozó rendelkezéseket a 2007. május 1. után indult eljárásokban kell alkalmazni. Az ezt megelőzően indult eljárásokat a korábbi jogszabályokban foglaltak alapján kell befejezni.

(5) A törvény kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó rendelkezéseit kötelezően a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban megállapított időponttól kell alkalmazni.

Felhatalmazó rendelkezések

81. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy:

- a) az EMGA-ból, az EMVA-ból, az EHA-ból támogatott intézkedésekkel kapcsolatos pénzügyi, számviteli, lebonyolítási, biztosítékkezelési rendet,
- b) az EMGA-ból finanszírozott intervenciós intézkedés lebonyolítási rendjét,
- c) a mezőgazdasági, halászati, erdészeti és vidékfejlesztési állami támogatások Európai Bizottság részére történő bejelentési rendjére vonatkozó részletes szabályokat,
- d) a külpiaci intézkedések végrehajtásának általános szabályait,
- e) a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések bevezetésével kapcsolatos átmeneti, illetve azok lebonyolításával kapcsolatos részletes szabályokat,
- f) az elektronikus ügyintézés bevezetésével kapcsolatos szabályokat

rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet rendeletben kijelölje.

(3) Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter arra, hogy:

- a) a törvény hatálya alá tartozó egyes intézkedések igénybevételeivel, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal kapcsolatos részletes szabályokat,
- b) a mezőgazdasági vagyoni értékű jogok kiosztásának részletes szabályait, illetve nemzeti tartalékának mértékét,
- c) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési szaktanácsadási rendszer felállítására, működésére, valamint a szaktanácsadók képzettségére vonatkozó részletes szabályokat,
- d) az elháríthatatlan külső ok (vis maior) bejelentésével és igazolásával kapcsolatos részletes szabályokat,
- e) a helyi akciócsoportok elismerési rendjének részletes szabályait,
- f) a nemzeti vidéki hálózat felállításával kapcsolatos részletes szabályokat,
- g) az EMVA, illetve az EHA esetén alkalmazandó monitoring részletes szabályait,
- h) a pályázati eljárás részletes szabályait,
- i) a MePAR és az ügyfél-blokk kapcsolat nyilvántartásának részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(4) Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy a nemzeti hatáskörbe tartozó mezőgazdasági, halászati, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatás igénybevételeire vonatkozó, törvényben, vagy kormányrendeletben nem szabályozott feltételeket rendeletben állapítsa meg.

(5) Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter arra, hogy az érintett miniszterekkel egyetértésben az átruházható feladatok körét rendeletben állapítsa meg, továbbá hogy a 11. § (10) bekezdése szerinti esetben az igazoló szervet, az igazoló hatóságot, az ellenőrző hatóságot, az átruházott feladatot ellátó szervezetet, a közreműködő szervezetet, az együttműködő szervezetet, a helyi akciócsoportot és a nemzeti vidéki hálózatot – ha e szervek, szervezetek felett az alapítói illetőleg irányítási jogokat más miniszter gyakorolja, az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben, az érintett miniszterrel együttes – rendeletben jelölje ki.

Módosuló jogszabályok

82. §

(1) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 12. §-a az alábbi (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az agrárkamarak, valamint a Magyar Agrárkamara egyes közösségi, illetve nemzeti hatáskörben nyújtott mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, halászati támogatások igénybevételi jogosultságát, valamint az ezekkel összefüggő vagyoni értékű jogokat érintő, a jogosultak közötti egyezségkötés elősegítése érdekében Egyezségi Tanácsokat működtethetnek. Az Egyezségi Tanácsok előtti eljárás az érintettek kérelme alapján indul. Az Egyezségi Tanács működési rendjét, eljárásának szabályait, a díjfizetés rendjét a Magyar Agrárkamara állapítja meg.”

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény:

a) 3. § u) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„u) a mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása keretében

1. *mezőgazdasági termelőtevékenység*: növénytermelési, állattenyésztési, vegyes gazdálkodási tevékenység

2. *mezőgazdasági termelő*: a gazdaságátadási támogatás bevezetéséről szóló külön jogszabályban meghatározott egyéni vállalkozó, őstermelő, családi gazdálkodó;”

b) 10. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdés szerinti elővásárlási jog nem áll fenn a közeli hozzátartozók [Ptk. 685. § b) pont] és a tulajdonostársak közötti adásvétel esetén, a mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként megvalósuló termőföld eladása esetén, valamint olyan külterületi földrészlet eladása esetén, amely a törvény hatálybalépéséig zártkertinek minősült.”

c) 10. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként megvalósuló termőföld értékesítése esetén a mezőgazdasági termelőtevékenységet folytató vásárló tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránti kérelméhez mellékelni kell a támogatás elnyerését igazoló okiratot is.”

d) 19. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A magánszemély haszonbérelő azonnali hatállyal felmondhatja a haszonbérletet, ha egészségi állapota oly mértékben romlik meg, vagy családi és életkörülményeiben olyan tartós változás következik be, amely a haszonbérletből eredő kötelezettségeinek teljesítését akadályozza, továbbá abban az esetben, ha a mezőgazdasági termelő a gazdaságátadási támogatást igénybe veszi.”

e) 21. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az (1) bekezdés szerinti előhaszonbérleti jog nem áll fenn közeli hozzátartozók [Ptk. 685. § b) pont] közötti haszonbérleti szerződés esetében, a mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként megvalósuló termőföld haszonbérlete esetén, valamint olyan külterületi földrészlet haszonbérbe adása esetén, amely a törvény hatálybalépéséig zártkertinek minősült.”

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény:

a) 3. §-ának 72. pont p) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Adóterhet nem viselő járandóság:]

„p) a termőföldről szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági termelő, annak segítő családtagja, alkalmazottja részére külön jogszabály alapján juttatott gazdaságátadási támogatás egy hónapra eső összegének a havi minimálbért meg nem haladó része.”

b) 7. §-a (1) bekezdésének t) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni a következő bevételeket]

„t) a termőföldről szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági termelő gazdaságátadási támogatása jogosultsága feltételeként megvalósuló termőföld értékesítéséből származó bevételt;”

(4) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 17. §-a (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Mentes az ajándékozási illeték alól:]

„h) termőföld megszerzése ajándékozással a termőföldről szóló törvény 3. §-a u) pontjának 2. alpontjában meghatározott mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként,”

(5) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény:

a) 4. § a) pontjának 9. alpontja hatályát veszti;

b) 16. §-a (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Egészségügyi szolgáltatásra jogosult - az e törvény szerint biztosított, illetőleg a 13. § szerint egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyeken túl - az, aki]
 „h) rendszeres szociális segélyben, időskorúak járadékában, ápolási díjban, gyermeknevelési támogatásban, munkanélküliek jövedelempótló támogatásában részesül”

c) 22. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 4. § a) pont 4–5. alpontjában megjelölt foglalkoztatót az álláskeresési támogatás után a 19. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű társadalombiztosítási járulék megfizetésének kötelezettsége, az ápolási díj összege után a 19. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű nyugdíjbiztosítási járulék megfizetésének kötelezettsége terheli.”

d) 26. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban, munka-rehabilitációs díjban részesülő személy a díj, segély, támogatás összege után nyugdíjjárulékot (tagdíjat) fizet. A saját jogú nyugdíjban, valamint a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, özvegyi nyugdíjban részesülő személy a gyermekgondozási segély, az ápolási díj, valamint a munka-rehabilitációs díj után nyugdíjjárulékot (tagdíjat) nem fizet. A rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, valamint a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, özvegyi nyugdíjban részesülő személy a folyósító szervhez benyújtott nyilatkozatával azonban vállalhatja a nyugdíjjárulék fizetését.”

(6) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény:

a) 22. §-ának (1) bekezdés d) pontja hatályát veszti;

b) 38. §-a (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Szolgálati időként kell továbbá figyelembe venni]

„f) a munkanélküli-járadék, a vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskeresést ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.”

Hatályukat veszítő jogszabályok

83. §

(1) A törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti:

- a) az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény 32. § (3) bekezdésének b) pontja;
- b) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény;
- c) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi X. törvény;
- d) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CLVIII. törvény;
- e) a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 135. § (3) bekezdése;
- f) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény módosításáról szóló 2006. évi LXXIV. törvény.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

84. §

E törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtását szolgálja:

- a) a Tanács 386/90/EGK rendelete (1990. február 12.) a visszatérítésben, vagy egyéb támogatásban részesülő mezőgazdasági termékek kivitele során végzett ellenőrzésről;
- b) a Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- c) a Tanács 1493/1999/EK rendelete (1999. május 17.) a borpiac közös szervezéséről;
- d) a Tanács 1605/2002/EK EURATOM rendelete (2002. június 25.) az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről;
- e) a Tanács 1782/2003/EK rendelete (2003. szeptember 29.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71 EGK és a 2529/2001/EK rendeletek módosításáról;
- f) a Tanács 1788/2003/EK rendelete (2003. szeptember 29.) a tej-, és tejtermék

ágazatban illeték megállapításáról;

g) a Tanács 1290/2005/EK rendelete (2005. június 21.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról;

h) a Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005. szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról;

i) a Tanács 1198/2006/EK rendelete (2006. július 27.) az Európai Halászati Alapról;

j) a Bizottság 800/1999/EK rendelete (1999. április 15.) a mezőgazdasági termékek után járó export visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról;

k) a Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról;

l) a Bizottság 795/2004/EK rendelete (2004. április 21.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 1782/2003/EK tanácsi rendeletben meghatározott egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;

m) a Bizottság 796/2004/EK rendelete (2004. április 21.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;

n) a Bizottság 1973/2004/EK rendelete (2004. október 29.) az 1782/2003/EK tanácsi rendelet IV. és IVa. címeiben meghatározott támogatási rendszereket, továbbá pihentetett terület alapanyag-termelésre való használatát illetően ugyanezen rendelet alkalmazásának részletes szabályozásáról;

o) a Bizottság 1860/2004/EK rendelete (2004. október 6.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (*de minimis*) támogatásokra való alkalmazásáról a mezőgazdasági és halászati ágazatban;

p) a Bizottság 885/2006/EK rendelete (2006. június 21.) az 1290/2005/EK tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségek és más testületek akkreditációja és az EMGA és az EMVA számláinak elszámolása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;

q) a Bizottság 1320/2006/EK rendelete (2006. szeptember 5.) az 1698/2005/EK rendeletben előírt vidékfejlesztési támogatásra történő átmenet szabályainak megállapításáról;

r) a Bizottság 1974/2006/EK rendelete (2006. december 15.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról;

s) a Bizottság 1848/2006/EK rendelete (2006. december 14.) a közös

agrárpolitika finanszírozása keretében történt szabálytalanságokról és tévesen kifizetett összegek behajtásáról, továbbá egy információs rendszer e téren történő létrehozásáról, valamint az 595/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről;

t) a Bizottság 1975/2006/EK rendelete (2006. december 7.) a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról.

Indokolás

Általános indokolás

Az Európai Unió Tanácsa 2005. június 21-én elfogadta a közös agrárpolitika (KAP) finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK rendeletet, mely a 2007-es pénzügyi évtől jelentős változásokat léptetett életbe a közösségi agrártámogatások és egyéb agrárpiaci intézkedések pénzügyi háttérét illetően. Az új KAP-finanszírozási rendszer lényege, hogy a jelenlegi pénzügyi forrást biztosító Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap (EMOGA) helyébe két új alap lép: az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA). Ennek eredményeként az EMOGA Garancia Részlegéből kiválnak a vidékfejlesztési támogatások (amelyeket jelenleg hazánkban a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv – NVT – fog át), illetve megszűnik az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP) strukturális alap jellege (amelyet más operatív programokkal együtt a Nemzeti Fejlesztési Terv fog össze), és az összes mezőgazdasági célú vidékfejlesztési támogatás egy alapon összpontosul.

A reform következtében létrejövő EMGA az agrárpiaci támogatások (ideértve a közvetlen támogatásokat is) és egyéb agrárpiaci beavatkozások finanszírozására, míg az EMVA a vidékfejlesztési támogatások társfinanszírozására szolgál, függetlenül azok típusától és földrajzi elhelyezkedésétől. Ezzel megvalósul a KAP két pillérének világos elkülönítése.

A reform elsődleges célja, hogy a KAP végrehajtásának finanszírozási háttere más közösségi alapoktól elkülönülve önálló, közös szabályokra épülő rendszert alkosson, a két alap létrehozásával mégis elismerje a KAP két pillérének (az agrárpiaci szabályozása és a közvetlen támogatások rendszere, illetve a vidékfejlesztés) eltérő sajátosságait. Az EMGA-ból történő kifizetéseket - a Garancia Részleg szabályaival megegyezően - továbbra is a tagállamnak kell megelőlegeznie.

A Bizottság a tagállamoknál lefolytatott helyszíni ellenőrzések útján közvetlenül ellenőrzi a kifizető ügynökségek munkáját és az uniós források felhasználását. Amennyiben úgy találja, hogy az alapok forrásait a tagállam nem a közösségi szabályoknak megfelelően használta fel (például nem vagy nem megfelelően végzett el valamilyen támogatott intézkedés vonatkozásában jogszabály által megkövetelt ellenőrzést), a tagállam súlyos pénzügyi redukciókra számíthat, szélsőséges esetben a Bizottság az előlegek, illetve időközi kifizetések folyósítását is felfüggesztheti. A kifizető ügynökségek éves számláinak lezárása az Igazoló Szerv által kiállított igazolás és éves jelentés Bizottsághoz való megküldése nélkül nem történhet meg.

A pénzügyi végrehajtás szempontjából hazánkat érintő egyik legfontosabb változás, hogy mindkét új alap kifizetéseit akkreditált kifizető ügynökségen keresztül kell teljesíteni. A jelenleg hatályos jogszabályok értelmében, hazánkban egyetlen mezőgazdasági kifizető ügynökség, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) működik.

Az önálló strukturális alapként működő Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz (HOPE) helyébe a 2007-2013. közötti időszakban az Európai Halászati Alap (EHA) lép. A Közös Halászati Politika (KHP) megvalósulását szolgáló támogatások egységes rendszer szerint, a jelenleginél egyszerűbb eljárással lesznek a tagállamok számára elérhetőek. Magyarországnak a halászat területén önálló programozási rendszert kell elkészítenie. A tervezés alapját a tagállam által kidolgozandó Nemzeti Halászati Stratégiai Terv képezi, amely a halászati ágazat minden fontos területére kiterjedően határozza meg a tervezési időszakra vonatkozó elképzeléseket. Ezen terv alapján készül el az EHA felhasználását részletező Halászati Operatív Program.

A fentiekből láthatóan a 2007-2013. közötti pénzügyi tervezési időszakban mind az EMGA, mind az EMVA, mind pedig az EHA tagállami hatáskörbe tartozó végrehajtási rendszerben jelentős változásokra kell felkészülni. Ezen változásokhoz kapcsolódik a tagállami hatáskörbe tartozó mezőgazdasági és agrár-vidékfejlesztési támogatások 2007. május 1-től hatályos ismételt notifikációja is.

Az új támogatási rendszerre való átállás megteremti annak a lehetőségét, hogy egységes szemléletet alkalmazva végre lehessen hajtani azokat a változtatásokat, amelyek az intézményi struktúrában a párhuzamosságok felszámolását, az eljárások esetében pedig azok – az adott keretek között – jelentős egyszerűsítését eredményezhetik. E szempontokra is figyelemmel fogalmazza meg a javaslat azokat a célkitűzéseket, amelyeket meg kíván valósítani, melyek közös rendező elve az egységes szabályozás.

A javaslat által érintett jogterület alapvetően három szabályozási szintre épül.

Az első szint a vonatkozó, elsősorban rendeleti szintű közösségi jogi aktusok, amelyek a támogatások igénybevételével kapcsolatos alapvető szakmai, illetve pénzügyi tartalmú rendelkezéseket foglalják magukba. Ezen jogszabályok esetében az egyik legfontosabb sajátosság, hogy azokat közvetlenül kell alkalmazni a tagállamban. Így ezen közösségi jogi aktusok esetén nem a hagyományos jogharmonizációról, hanem a közösségi jogi aktusok nemzeti végrehajtását biztosító jogalkotásról van szó. Az e körben alkalmazandó legfontosabb, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokat a javaslat záró rendelkezései tartalmazzák.

A második szint a tagállami hatáskörben megalkotott jogszabályok. Ezen jogszabályok esetében alapvetően két szempont érvényesítését kell biztosítani: el

kell kerülni a közösségi jogszabály megismétlésével a kettős szabályozást, másrészt csak azokat a kérdéseket lehet szabályozni, amelyekre a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus kifejezett felhatalmazást ad, ennek hiányában az nem tartalmazhat a közösségi jogszabállyal ellentétes rendelkezést. Ezen keretek között a jogalkotó nemzeti hatáskörben minden olyan jogszabályt megalkothat, ami az adott tagállam nemzeti jogrendszere a végrehajtás érdekében szükségesnek tart.

A szabályozás harmadik szintje a végrehajtással foglalkozó intézmények (kifizető ügynökség, közreműködő szervezet) belső szabályzatai. E belső szabályzatok tartalmazzák támogatási jogcímenként és – a munkaköri leírásokon keresztül – ügyintézőként az elvégzendő feladatokat, döntési hatásköröket. Ezen szabályok megléte előfeltétele a kifizető ügynökség akkreditációjának is.

A javaslatban szereplő szabályozási kérdések törvényi szintű szabályozását több körülmény is indokolja:

1. Miután a javaslat egyik legfőbb célkitűzése az egységes szabályozás, ezért a különböző, a korábbiakban eltérő végrehajtási rendszerek között az összhang optimálisan törvényi szinten teremthető meg. El kell érni, hogy a horizontális szabályozási kérdések minél nagyobb hányada stabil legyen, ami megkönnyíti mind az új feltételekhez való alkalmazkodást, mind a végrehajtás intézményrendszerének (a kifizető ügynökségnek) az akkreditációját, mind pedig a stabil informatikai rendszer kiépítését.
2. A javaslat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény helyébe lép.
3. Mivel a vidékfejlesztési támogatások (EMVA) esetében is alkalmazni kell az Európai Mezőgazdasági Garancia és Orientációs Alap Garancia Részlegére érvényes eljárási szabályokat, így az egységes eljárás döntően csak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) keretei között – de attól néhány esetben eltérve – valósítható meg.
4. Az alapelvek az eljárás sajátosságaihoz igazodóan pontosítják, illetve kiegészítik a Ket.-ben szereplő alapelveket.
5. A javaslat által szabályozott kör számos hasonlóságot mutat az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezéseivel. Az eltérések döntően abból adódnak, hogy a közösségi jogszabályok által a garancia rendszerre, és ezen belül is a kifizető ügynökségi rendszerre megállapított szabályai eltérnek az adóhatóságok által bonyolított támogatásoktól. Erre figyelemmel az érintett körben a nemzeti jogrenddel való összhang csak törvényi szinten teremthető meg.

6. A közösségi előírások végrehajtása (integrált informatikai adatbázis felállítása, illetve a későbbiekben a keresztmegfelelési rendszer – cross compliance – működtetése) miatt szükség van a kifizető ügynökség által működtetett adatbázisok egymással, illetve más adatbázisokkal való összekapcsolása, illetve ezen, adott esetben személyes adatok külföldi (EU illetékes szervei, más tagállam kifizető ügynöksége) részére való átadása, melynek jogi garanciái csak törvényi szinten teremthetők meg.
7. Az egyes intézkedések hatékony végrehajtása operatív és hatékony irányítást is feltételez. Ezért meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy az egyes intézkedések végrehajtásában közreműködő szervek irányítási, felügyeleti jogosítványai egyértelműen legyenek meghatározva, illetve, hogy e szervek – az egységesség és hatékonyság jegyében – adott esetben ne csak a közösségi jogszabályok által kötelezően ellátandó feladatokat, hanem más, az összehangolt munkavégzéshez szükséges egyéb feladatokat is ellássanak, melyek egy része érinti az alapvető jogok gyakorlását is.
8. Az általános titokvédelmi rendelkezéseken belül a szakmai specialitások miatt önállóan kell kezelni a támogatási adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályozást.
9. A mezőgazdasági vagyoni értékű jogokra vonatkozó szabályozás megteremti az összhangot a speciális szakmai feltételek és a Ptk. rendelkezései között. Mivel – különösen az egységes támogatási jogosultság várhatóan 2009-ben történő bevezetése több mint 200 ezer gazdaságot fog érinteni – a vagyoni értékű jogokra vonatkozó szabályok alapvető jogokat érintenek. E rendelkezések fogják az alapját képezni egy, még 2009. előtt elfogadandó olyan törvénynek, amely a közösségi jogszabályok alapján nemzeti hatáskörben fogja szabályozni azt a kérdést, hogy a támogatási jogosultság átruházása esetén – adó jelleggel – milyen feltételek mellett és mekkora elvonásra kerül sor.
10. A záró és hatályba léptető rendelkezések között módosításra kerülnek azok a törvények, amelyekre a törvény végrehajtása miatt van szükség.
11. A javaslat több helyen – a közösségi jogszabályokban biztosított feladat és hatáskör sikeres gyakorlása érdekében eltér a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény rendelkezéseitől: pl. a 2. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően állapít meg egyes irányítási jogokat, az 5. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően garanciális okok miatt korlátozza az SZMSZ-ben történő hatáskör átruházást (irányító hatóság, illetékes hatóság esetében csak államtitkári, szakállamtitkári szint).
12. A hatáskör átruházás (delegálás), a kölcsönös megfeleltetés esetén adott esetben olyan államigazgatási szervek fognak nem államigazgatási feladatot kapni, amikor az intézmény hagyományos felügyeleti rendje és pl. az irányító hatóság, illetve a kifizető ügynökség speciális jogosítványai nem esnek egybe. Az irányító hatóság, illetve a kifizető ügynökség ugyanis a közösségi jogszabályok alapján ellenőrzési jogosítványokat kapnak. A hatáskör átruházás

esetében a jogszabály csak a feladatkört rögzíti, a végrehajtás részletes szabályait viszont külön megállapodás rendezi.

13. A kölcsönös megfeleltetés esetén jogilag el kell határolni egymástól a közigazgatási szerv Ket. alapján gyakorolt hatáskörét a kölcsönös megfeleltetés keretében gyakorolt hatáskörtől. Ugyanaz az eljárás (pl. ellenőrzés) egyidejűleg két közigazgatási döntés alapját képezi: az eljáró szakhatóságét, valamint a támogatási szervét.

14. A jogkövetkezmények – garanciális jellegük miatt – törvényi szintű szabályozást igényelnek.

15. Az illeték fizetésére vonatkozó speciális szabályok (tárgyi illetékmentesség) törvényi szintű szabályozást igényelnek.

16. Az elháríthatatlan külső ok (vis maior) törvényi szintű szabályozása eltér a földadóról szóló 1991. évi LXXIX. törvény rendelkezéseitől. Nemzeti szintű jogharmonizációs okok miatt rendezni kell azt az ellentmondást, ami a kétféle szabályozás esetében mutatkozik.

A javaslat a törvényi szintű garanciális szabályok mellett még három további szabályozási szintre tesz javaslatot: a pénzügyi elszámolási, lebonyolítási kérdések, valamint az ügyfél-, illetve mezőgazdasági üzemregiszterrel összefüggő részletes szabályok kormányrendeleti, míg az egyes intézkedésekhez kapcsolódó, és egyéb technikai kérdések miniszteri rendeleti szinten kerülnek szabályozásra. A javaslat az egyes intézkedések operatív irányításáért felelős irányító hatóság esetében pontosan meghatározza azokat a kérdéseket, amelyeket közleményben lehet megjelentetni.

A javaslat I. fejezete az általános rendelkezések között szabályozza a törvény célját és alapelveit, az egyes fogalmakat, valamint a törvény hatályára vonatkozó rendelkezéseket.

A javaslatban megfogalmazott alapelvek részben kiegészítik, részben pedig bővítik a Ket.-ben szereplő rendelkezéseket. Az eltérést alapvetően az indokolja, hogy a javaslatban szereplő speciális rendelkezések többnyire olyan közösségi jogszabályokon alapulnak, amelyektől eltérni nem lehet, viszont azok hatékony végrehajtása mindenképpen megköveteli a döntően egyedi közigazgatási ügyekre épülő Ket.-től való eltérést. Figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy különösen a közvetlen kifizetések esetében nagy tömegű kérelem szakaszolt eljárását kell adott határidőn belül lefolytatni. A javaslat kiemelten foglalkozik a piaci szereplők gazdálkodása kiszámíthatóságával összefüggő kérdésekkel.

A javaslat II. fejezete a végrehajtás alapvető intézményrendszerére vonatkozó szabályokat tartalmazza. Az intézményi struktúra kialakítása, elnevezése közösségi jogszabályokon alapul. A javaslat értelmében a törvény végrehajtásáért egységesen az agrárpolitikáért felelős miniszter felel.

A javaslat az intézményrendszer esetében azokat a döntően irányítási, ellenőrzési jellegű jogosítványokat rögzíti, amelyek az adott intézmény közösségi jogszabály által meghatározott feladatai hatékony végrehajtásához szükségesek.

A javaslat III. fejezete az adatkezeléssel, illetve nyilvántartásokkal foglalkozik. A rendelkezések megfogalmazásánál egyrészt figyelemmel kellett lenni arra a körülményre, hogy a támogatási rendszer működtetése rendkívül kiterjedt információs rendszerre alapul, melyek esetében az Integrált Irányítási és Ellenőrzési Rendszer keretei között meg kell teremteni azok akkreditált keretek között történő informatikai feldolgozását. Az adatfeldolgozáshoz kapcsolódnak az adatkezelési, adatvédelmi, illetve titokvédelmi rendelkezések. E területen sajátosság, hogy a kérdést nem csak tagállami, hanem közösségi szabályozási összefüggések keretében kell rendezni.

A javaslat IV. fejezete az eljárási szabályokkal foglalkozik. Mivel a javaslat alapvetően a Ket.-ben foglalt rendelkezéseken alapul, azt kellett rendezni, hogy a közösségi jogszabályokon alapuló eljárási sajátosságok miatt mely esetekben szükséges eltérni a Ket. előírásai alól. A javaslatban szereplő számos eljárási sajátosság hasonlít az adóigazgatási eljárásra, azonban attól több területen is eltér. Figyelemmel kell lenni ugyanis arra a körülményre, hogy a korábbi gyakorlattól eltérően a támogatás folyósításával kapcsolatos feladatok nem az APEH, hanem egy akkreditált kifizető ügynökség hatáskörébe tartoznak. E körülményt a szabályozásnál mindenképpen figyelembe kellett venni.

A javaslat V. fejezete foglalkozik a pályázati eljárással. Ez az eljárás sajátosságai miatt kevésbé formalizált, mint a Ket. alapján lefolytatott eljárások.

A javaslat VI. fejezete a jogkövetkezményekkel foglalkozik. A jogkövetkezmények alapjául szolgáló rendelkezések közösségi jogszabályokon alapulnak. A javaslatban foglalt rendelkezések e közösségi rendelkezések tagállami végrehajtását is jelentik.

A javaslat VII. fejezete az eljárás költségeire vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A közösségi jogszabályokkal összhangban továbbra is fő szabály az, hogy az eljárás költségeit az állam viseli. A tárgyi illetékmentesség e követelménynek felel meg.

A javaslat VIII. fejezete az egyéb rendelkezések között szabályozza a vagyoni értékű jogokra, az elháríthatatlan külső okra (*vis maior*), a nemzeti hatáskörben nyújtott egyes támogatásokra, valamint a cukorilletékre vonatkozó külön szabályokat.

A javaslat IX. fejezete a hatályba léptető és átmeneti rendelkezések között tartalmazza azon törvények módosításait is, amelyek a javaslat hatályba lépése miatt szükségessé válnak. Külön kiemelendők ebből a körből a mezőgazdasági termelők korai nyugdíjazásával összefüggő törvénymódosítások. A javaslat ezen

fejezete tartalmazza azon közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusok felsorolását, amelyek végrehajtását a javaslat szolgálja.

Részletes indokolás

I. FEJEZET *ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK*

A törvény célja, alapelvei

Az 1. §-hoz

A javaslat 1. §-a a törvény célját fogalmazza meg, melyen belül külön is ki kell emelni a szabályozás egységességére való törekvést. Az egységes szabályozási rendszer ugyanis lehetővé teszi, hogy az egyes intézkedésekkel kapcsolatos eljárások törvényesen és eredményesen fejeződjenek be. Az egységes szabályozási igény jelentkezik a törvény hatályánál is, amikor meghatározza egyrészt azon pénzalapokat, amelyek esetében a javaslat rendelkezéseit kell alkalmazni, illetve rögzíti az egységes eljárási szabályokat is. Az egységes szabályozásra való igény megfogalmazódik mind a kizárólag közösségi forrásokból, mind a közösség társfinanszírozásában, mind pedig a kizárólag nemzeti forrásokból támogatott intézkedések esetében. Az egységes szabályozásra való törekvés kiterjed az ügyfél, a kifizető ügynökség, valamint a törvény végrehajtásában résztvevő más szervek, illetve szervezetek közötti együttműködésre is, melynek részletes tartalma megtalálható a javaslat számos rendelkezésében.

A 2. §-hoz

A javaslat 2.§-a a rendeltetésszerű joggyakorlás általános elvét konkretizálja. A rendeltetésszerű joggyakorlás érvényesülése feltételezi, hogy az érintett felek egymással együttműködnek, egymás részére a szükséges tájékoztatást megadják. Ezen alapelv figyelembevételével kerül felállításra az a tanácsadói hálózat, amely az ügyfelek részére pl. az egyes támogatási programokban, intézkedésekben való részvétellel, a nyomtatványok kitöltésével, a pályázatok elkészítésével összefüggésben felmerülő problémák megoldásához, illetve feltételek teljesítéséhez nyújt segítséget. Erre a segítségre azért is szükség van, mivel bár napirenden van a Közös Agrárpolitika egyszerűsítése, azonban erre csak hosszabb távon lehet számítani. A tájékoztatási rendszer felállítása, működtetése részben állami feladat is, de közösségi forrásokból is igényelhető e célra támogatás.

Külön ki kell emelni azt a jogalkotói szándékot, miszerint az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő információkat az azokhoz való egyenlő hozzájutási lehetőségek mellett kell biztosítaniuk a törvény végrehajtásában résztvevő szerveknek.

A 3. §-hoz

A javaslat 3.§-a a megkülönböztetés tilalmát fogalmazza meg. E tilalom alapján is tiltott minden olyan megkülönböztetés, aminek nincs jogszabályi alapja. Ez a tilalom ugyanis nem abszolút. Az egyes intézkedésekre vonatkozó szabályozás az igénybevételi, részvételi feltételek kialakításakor gazdaságpolitikai megfontolásból ugyan különbséget tesz az egyes szereplők között, azonban ez a megkülönböztetés nem lehet önkényes. A megkülönböztetés tilalma elsősorban arra irányul, hogy az eljáró szervek a konkrét ügyben nem térhetnek el a jóváhagyott eljárásrendektől. Ezen alapelv érvényesülését pedig többek között az irányító hatóság is jogosult ellenőrizni.

A 4. §-hoz

A javaslat 4. §-a az ügyfelek jóhiszemű joggyakorlásának elvét konkretizálja. Az egyes intézkedésekkel kapcsolatos eljárás eredményessége és gyorsasága nagyban függ attól, hogy az érintett személyek egymással kölcsönösen együttműködjenek. Ez az együttműködési kötelezettség az ügyfél esetében az egyes intézkedések végrehajtásáért felelős szervek, illetve szervezetek munkájának segítését is jelenti. A segítség jellege az adott eljárási cselekménytől függően változhat. Amennyiben az ügyfél ezen kötelezettségének nem tesz eleget, azt a javaslatban szereplő szankciórendszer az ügyfél hátrányára veszi figyelembe. Az ügyfél jogait, illetve kötelezettségeit egyformán köteles úgy gyakorolni, illetve teljesíteni, hogy azzal a törvény végrehajtásáért felelős szervek, szervezetek munkáját kellően segítse.

Az 5. §-hoz

A javaslat 5.§-a a kiszámítható szabályozás és végrehajtás elvét fogalmazza meg. A kiszámíthatóság alapvető gazdaságpolitikai érték. A piaci szereplők számára feltétlenül gazdasági előnnyel jár, ha pontosan ismerik azokat a feltételeket, amelyek alapján gazdasági tevékenységüket szervezni tudják.

Ebbe a körbe tartozó egyik fontos szempont annak biztosítása, hogy a tagállami hatáskörbe tartozó intézményfejlesztési feladatok legyenek összhangban Magyarország nemzetközi kötelezettség vállalásaival. E kötelezettségek teljesítése pedig megköveteli, hogy az intézményrendszer működése átlátható és szabályszerű legyen, továbbá feleljen meg más, közbizalmat is szolgáló követelményeknek. Az egységes európai piacra érvényes szabályok nem teszik lehetővé, hogy tagállami hatáskörben ezen rendelkezésektől – megfelelő felhatalmazás hiányában – eltérjünk. Ha pedig erre mégis sor kerülne, akkor könnyen gazdasági hátrányt okozó következményekkel lehetne számolni.

Az egyes intézkedések végrehajtásáért felelős intézményrendszer működését számos tagállami és közösségi szerv, illetve szervezet ellenőrzi. Miután adófizetői pénzekről van szó, ezért az átláthatóság alapkövetelmény. A piaci

szereplők számára gazdasági előnyt jelent az, ha pontosan tudják, hogy a nekik járó támogatást gyorsan, pontosan, a vonatkozó közösségi és hazai jogszabályoknak megfelelően kapják meg. Ebben az esetben ugyanis nem kell számolniuk azzal, hogy esetleg tagállami hatáskörbe tartozó végrehajtási hiba miatt a támogatást, vagy annak egy részét vissza kelljen fizetniük. El kell fogadni azt az elvet is, hogy egy intézménnyel szembeni közbizalom jelentős anyagi értékkel is bír.

A kiszámíthatóság további fontos eleme az, hogy az adott keretek között csak a legkisebb adminisztrációs kötelezettség terhelje. Ennek az elvnek egyik gyakorlati megvalósulási formája lehet, hogy az ügyfelek esetében a nyilatkozási elvet erősítik. Ezzel szemben állhat az ún. „zero tolerancia” elve, amely a mulasztókkal szembeni szigorú fellépést eredményez.

Az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalatai azt mutatták, hogy az érintettek a nyomasztó forráshiányukat többek között a kifizetések előrehozatalának sürgetésével kívánták enyhíteni. Ezen jogos igényt kell összhangba hozni a szigorú közösségi előírásokkal, amely a kifizetéseket megelőző teljes körű adminisztratív, valamint a szűrőpróba szerű helyszíni ellenőrzést írja elő. A kifizetésekre pedig csak ezen ellenőrzéseket követően lehet sort keríteni. A javaslat nem mond konkrét határidőt a kifizetésekre, hiszen azokat sok esetben mint végső határidőt a kötelezően alkalmazandó közösségi szabályok tartalmazzák. Ezen belül kell értelmezni a javaslat azon rendelkezését, hogy az érintettek ésszerű határidőn belül jussanak hozzá az őket megillető támogatáshoz.

A 6. §-hoz

A javaslat 6.§-a figyelembe veszi mind a közösségi, mind pedig a tagállami pénzügyi érdekeket akkor, amikor a szándékos szabálytalanságok elleni hatékony fellépéshez szükséges feltételek kialakítási kötelezettségét írja elő minden olyan szerv, illetve szervezet számára, amely felelős a törvény hatálya alá tartozó támogatási rendszer működtetéséért. Ennek eszköze lehet pl. az átlátható szervezeti és eljárási rend, a magas színvonalú informatikai rendszer kialakítása, működtetése, az átlátható döntési mechanizmus. Ezen eszközök alkalmazása is segíthet abban, hogy az esetleges szabálytalanságok miatt minél kevesebb esetben kelljen akár közösségi, akár tagállami szinten olyan intézkedést hozni, amely a jogosulatlanul igénybevett támogatások visszafizetését eredményezné.

A 7. §-hoz

A javaslat 7.§-a a törvény végrehajtásáért felelős szervek, szervezetek együttműködési kötelezettségét írja elő. A törvény végrehajtását összetett intézményrendszer biztosítja. Ezen intézmények egymással nem minden esetben vannak alá-fölrendeltségi viszonyban, sőt előfordulhatnak olyan esetek is (pl. a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzést végző szervezetek), amikor az intézmények más-más miniszter irányítása, illetve felügyelete alá tartoznak. Az

együtműködési kötelezettség előírása abból indul ki, hogy a végrehajtást alapvetően egységes irányítás és felelősség mellett kell megszervezni. E kötelezettség közösségi jogszabályokon is alapul, amikor pl. a kifizető ügynökség esetében bizonyos feladatok tekintetében az EU felé irányuló kizárólagos felelősséget írja elő – függetlenül attól, hogy a tagállam milyen intézményi, és ezen belül irányítási struktúrát épít ki.

A javaslat az együtműködési kötelezettséget tágan értelmezi, hiszen azt kiterjeszti az EU illetékes szervei, valamint más tagállamok kifizető ügynökségei irányába is.

A javaslat megeremti annak a jogi alapját, hogy az érintett szervek, szervezetek között írásbeli megállapodásokat kössenek, tisztázva a felelősségi viszonyokat is. Pénzügyi szempontból e rendelkezés annyiban segíti az átláthatóságot, hogy e megállapodások alapján az intézményfinanszírozás helyett lehetőség nyílik az ún. feladat-finanszírozás kialakítására is. Ez a megoldás az államigazgatási szervek közötti együtműködés új dimenzióját jelenti.

A 8. §-hoz

A javaslat 8.§-a egyértelművé teszi, hogy a törvényt, valamint a törvény végrehajtására kiadott jogszabályokat a vonatkozó közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokkal együtt kell alkalmazni. Ebben az összefüggésben a javaslat nem a hagyományos értelemben vett jogharmonizációs szabályozásnak, hanem a vonatkozó közösségi szabályozás nemzeti végrehajtásának minősül.

Fogalmak

A 9. §-hoz

A javaslat 9.§-a azokat az alapvető fogalmakat határozza meg, amelyeket a javaslatban, illetve a javaslat alapján kiadott végrehajtási jogszabályokban alkalmazni kell.

A *beruházás* fogalom meghatározása az általánosan elfogadott fogalom-meghatározáshoz képest szűkítést jelent, amikor ebből a körből kiveszi a társasági tulajdon, illetőleg szavazati jog megszerzésére fordított összegeket. Ez utóbbi vagyoni kört csak a támogatási feltételeket rögzítő külön jogszabály erre irányuló kifejezett rendelkezése esetén lehet beruházásnak tekinteni.

Az *egyéb szervezet* egy a közösségi jog által használt kifejezés nemzeti szabályozási tartalommal való megtöltésének minősül.

Az *illetékes hatóság*, az *irányító hatóság* a közösségi jogi fogalmat használja. A jogalkotó e feladatok ellátására az agrárpolitikáért felelős minisztert jelöli ki.

A *kifizető ügynökséget* a Kormány rendeletben jelöli ki, és a közösségi jogi aktusoknak megfelelően az illetékes hatóság akkreditálja.

Az *igazoló szerv*, a *közreműködő szervezet*, az *igazoló hatóság*, valamint az *ellenőrző hatóság* a közösségi jogi aktusoknak megfelelően ellenőrzési, illetve igazolási feladatokat látnak el. E szervek kijelöléséről az agrárpolitikaért felelős miniszter rendeletet ad ki.

A *helyi akciócsoport* és a *nemzeti vidéki hálózat* az egyes EMVA-ból finanszírozott intézkedésekkel kapcsolatos feladatokat látnak el.

A *mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet* a kormányrendeletben jelöli ki.

A *nyilvánvaló hiba* a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 796/2004/EK bizottsági rendelet (2004. április 21.) 19. cikkében foglaltaknak megfelelő fogalom-meghatározást tartalmaz.

A *mezőgazdasági vagyonértékű jog* új fogalomként került bevezetésre. A meghatározást az tette szükségessé, hogy az eddigi esetleges szabályozás helyett, készülve az egységes támogatási rendszer várhatóan 2009-től történő bevezetésére, a mezőgazdaságban alkalmazott leggyakoribb vagyonértékű jogokra egységes szabályozást lehessen kialakítani. A mezőgazdasági vagyoni értékű jogok esetében e körben többségében a közösségi jog által alkalmazott jogosultságok találhatók. A szabályozás azonban lehetővé teszi, hogy nemzeti hatáskörben megalkotott jogszabályok esetében is lehessen az egységes fogalomrendszert használni.

A *kölcsönös megfeleltetés*, valamint a *hatáskörrel rendelkező hatóság* fogalom bevezetését a közvetlen támogatási rendszerre való áttérés, valamint egyes EMVA-ból finanszírozott támogatások igénybevétele teszi szükségessé.

A *szabálytalanság*, valamint a *csekély összegű (de minimis) támogatás* fogalom utal az ezt megalapozó közösségi jogi aktusra.

A törvény hatálya

A 10. §-hoz

A javaslat 10.§-a a törvény személyi és területi hatályára vonatkozó rendelkezést tartalmaz. A javaslat ebben a körben különbséget tesz a Magyarországon

bejegyzett személyek, illetve más EU tagállamban bejegyzett személyek között. Ez utóbbi körben a törvény hatálya csak meghatározott külkereskedelmi ügyletekkel kapcsolatos eljárásokra terjed ki. Amennyiben a javaslat hatálya alá tartozó tevékenységet vámszabad területen folytatják, a javaslat hatálya erre az esetre is kiterjed. Eltérő szabályt csak törvényi szinten lehet megállapítani.

A 11. §-hoz

A javaslat 11.§-a a tárgyi hatályra vonatkozó rendelkezést tartalmaz. A javaslat céljával összhangban egységes eljárási rendet kell alkalmazni az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap (EMGA) az Európai Halászati Alap (EHA) keretében, valamint a tagállami hatáskörben hozott intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos, az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek eljárására.

A javaslat 11.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a javaslat végrehajtásáért az agrárpolitikáért felelős miniszter felel. E rendelkezés tekintettel van arra a körülményre, hogy a Közös Agrárpolitika (KAP) két pillére, a piacszabályozás, valamint az agrár-vidékfejlesztés szerves egységet képez. Az EU illetékes szerveivel való kapcsolattartás, a Strukturális Alapoktól elkülönült önálló pénzügyi rend (EMGA, EMVA), a végrehajtás egymásra épülő, és egymással szoros kapcsolatban levő intézményei, és ezek egységes irányítása mind olyan okok, amelyek azt támasztják alá, hogy nem csak a szabályozás, hanem az irányítás, és a végrehajtás területén is egységességre kell törekedni. Ez a megközelítés egyértelmű felelősségi viszonyokat tesz lehetővé. A javaslat a miniszter felelősségét tovább konkretizálja akkor, amikor külön is kiemeli a belső kontroll rendszerek kialakításáért és folyamatos működtetéséért viselt felelősségét. Ez a megközelítés összhangban van azokkal a jogalkotói szándékokkal, amelyek a közösségi és a nemzeti pénzügyi érdekek védelmét egyformán fontosnak tartják.

A javaslat 11.§ (3) bekezdése sorolja fel a végrehajtási feladatokat ellátó szerveket, szervezeteket. Erre azért is szükség van, mert e szervek között nem csak szakmai munkakapcsolat, hanem az adatvédelem hatálya alá tartozó, valamint egymással harmonizált informatikai kapcsolatra is sor kerül.

A 11.§ (4) bekezdésében foglalt szervek, illetve szervezetek nem a nemzeti jog, hanem a közösségi jogi aktusok által szabályozottak szerinti ellenőrzéseket végeznek. Ezen szervek által lefolytatott ellenőrzési tevékenység elkülönül a más szervek által folytatott ellenőrzésektől. Az e körbe tartozó ellenőrzési tevékenységgel kapcsolatos elhatárolást tartalmaz a javaslat 11.§ (5)-(7) bekezdése.

Az igazoló szerv: a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK tanácsi rendelet (2005. június 21.) 7. cikkében meghatározottak szerinti szerv. A

vonatkozó meghatározás értelmében az igazoló szervei feladatokat mind közjogi, mind pedig magánjogi szerv elláthatja. Az eddigi gyakorlat szerint mindkét megoldásra volt példa. Az igazoló szervvel megbízást köt az illetékes hatóság. Az igazoló szervei feladatok kiterjednek az akkreditált kifizető ügynökség számláinak teljesség, valódiság és pontosság szempontjából történő igazolására. Az igazoló szerv ezen túlmenően vizsgálja a kifizető ügynökség irányítási és ellenőrzési rendszerét is.

Az igazoló hatóság az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti szervezet. Az igazoló hatóság feladata, hogy a költségnyilatkozatokat, illetve kifizetés iránti kérelmeket még azoknak a Bizottság részére történő megküldése előtt igazolja.

Az ellenőrző hatóság az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti szervezet. E szervezet működésében független a tagállam irányító és igazoló hatóságától. Az ellenőrző hatóság felelőssége kiterjed az irányítási és ellenőrzési rendszer eredményes működésére, ideértve az ellenőrzések megfelelő hatékonyságát is. Az ellenőrző hatóság biztosítja, hogy az ellenőrzések az elfogadott nemzetközi standardok alapján valósuljanak meg. A tagállamnak folyamatosan biztosítania kell az ellenőrző hatóság függetlenségéhez szükséges feltételeket.

A javaslat 11.§ (8) bekezdése szerinti ellenőrzési tevékenység jellegénél fogva eltér az (5)-(7) bekezdésben felsoroltak szerinti ellenőrzéstől. Amíg az előző esetben az eljáró szervek tevékenységének ellenőrzéséről, addig a (8) bekezdés szerinti esetben az intézkedésben résztvevők kifizető ügynökség általi ellenőrzéséről van szó. Ezen ellenőrzésekre a közvetlenül alkalmazott jogi aktusokban, valamint a javaslatban foglaltakat kell alkalmazni. Lásd: az 1290/2005/EK rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) pontját. Ezen rendelkezés további kibontását jelenti a javaslat 46-54. §-a.

A javaslat 11.§ (9) bekezdése kitér az államháztartásra vonatkozó szabályok szerint lebonyolított független belső ellenőrzésre, amely jellegénél fogva szintén jól elkülönül a javaslat 11.§ (5)-(8) bekezdése szerinti ellenőrzési tevékenységtől.

A javaslat 11.§ (10) bekezdése figyelemmel van arra az esetre, hogy a közösségi jog nem minden esetben írja elő, hogy a végrehajtással, ellenőrzéssel kapcsolatos összes feladatot állami szerv lássa el. Ezekben az esetekben – a feladat jellegétől függően – közbeszerzési eljárás keretében nem állami szervezetek részére is adható megbízás. Azokban az esetekben, amikor a feladat jellege miatt nem kell közbeszerzési eljárást indítani, az érintett szervezetek kijelöléséről az agrárpolitikáért felelős miniszter rendeletet ad ki. Amennyiben e szervek nem a miniszter irányítása alá tartoznak, úgy a jogszabály kiadásához szükséges az államháztartásért felelős miniszter, valamint az alapítói, illetve irányítói jogokat gyakorló miniszter egyetértése. Ugyanez vonatkozik a kijelölt szervezetekkel való megállapodás kötésére is.

A javaslat 11.§ (11)-(12) bekezdése figyelemmel van a kormányzati munkamegosztásra, miszerint egyes, a külkereskedelmi forgalommal összefüggő eljárásokra – szintén egységes jelleggel – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervtől elkülönült más államigazgatási szerv jogosult.

A 12. §-hoz

A javaslat 12.§-a rendezi a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvénnyel (Ket.) való kapcsolatát.

A javaslat 12.§ (1) bekezdése értelmében a Ket. szabályainak alkalmazását lehet általánosnak tekinteni, kivéve azokat az eseteket, amikor a javaslatban foglaltak szerint eltérés engedélyezhető. Az eltérésekre alapvetően azért van szükség, hogy valamennyi, a javaslat hatálya alá tartozó eljárás esetében egységes eljárási rendet lehessen alkalmazni. Az eltérések egyik indokaként lehet felhozni azt a körülményt, hogy egyes támogatási konstrukciók esetén a kérelmek benyújtása csak időszakosan történhet, azok feldolgozása során pedig a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokban foglaltaknak megfelelően a Ket. szabályaitól eltérő rendet kell alkalmazni. Ez a körülmény pedig kihatással van mind az eljárási határidőkre, mind az egyes eljárási cselekményekre. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusok alapvetően azt írják elő, hogy az összes kérelmet legkésőbb meddig kell elbírálni, és nem pedig azt – mint ami egyébként a Ket. szabályozási rendszeréből adódik – , hogy az ügyfél egyedileg benyújtott kérelmét mennyi időn belül kell elbírálni.

A javaslat 12. § (2) bekezdése sorolja fel a Ket. azon rendelkezéseit, amelyeket a törvény hatálya alá tartozó eljárásokban nem kell alkalmazni.

A Ket. 29. §-ában foglaltak az eljárás megindítására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazzák. A javaslat a közösségi jogi követelményeknek megfelelően, a Ket.-ben foglaltaktól eltérő benyújtási rendet állapít meg. Ez vonatkozik pl. a szakaszos benyújtásra, illetve a kérelem befogadására. Egyes támogatási jogcímekek esetében reálisan számolni kell – figyelemmel a szakaszos eljárásra – meghatározott időszakon belül nagy tömegű (200 ezer darabot is meghaladó) kérelem beérkezésével és közösségi jogszabályok szerinti szakaszos feldolgozásával, amely esetekben nem ugyanolyan logisztikai feladat az ügyfelek kiértékelése, mint azokban az esetekben, amikor a kérelmek benyújtása folyamatosan történik. A Ket. alapvetően ez utóbbi gyakorlatot veszi figyelembe akkor, amikor általános eljárási rendjét kialakította.

A Ket. 36.§ (2)-(4) bekezdésében foglaltaktól való eltérés szorosan kapcsolódik a kérelmek sajátos benyújtási rendjéhez.

A Ket. 113.§-a a méltányossági eljárásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A javaslat azért nem teszi lehetővé ezen eljárási eszköz alkalmazását, mivel az

akkreditált kifizető ügynökségi eljárások, valamint a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusok egyértelműen arra helyezik a hangsúlyt, hogy a kérelem, pályázat megfelel-e az előre meghirdetett elvárásoknak. A szociális, és egyéb szempontok mérlegelésére – versenysemlegességi okok miatt is – a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi szabályok alapján nincs mód.

A Ket. 169. §-ában szabályozott hatósági szolgáltatási tevékenységet a kifizető ügynökség nem végez.

A javaslat 12. § (3) bekezdése a Ket. 20.§ (3) bekezdésében foglaltaktól eltérő szabályt állapít meg. A Ket. 20. §-a rendezi többek között az eljáró szerv eljárási mulasztásának kérdését. Figyelemmel arra, hogy Magyarországon csak egy akkreditált kifizető ügynökség van, így fogalmilag kizárt, hogy a felügyeleti szerv más eljáró szervet jelöljön ki abban az esetben, ha az eljáró szerv hallgat. Ebben az esetben a felügyeleti szervnek más jogi eszközöket kell alkalmaznia.

A javaslat 12.§ (4) bekezdése értelmében csak külön törvényi vagy kormányrendeleti felhatalmazás esetén rendeli el az elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályok alkalmazását.

II. FEJEZET

AZ IRÁNYÍTÁS ÉS VÉGREHAJTÁS EGYES INTÉZMÉNYEI

Az irányítás egyes intézményei

Az illetékes hatósági jogkör gyakorlása

A 13. §-hoz

A javaslat 13. §-a – összhangban a 14.§-sal – közjogi szempontból tisztázza az egyes jogosítványok terjedelmét. E tisztázásra azért is szükség van, mivel a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusok az irányítási, valamint a végrehajtási, továbbá az ellenőrzési feladatokat ellátó hatóságoknak konkrét feladatokat határoznak meg, illetve rögzítik felelősségüket. A nemzeti jogi rendbe pedig ezt a szemléletmódot át kell ültetni. A felelősség egyértelművé tétele magával hozza a hozzá tartozó eszközrendszer konkretizálását is. A kettő csak együtt alkot egységet.

A javaslat 9.§ c) pontja értelmében az *illetékes hatóság* az 1290/2005/EK tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségek és más testületek akkreditációja és az EMGA és az EMVA számláinak elszámolása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 885/2006/EK bizottsági rendelet (2006. június 21.) 1. cikkének (2) bekezdése alapján az agrárpolitikáért felelős miniszter. A miniszteri szintű hatóság kijelölése tagállami kötelezettség.

Erre figyelemmel a legfontosabb illetékes hatósági jogkör (a kifizető ügynökség akkreditációjának megadása, illetve megvonása) a javaslat értelmében nem is ruházható át.

A miniszter illetékes hatósági jogkörében eljárva az akkreditáció megadásáról közokiratban dönt.

Az illetékes hatóság fontos feladata, hogy az akkreditációs feltételek teljesítését folyamatosan ellenőrizze. Ezen tevékenysége keretében utasításokat is adhat a kifizető ügynökség részére. Az illetékes hatóság által a kifizető ügynökségnél végzett ellenőrzési tevékenységet az igazoló szerv is segíti. Az ellenőrzések eredményéről a Bizottságot háromévente tájékoztatni kell. Az illetékes hatóság által lefolytatott ellenőrzési tevékenységet hatékony információs rendszernek kell segítenie.

A javaslat 13.§-a felsorolja azokat a nemzeti jogi szabályozás körébe tartozó eszközöket, amelyek azt biztosítják, hogy az illetékes hatóság feladatait hatékonyan tudja ellátni. Az illetékes hatósági jogkör gyakorlása során az alábbi irányítási eszközök gyakorolhatók:

- a) a tevékenységének törvényességi, szakszerűségi, hatékonysági és pénzügyi ellenőrzése,
- b) egyedi utasítás kiadása feladat elvégzésére vagy mulasztás pótlására,
- c) jelentéstételre vagy beszámolóra való kötelezés.

Ezen jogkörök esetében a miniszter a kiadmányozási jogot államtitkára, illetve szakállamtitkára ruházhatja át. E rendelkezés annyiban korlátozza a miniszter döntési jogát, hogy ezen kiemelt területeken szakmapolitikai, valamint hazai, illetve EU-s kapcsolati megfontolásokra is figyelemmel alacsonyabb szintre pl.: főosztályvezető, osztályvezető, az említett körben a kiadmányozási jog nem telepíthető.

Az irányító hatósági jogkör gyakorlása

A 14.§-hoz

A javaslat értelmében az *irányító hatóság* az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet (2005. szeptember 20.) 75. cikke, valamint az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján az agrárpolitikáért felelős miniszter.

Az előzőekben hivatkozott közösségi jogszabályok értelmében az EMVA esetében az irányító hatóság felelős a program hatékony végrehajtásáért, valamint eredményes és szabályszerű irányításáért. Ez a felelősség kiterjed többek között annak biztosítására is, hogy az egyes műveletek finanszírozásra történő kiválasztása a program célkitűzéseivel összhangban történjen, továbbá a program monitoringja megfelelő legyen. Külön ki kell emelni a jogszabálynak azt a

rendelkezését, miszerint az irányító hatóság felelőssége abban az esetben sem csökken, ha feladatainak egy részét más szervre ruházzák át.

Az EHA esetében az irányító hatóság felel az operatív programnak a megbízható pénzügyi gazdálkodás elvével összhangban történő irányításáért és végrehajtásáért.

A javaslat 14. § (1) bekezdése sorolja fel azokat az irányítási eszközöket, amelyek az irányító hatósági feladatok ellátásához szükségesek. Az alkalmazott eszközök súlya igazodik az irányító hatósági feladatokhoz kapcsolódó felelősséghez.

Az irányító hatósági feladatot a javaslat szintén miniszteri szintre telepíti, azzal, hogy az illetékes hatósági feladatokhoz hasonlóan ezen ügyekben a kiadmányozási jog államtitkárra, illetve szakállamtitkárra ruházható át.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv feladatai

A 15.§-hoz

A javaslatban foglaltak végrehajtásával összefüggő feladatok ellátásáért felelős szervek közül kiemelt szerepet kap a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv. A javaslat értelmében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellátja a kifizető ügynökségi, a közreműködő szervei feladatokon túlmenően a nemzeti támogatási rendszer működtetésével kapcsolatos, és más, jogszabályban meghatározott államigazgatási feladatokat. A javaslat ezen megfogalmazása tükrözi azt a jogalkotói szándékot, hogy az agrár-, valamint agrár-vidékfejlesztési támogatások esetében a végrehajtás lehetőleg egységes intézményi keretek között valósuljon meg, ezzel is segítve a hatékony létszám- és költséggazdálkodást, valamint az egységes informatikai hálózat kialakítását. Ez a struktúra szervesen illeszkedik az agrárigazgatás intézményi rendjének 2007-től megvalósuló korszerűsítési folyamatába.

Az átruházott feladatokat ellátó szerv feladatai

A 16-17.§-hoz

Az 1290/2005/EK rendelet 6. cikk (1) bekezdése határozza meg a kifizető ügynökség által ellátandó feladatokat. E feladatok ellenőrzési, könyvelési, nyilvántartási, illetve kifizetési jellegűek. A vonatkozó rendelkezések értelmében a közösségi támogatások kifizetésének kivételével az előzőekben említett feladatok végrehajtása átruházható. A 885/2006/EK rendelet I. melléklete tartalmazza a kifizető ügynökségre vonatkozó akkreditációs feltételeket.

A 885/2006/EK rendelet 1. cikk (5) bekezdés a) pontja általában a „kifizető ügynökségre ruházott felelőségek”-ről tesz említést. Az akkreditációért való felelősség okán annak meghatározása, hogy a kifizető ügynökségre milyen feladatokat ruháznak át, az az illetékes hatóság feladata. Ebből következően

annak meghatározása, hogy az egyes kifizető ügynökségi feladatokat milyen egyéb szervre ruházzák át, szintén illetékes hatósági, és nem kifizető ügynökségi döntési hatáskör. Az agrárpolitikáért felelős miniszter ezt a kijelölést illetékes hatósági jogkörében eljárva a javaslat értelmében rendeletben teszi meg.

Mivel a vonatkozó bizottsági rendelet értelmében a kifizető ügynökség minden esetben felelős az alapok hatékony kezeléséért, ezért az egyéb szervekre átruházott feladatok köréről, az együttműködés módjáról írásbeli megállapodást kell kötni. A javaslat ennek a legfőbb tartalmi elemeit rögzíti.

Az együttműködő szervezet feladatai

A 18.§-hoz

A javaslat 18.§-a a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által ellátandó feladatokhoz kapcsolódó szakértői, illetve technikai feladatok ellátásába bevonandó szervezetek kijelöléséről rendelkezik. Ez annyiban különbözik a javaslat 16-17.§-ában foglalt átruházott feladatoktól, hogy a feladatok jellegüknél fogva nem minősülnek kifizető ügynökségi feladatoknak. A javaslat az egységes felelősség elvéből kiindulva az illetékes hatósági feladatokat ellátó agrárpolitikáért felelős miniszternek jogot biztosít arra, hogy adott esetben e szervezetek körét rendeletben állapítsa meg. Ezen jogkör biztosítására azért van szükség, mivel a más szervek bevonása nem sérthet akkreditációs követelményeket, továbbá – egyébként miniszteri hatáskörbe tartozó – összehangolt intézményfejlesztési feladatokkal is járhat.

A javaslat 18.§ (2) bekezdése az alvállalkozók bevonási lehetőségét – szintén akkreditációs megfontolásokból – korlátozza.

A javaslat 18.§ (3) bekezdése az együttműködés körébe tartozó feladatok ellátásáról szóló írásbeli megállapodás legfontosabb elemeit szabályozza.

A javaslat 18.§ (5) bekezdése biztosítja azt a lehetőséget, hogy a törvény által szabályozott kérdésekkel foglalkozó, elsősorban államigazgatási szervek együttműködési megállapodás keretében fejlesztéseiket összehangolják. E rendelkezés szintén figyelemmel van arra a jogalkotói szándékra, amely az egységesség mellett az összehangolt fellépésre is hangsúlyt kíván helyezni.

A hatáskörrel rendelkező hatóság feladatai

A 19.§-hoz

A javaslat 19.§-a már a kölcsönös megfeleltetés bevezetésére való felkészülés jegyében fogalmazódott meg, melynek keretében számos jogi kérdést kellett előzetesen tisztázni. Így az illetékes szakhatóságok ellenőrző tevékenységében külön kell választani a hatósági ellenőrzést (amely az érintett szerv jogszabályban

írt alapfeladata) azoktól az ellenőrzésektől, amelyeket a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megbízásából végez el. Más megközelítésben ez azt jelenti, hogy az érintett szerv által lefolytatott hatósági ellenőrzés során feltárt tényállás egyrészt alapul szolgál az adott szakhatóság eljárásához, másrészt a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által lefolytatott eljárásához. Ez utóbbi eljárás során a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a másik szakhatóságoktól kapott adatokat összeveti saját ellenőrzési tevékenysége során nyert adatokkal, és ezen aggregált adatok alapján hoz a támogatási jogosultságot, vagy jogkövetkezményt érintő döntést. Ez utóbbi kérdésben hozott döntéssel kapcsolatos jogorvoslatra a támogatási jogosultsággal kapcsolatos döntéssel összefüggésben van mód.

A javaslat 19.§ (3) bekezdése rögzíti a hatáskörrel rendelkező hatóság és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv közötti együttműködés rendjét szabályozó írásbeli megállapodás legfontosabb elemeit, melyek közül külön is ki kell emelni az adatvédelemmel összefüggő rendelkezéseket.

A nemzeti vidéki hálózat feladatai

A 20.§-hoz

Az 1698/2005/EK rendelet 68. cikke értelmében minden tagállamnak létre kell hoznia nemzeti vidéki hálózatát, amelynek legfőbb feladata, hogy összehangolt kapcsolatot teremtsen az egyes közigazgatási szervek és az agrár-vidékfejlesztéssel foglalkozó szervek (helyi akciócsoportok) között. A vonatkozó jogszabály értelmében a hálózat működtetéséhez az EMVA-ban a technikai segítségnyújtásra elkülönített források terhére támogatás vehető igénybe. A javaslat értelmében a nemzeti vidéki hálózatot az irányító hatóság egy külön felállított irányító egység közreműködésével irányítja. Annak érdekében, hogy a hálózat minél hatékonyabban tudja ellátni feladatait, nem csak az irányító hatósággal, hanem a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel is köthet megállapodásokat (pl. egyes ellenőrzési feladatokra).

A helyi akciócsoport

A 21. §-hoz

Az 1698/2005/EK rendelet 61. cikke értelmében az EMVA 4. tengelye a Leader, amelynek legfontosabb elemei a következők:

- a) jól azonosított szubregionális vidéki területekre irányuló, helyi fejlesztési stratégiák;
- b) helyi köz- és magánszférabeli partnerségek (helyi akciócsoportok);
- c) alulról felfelé építkező megközelítés: a helyi akciócsoportok helyi fejlesztési stratégiák kidolgozására és megvalósítására vonatkozó hatáskörrel;
- d) stratégia multiszektorális tervezése és végrehajtása, a helyi gazdaság különböző ágazatának szereplői és projektjei közötti kölcsönhatáson alapulva;

- e) innovatív megközelítések végrehajtása;
- f) együttműködési projektek végrehajtása;
- g) helyi partnerségek közötti hálózatépítés.

Az 1698/2005/EK rendelet 62. cikk (1) bekezdésében foglaltak szerint a partnerségen alapuló helyi fejlesztési megközelítést a helyi akciócsoportok hajtják végre. A 62. cikk (2) bekezdése értelmében pedig az irányító hatóságnak kell biztosítania a helyi akciócsoportok jogszerűen működő közös struktúrájának kialakítását. Az irányító hatóság ezen feladatait az agrárpolitikáért felelős miniszter által kiadott rendelet fogja szabályozni. A javaslat bevezeti a helyi akciócsoportok elismerési rendjét. Az új intézmény szerződéskötési képességének biztosítása miatt a javaslat úgy rendelkezik, hogy megállapodás csak jogi személynek minősülő akciócsoporttal köthető.

III. FEJEZET

ADATKEZELÉS, NYILVÁNTARTÁSOK

A támogatási adat kezelése

A 22.§-hoz

A javaslat által érintett szabályozási területek (EMGA, EMVA, EHA, nemzeti támogatások) szabályozási adottsága, hogy az ezen intézkedésekben résztvevő ügyfelek nem egy esetben évente rendszeresen ismétlődő (lásd közvetlen támogatások) kapcsolatba kerülnek a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel. Ezen eljárások során az érintett ügyfelek gazdasági tevékenységét nem csak a nemzeti, hanem a közösségi szervezetek is rendszeresen ellenőrzik. További sajátosság, hogy a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokban foglaltak végrehajtása megköveteli, hogy az ellenőrzéseket adott esetben ne csak az ügyfeleknél, hanem az ügyfelekkel gazdasági, vagy egyéb kapcsolatba kerülő harmadik személyeknél is lefolytassák. Ez az egyéb kapcsolat az ügyfél intézkedésben való részvételével hozható összefüggésbe. Ezen adatok megléte feltétlenül szükséges a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv feladatainak ellátásához. Az így keletkezett adatok tekintetében biztosítani kell a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 1. § (1) bekezdésében megfogalmazott azon együttes célkitűzés megvalósítását, hogy személyes adatával mindenki maga rendelkezzen és a közérdekű adatokat mindenki megismerhesse.

A javaslat – összhangban a vonatkozó törvényi előírásokkal – törvényi szinten hatalmazza fel a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet arra, hogy személyes adatokat kezeljen. A személyes adat fogalmát a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII.

törvény 2.§ 1. pontja határozza meg. Ezen fogalomrendszerben végez további pontosítást a javaslat 22.§ (1) bekezdése.

A javaslat értelmében az ügyféllel kapcsolatos eljárás során keletkezett adatok összesített elnevezése a támogatási adat, melynek kezelésére az adott támogatási jogcímre vonatkozó jogosulatlanul igénybevett támogatás visszatérítésének végrehajtásához való jog elévülési idejéig van mód. Törvényi előírás az adatkezelési időtartam végső időpontjának rögzítése.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nem csak az általa lefolytatott eljárások során jut az ügyfélre vonatkozó adatokhoz, hanem – szintén törvényi felhatalmazás alapján – más szervtől is átvesz adatokat. A javaslat 22.§ (2) bekezdése a célhoz kötöttség jegyében az így átvett adatok felhasználására állít fel korlátokat.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nem csak adatok átvételére, de támogatási adatok más szervek részére történő átadására is jogosult. Amennyiben az adatátadásra bizonyos ellenőrzési feladatok végrehajtása miatt van szükség, erre mind az átruházott feladatot ellátó, mind pedig az együttműködő szervek esetében mód van azzal a megkötéssel, hogy ezen szervek, szervezetek az így átvett adatok tekintetében adatkezelőnek minősülnek, és így kötelesek a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény alapján eljárni.

Adatszolgáltatás

A 23. §-hoz

A javaslat 23. §-a a hagyatéki eljárással összefüggő adatátadási kérdéseket rendezi. Ez a kötelezettség kiterjed a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervre, mind a hagyatéki leltározást végző szervre (jegyző), mind a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyzőre. A javaslat meghatározza az adatátadási eseteket, illetve az átadandó adatok körét.

A javaslat 23.§ (3) bekezdése azt a speciális helyzetet szabályozza, amikor az adatátadás a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésével hozható összefüggésbe. Egyes esetekben szükség lehet arra is, hogy a támogatási adatot az EU illetékes szervei, vagy más tagállam kifizető ügynöksége részére adják át. Ez az adatátadási kötelezettség közösségi jogszabályokon alapul (lásd pl. az 1605/2002/EK, EURATOM rendelet 1995/2006/EK EURATOM rendelettel megállapított 30. cikk (3) bekezdését.)

*A támogatási adatok védelmére vonatkozó külön rendelkezések**A 24.§-hoz*

A támogatási adatok kötelező nyilvánosságával kapcsolatosan jelenleg nincs, és várhatóan 2009-ig nem is lesz az EU valamennyi tagállamára érvényes kötelező szabályozás. A tagállamok e kérdést saját hatáskörben jogosultak rendezni. A Bizottság 2009-re tervezi, hogy ezt a kérdéskört átfogóan szabályozza.

A hazai jogi rendben a központi költségvetésből, illetve közösségi forrásokból nyújtott támogatások esetén az adatok nyilvánosságára, illetve közzétételére mind a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.), mind az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.), mind pedig a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény tartalmaz rendelkezést.

A Ptk. 81. §-a értelmében személyhez fűződő jogokat sért, aki a magántitok vagy üzleti titok birtokába jut, és azt jogosulatlanul nyilvánosságra hozza vagy azzal egyéb módon visszaél. Üzleti titoknak minősül a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértene vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

A Ptk. 81.§ (3) bekezdése értelmében viszont nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

Végezetül a Ptk. 81.§ (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, aki az államháztartás valamely alrendszerével pénzügyi, illetve üzleti kapcsolatot létesít, kérésre köteles a jogviszonnyal összefüggő és közérdekből nyilvános adatokra vonatkozóan tájékoztatást adni. A felvilágosítás oly módon is történhet, hogy az adatokat a honlapon vagy a hirdetményi lapban teszik közzé. A felvilágosítás megtagadása esetén, vagy ha a felvilágosítást kérő szerint a

tájékoztatás nem kielégítő, a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.

Az Áht. 15/A. § (1) bekezdése értelmében az államháztartás alrendszereiből nyújtott, nem normatív, céljellegű, működési és fejlesztési támogatások kedvezményezettjeinek nevére, a támogatás céljára, összegére, továbbá a támogatási program megvalósítási helyére vonatkozó adatokat a támogatást odaítélő szervezet vagy felügyeleti szervének hivatalos lapjában vagy honlapján közzé kell tenni, legkésőbb a döntés meghozatalát követő hatvanadik napig. Honlapon történő közzététel esetén legalább öt évig biztosítani kell az adatok hozzáférhetőségét. Helyi önkormányzat esetében hivatalos lap vagy honlap létesítése – e kötelezettség teljesítésével összefüggésben – nem kötelező, a közzétételre ilyen esetben a helyben szokásos módon kerül sor. Az állami, önkormányzati támogatási programokról szóló jogszabályok megállapíthatják a nyilvánosságra hozatal részletes szabályait, és hatvan napnál rövidebb határidőt is meghatározhatnak.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 3.§ (4) bekezdése értelmében törvény közérdekből — az adatok körének kifejezett megjelölésével — elrendelheti a személyes adat nyilvánosságra hozatalát. Minden egyéb esetben a nyilvánosságra hozatalhoz az érintett hozzájárulása, különleges adat esetében írásbeli hozzájárulása szükséges. Kétség esetén azt kell vélelmezni, hogy az érintett a hozzájárulását nem adta meg.

A fenti rendelkezések egybevetéséből megállapítható, hogy a javaslat hatálya alá tartozó ún. pályázati eljárás keretében nyújtott támogatások esetében kötelező mind a nyilvánosság, mind pedig a közzététel, míg az ún. normatív támogatások esetében ilyen automatikus közzétételi kötelezettség nincs, hanem csak egyedi kérelem alapján történő nyilvánosságra hozatal.

A javaslat 24.§ (1) bekezdése a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv eljárása során keletkezett adatok tekintetében bevezeti az ún. nem nyilvános támogatási adat fogalmat. Ezen adatok esetében a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19/A. §-ában foglaltakat kell alkalmazni:

„19/A. § (1) A 19. § (1) bekezdésében meghatározott szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését – a 19. § (1) bekezdésében foglaltakat mérlegelve – az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

(2) A döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény – az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül – a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így

különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

(3) Jogszabály egyes adatok megismerhetőségének korlátozására az (1) bekezdésben meghatározottnál rövidebb időtartamot állapíthat meg.”

A javaslat 24.§ (2)-(3) bekezdése rögzíti a közérdekből nyilvános támogatási adatok körét, illetve nyilvánosságra hozataluk módját. Ebbe a körbe csak a közérdek érvényesülése miatti legfontosabb adatok tartoznak. Ezen adatok esetében – függetlenül attól, hogy az adat ún. pályázatos, vagy normatív támogatási eljárás során keletkezett – az adatkezelő egyedi kérelem alapján ad tájékoztatást, azaz területi, vagy bármilyen más bontásban nem készít összesített adatlistát, azokat összesített formában nem hozza nyilvánosságra. Az egyedi kérelemnek az adott ügyfél személyére kell irányulnia. Azon ún. pályázatos támogatások esetében, amelyek az Áht. 15/A. § (1) bekezdésének hatálya alá tartoznak, az adatok közzétételére az Áht. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A javaslat, amikor a fenti konstrukciót kialakította, figyelemmel volt egyrészt arra a jogos társadalmi igényre, amely az egyes agrár-, illetve agrár-vidékfejlesztési támogatásokkal összefüggő adatok nyilvánosságával összefüggésben fogalmazódtak meg, másrészt pedig arra a több mint 200 ezer ún. földalapú támogatást igénylő érdekeire is, amely esetben az adatok internetes honlapon való közzététele esetenként a szándékolton túli eredménnyel is járhat. További vizsgálatot igényel ugyanis az, hogy egy több mint 200 ezer címet tartalmazó, rendszeresen frissülő adatbázis esetén a személyes adatokkal való szabad rendelkezés joga hogyan érvényesíthető azokban az esetekben, amikor az adatok felhasználása nem az eredeti jogalkotói szándék megvalósítását, hanem pl. más (pl. direkt marketing) célokat szolgál (lásd a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 16/A. § (1) bekezdés b) pontját).

Az adatok későbbi rendszeres közzétételére vonatkozó szabályozás során pedig indokolt azt is mérlegelni, hogy az agrár-, és agrár-vidékfejlesztési támogatások esetében a támogatási rendszer sajátosságai miatt az egyénről olyan aggregált adatok is előállíthatóak, amelyek már a személyes adat, vagy az üzleti titok körébe is tartozhatnak (pl. a közvetlen kifizetések jogcíméből, illetve összegéből megállapítható, hogy az érintett személy hány hektáron gazdálkodik, azon mit termeszt, illetve mekkora állatállománnyal rendelkezik, mely adatokhoz hozzá lehet még kapcsolni a lakóhelyre vonatkozó adatokat is). Ezen megfontolások miatt a javaslat egyenlőre nem kívánta bővíteni a kötelezően közzéteendő adatok körét.

A 25.§-hoz

A javaslat 25.§-a szintén a célhoz kötöttség jegyében azokat a rendelkezéseket tartalmazza, amikor nem nyilvános támogatási adatot a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervén kívül más szervek, illetve szervezetek is

megismerhetik. A javaslat meghatározza mind az adatok körét, mind pedig azon szervezetet, szervezeteket, akik feladataik ellátása érdekében jogosultak a nem nyilvános támogatási adat megismerésére.

A javaslat az adatátadás lehetősége előtt idő korlátot állít akkor, amikor ezt csak a jogosulatlanul igénybevett támogatás visszatérítésének végrehajtásához való jog elévüléséig biztosítja.

Nyilvántartási rendszerek

A 26. §-hoz

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az eljárása során keletkezett támogatási adatokat adatbázisokba rendszerezi. Ezen adatbázisok létrehozására részben munkaszervezési okokból kerül sor, de van olyan eset is, amikor ennek kialakítására a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet a kifizető ügynökségi feladatai ellátása során közvetlenül alkalmazandó közösségi jogszabály is kötelezi (lásd integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer felállítása tekintetében az 1782/2003/EK tanácsi rendeletet).

A javaslat 26.§ (3) bekezdése felsorolja azokat az adatbázisokat, amelyekből az intézkedésekkel kapcsolatos ellenőrzési feladatok ellátása érdekében adatok vehetők át.

A javaslat 26.§ (4) bekezdése az ellenőrzések hatékonyságának biztosítása, valamint a kölcsönös megfeleltetési rendszer működtetése érdekében biztosítja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv számára azt a jogot, hogy az általa kezelt adatbázisokban szereplő adatokat egymással összevesse. E rendelkezés összhangban van a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 8.§ (1) bekezdésében előírt feltétellel.

Az intézkedések kezelésére vonatkozó nyilvántartási és ellenőrzési rendszerek

A 27. §-hoz

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az intézkedésekhez kapcsolódó támogatási adatok kezelésére integrált informatikai rendszert működtet. Ez a rendszer bővebb, mint az 1782/2003/EK rendelet alapján kötelezően felállítandó integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer. Az egységes informatikai struktúra kialakítása és működtetése előfeltétele annak, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nagy számú kérelmet megfelelő színvonalon tudja feldolgozni.

A javaslat 27.§ (2) bekezdése értelmében biztosítani kell az elkülönült nyilvántartások közötti adatátadást. E rendelkezés összhangban van a személyes

adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 8.§ (1) bekezdésében előírt feltétellel.

Ügyfél-nyilvántartási rendszer

A 28-30.§-okhoz

A javaslat 28. §-a – összhangban a 27. § (1) bekezdésében foglaltakkal – úgy rendelkezik, hogy valamennyi olyan ügyfelet, aki (amely) a törvény hatálya alá tartozó intézkedésben részt vesz, az ügyfél-nyilvántartási rendszerben rögzíteni kell. Ez a nyilvántartási rendszer bővebb, mint az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer által megkövetelt nyilvántartás, mivel az csak a mezőgazdasági termelőkre, illetve a mezőgazdasági üzemekre vonatkozó egységes nyilvántartást tartja szükségesnek. Ez utóbbi nyilvántartásra a javaslat 28.§ (5) bekezdése értelmében az ügyfél-nyilvántartás keretében kerül sor.

A javaslat 28-30.§-ai a korábbi kormányrendeleti szintű szabályozást váltják ki.

Az ügyfeleknek legkésőbb az intézkedésekben való részvételi kérelemmel egyidejűleg kezdeményezniük kell ügyfél-nyilvántartási rendszerbe való felvételüket. A regisztrációs szám feltüntetése minden intézkedésben való részvétel előfeltétele. Ennek alapján történik a későbbiekben az ügyfelek azonosítása, illetve pl. a korábbiakban ugyanazon regisztrációs szám alatt kapott támogatásoknak az egységes támogatási jogosultság megállapítása érdekében történő összevetése.

Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer

A 31.§-hoz

A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) a földterülethez kapcsolódó támogatásokkal összefüggő eljárások kizárólagos és országos földterület azonosítási rendszere. A javaslat az államháztartásra vonatkozó jogszabályokkal összhangban rendezi ezen adatbázissal összefüggő tulajdoni, illetve tulajdonosi joggyakorlási helyzetet.

A javaslat 31.§ (3) bekezdése értelmében a MePAR adattartalmát folyamatosan aktualizálni kell. A közösségi jogszabályok öt évenkénti átfogó adatfrissítést tartanak szükségesnek.

A javaslat 31.§ (4) bekezdése értelmében a MePAR nyilvános. Annak érdekében, hogy az ügyfelek az ún. földalapú támogatások esetében kérelmeiket be tudják nyújtani, részükre a papír alapú térképeket egy példányban térítésmentesen kell biztosítani. A javaslat 31.§ (5) bekezdése viszont rendezi azt a kérdést, amikor az

ügyfelek indokolatlanul több térképet igényelnek, vagy a kapott térképeket nem a rendeltetésüknek megfelelően használják fel. Ebben az esetben a térképek másolási díját meg kell téríteni. E rendelkezés összhangban van a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 20.§ (3) bekezdésében előírt feltétellel.

IV. FEJEZET

ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Általános szabályok

A 32.§-hoz

A javaslat 32.§-a az egyes intézkedésekkel kapcsolatos döntések meghozatalánál alkalmazandó szempontokat rögzíti. Az egyes intézkedések sajátosságainak megfelelően kerülhet sor az arányosításra, a benyújtási, vagy beérkezési sorrend alapján történő, vagy a rangsor állításával történő elbírálásra. Amennyiben ez indokolt, az előzőekben felsorolt eszközök együttes alkalmazására is sor kerülhet. Az intézkedés feltételeit megállapító jogszabályban, illetve pályázati felhívásban kell előre rögzíteni azt, hogy az adott intézkedés esetén konkrétan melyik eszközt kell alkalmazni.

A 33.§-hoz

A javaslat 32.§-a a kérelmek szakaszos benyújtási lehetőségét rendezi. E lehetőség biztosítását egyrészt pénzügyi, másrészt munkaszervezési okok indokolhatják. Az intézkedés részletes feltételeit megállapító jogszabályban, illetve pályázati felhívásban erre külön is ki kell térni.

Iratbetekintés

A 34. §-hoz

Az ügyfelet a Ket. 68. §-a szerinti általános iratbetekintési jog e törvény hatálya alá tartozó eljárásokban is megilleti, amelyet személyesen, vagy írásban meghatalmazott képviselője útján gyakorolhat. A Ket. 68. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott korlátozásokon, illetve tilalmakon kívül a törvény hatálya alá tartozó eljárásokban további korlátozás szükséges az uniós szabályozásnak megfelelően a helyszíni ellenőrzés sikerességének biztosítása érdekében. Ennek megfelelően a helyszíni ellenőrzés megkezdéséig (az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvben rögzített időpont) korlátozható az iratbetekintés joga, amennyiben valószínűsíthető, hogy az iratok tartalmának ügyfél általi megismerése a későbbi ellenőrzést megghiúsítaná (pl. az iratokból történő tájékozódás eredményeképpen az ellenőrzés tárgyát megsemmisíti, vagy olyan mértékben megváltoztatja, amely a megalapozott döntés érdekében lefolytatott ellenőrzést ellehetetleníti.). A korlátozásról minden ügyben egyedi szempontok

alapján dönt a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, és arról – a Ket. szabályaitól eltérően – minden esetben végzést hoz. E végzést az ügyfél az érdemi határozat elleni fellebbezésében támadhatja meg.

Az iratok kezelése, vezetése

A 35. §-hoz

A javaslat 35.§-a az ügyfelek nyilvántartási kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A megfelelő nyilvántartások vezetése előfeltétele, hogy az intézkedésekkel kapcsolatos igénybevételi jogosultság, és más feltétel teljesítése ellenőrizhető legyen. A rendelkezés megszegése alapul szolgálhat a javaslat 71.§-ában foglaltak szerinti mulasztási bírság kiszabásának.

Az iratok megőrzése

A 36. §-hoz

A javaslat 36.§-a az ügyfél iratmegőrzési kötelezettségét szabályozza. Mind a nemzeti, mind pedig a közösségi jogszabályok előírnak iratmegőrzési kötelezettséget. Annak érdekében, hogy az ellenőrzés kellően hatékony legyen, így is biztosítva, hogy ne sérüljenek a közösségi pénzügyi érdekek, az iratok őrzési helyét a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnél be kell jelenteni. Az iratok legkisebb megőrzési ideje nyolc év. Közösségi jogszabály ettől eltérően rendelkezhet.

A javaslat 36.§ (4) bekezdése a jogutódok iratmegőrzési kötelezettségére vonatkozó rendelkezést tartalmaz.

Az iratok megőrzésére vonatkozó rendelkezések megszegése alapul szolgálhat a javaslat 71.§-ában foglaltak szerinti mulasztási bírság kiszabásának.

Nyomtatványok alkalmazása

A 37. §-hoz

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az intézkedésekben való részvételre irányuló kérelem benyújtására nyomtatványokat rendszeresíthet, amelyek megkönnyítik a kérelmek adminisztrációs feldolgozását és elősegítik a kérelmek hiánytalan adattartalommal történő benyújtását.

A kérelem benyújtása

A 38. §-hoz

Az egyes intézkedések jellegét figyelembe véve az intézkedésben való részvétel részletes szabályait meghatározó közösségi szabályozás az intézkedés jellegének megfelelő benyújtási feltételeket határoz meg. Ennek megfelelően a közösségi jogszabály felhatalmazása alapján kiadott intézkedésekre vonatkozó végrehajtási rendeletek vagy közlemény esetében a legcélszerűbb azok tartalmi elemei közé utalni annak megállapítását (az intézkedésben részt vevő ügyfelek várható száma, országon belüli területi megoszlása, az elbírálás várható határideje stb.), hogy a kérelmet milyen módon, illetve a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv mely egységéhez kell benyújtani.

A támogatási eljárás 2004. óta kialakult gyakorlatát figyelembe véve nagyon fontos alapvető rendelkezés, hogy a kérelem benyújtása esetén csak abban az esetben minősül a határidő megtartottnak, amennyiben az határidőben benyújtásra kerül. A Közös Agrárpolitika keretében ezen előírást nagyon szigorúan megköveteli az Európai Bizottság. Igazolásnak főszabályként nincs helye. Az egyetlen kivétel ezen határidőre vonatkozó szigorú előírás alól a vis maior intézménye.

A kérelem befogadása

A 39. §-hoz

A javaslat 39.§-a az EMVA-ból finanszírozott egyes, jogszabályban, illetve pályázati felhívásban meghatározott jogcímek esetében lehetővé teszi a kérelmek több lépcsőben való feldolgozását. Ennek része, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv beérkezett kérelmek esetében elvégzi a jogszabályban, illetve pályázati felhívásban meghatározott tartalmi és formai kellékek vizsgálatát. A vizsgálat eredménye alapján a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmeket rangsorba állítja, és ezt követően az ügyfelet befogadási nyilatkozattal értesíti.

A nyilvánvaló hiba kijavítása

A 40. §-hoz

A nyilvánvaló hiba kijavítása egy, az uniós jogalkotásban megjelenő jogintézmény, amelynek célja, hogy felhatalmazást biztosítson az eljáró hivatal részére az eljárások gyorsítása és egyszerűsítése érdekében az olyan kérelmek „kiegészítésére”, amelyek olyan hibákat tartalmaznak, amely a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv rendelkezésére álló nyilvántartásból vagy a kérelmező által a kérelemhez csatolt egyéb okiratokból egyértelműen megállapítható vagy pótolható a hiányzó adat és elkerülhető az eljárást jelentősen meghosszabbító hiánypótlási eljárás. Amennyiben a kérelmező olyan hibát vét, ami törvény vagy egyéb jogszabály alapján egyértelműen elutasítási ok, akkor ebben az esetben az eljáró szerv nem gyakorolhatja ezt a jogát.

*A hiánypótlás**A 41. §-hoz*

A javaslat hatálya alá tartozó egyes intézkedések elbírálási, illetve ellenőrzési határideje általában közösségi szabályozásban rögzített, és rendkívül eltérő mértékben megállapított. Hiánypótlásra való felszólítás a támogatás elbírálásának egymásra épülő több szakaszból álló eljárása során több alkalommal is kiadható, ezért kellett a hiánypótlásra való felszólítás határidejét tág módon meghatározni.

*A kérelem módosítása**A 42. §-hoz*

A javaslat 42.§-ában foglalt rendelkezés kizárólag egyes, az EMVÁ-ból finanszírozott intézkedésekben való részvételre vonatkozó jogszabály külön rendelkezése esetén alkalmazható. Az Európai Unió joga ismeri az ügyfél által történő kérelem módosításának, a kérelem visszavonásának, valamint a kérelem helyesbítésének, pontosításának fogalmát. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felhatalmazása a hiánypótlásra, a nyilvánvaló helyesbítésre korlátozódik, ami a támogatási kérelem tartalmának módosítására irányul.

A kérelem módosításának tekinthető az az eset, amikor az ügyfél a támogatás alapjául szolgáló tényben, adatban bekövetkező változást kívánja bejelenteni. Ezen belül tekinthető egyik alesetnek a részleges visszavonás, amikor a kérelmező döntése szerint a támogatás tárgyában kérelmezi a változást (ilyen például, amikor egy bizonyos földterületre benyújtott támogatási kérelmet úgy módosít az ügyfél, hogy a kérelem egy részét, bizonyos földterület(ek) tekintetében visszavonja.) Ezt a cselekményt külön jogszabály szerint meghatározott esetben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által rendszeresített nyomtatványon teheti meg az ügyfél.

A kérelem helyesbítésére akkor kerülhet sor, amennyiben a támogatás tárgyában olyan változás következik be, amelyet adott esetben egy hatósági aktus idézett elő – például: földkimérés, kisajátítás, telekhatárok pontosítása stb.).

A 43. §-hoz

A Közös Agrárpolitika egyik visszatérő rendelkezése, hogy az ügyfeleknek lehetőséget biztosít a kérelmeik visszavonására, a jogerős döntésig. Az erre vonatkozó egyik korlát a szabálytalanságokról, valamint a helyszíni ellenőrzésekről ügyfél számára történő tájékoztatás. A javaslat 43.§ (1) bekezdésének szabályai, a javaslat 50. § (1) bekezdését figyelembe véve a kérelemben foglaltak teljesülésének helyszíni ellenőrzésére vonatkoznak, melynek indoka többoldalú: részben az EU pénzügyi érdekeinek védelme, részben az ellenőrzést lefolytató szervek tevékenysége folytonosságának

biztosítása. A javaslat 43.§ (1) bekezdésének szabályai különösképpen az ügyfelek által elkövetett szándékos szabálytalanságok feltárása, előzetes megakadályozása miatt lényegesek.

A kérelem visszavonására legfeljebb az érdemi döntés meghozataláig van lehetősége az ügyfélnek. A közösségi szabályozás rendelkezéseivel összhangban a törvény kizárja a visszavonás lehetőségét abban az esetben, ha az ügyfél az ellenőrzésre történő kiválasztásáról tudomást szerez. Ettől az időponttól kezdve az ellenőrzés alá vont intézkedéssel kapcsolatos kérelmét, illetve annak a vizsgált időszakra, illetve az ellenőrzés tárgyára vonatkozó részét nem vonhatja vissza, és nem is módosíthatja. Az ellenőrzésről való tudomásszerzés az ellenőrző szerv értesítésének kézhezvételének időpontja, vagy az ellenőrzés megkezdésének napja, amennyiben előzetes értesítés nem történt.

Az ügyfél nyilatkozata, a tanúvallomás

A 44. §-hoz

A javaslat 44.§-a az ügyfél nyilatkozat-tételi kötelezettségére vonatkozó rendelkezést tartalmaz. Az ügyfél nyilatkozattételi kötelezettsége a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által lefolytatott ellenőrzésekhez kapcsolódik. Az ügyfél a Ket. 53.§ (4) bekezdésében foglalt eset kivételével köteles nyilatkozni, vagy tanúvallomást tenni. A tanúvallomás, illetve a nyilatkozattétel megtagadásának esetei a Ket. 53.§ (4) bekezdése alapján:

„(4) A tanúvallomás megtagadható, ha

- a) a tanú az ügyfelek valamelyikének hozzátartozója, vagy
- b) a tanú vallomásával saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná.”

A jogutódlás

A 45. §-hoz

A javaslat 45. §-ának rendelkezései a Ket. általános szabályait – figyelembe véve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. tv (Gt.), a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (Ptk.) és a hagyatéki eljárásról szóló 6/1958. (VII. 4.) IM rendelet rendelkezéseit – egészítik ki, a javaslat szerinti eljárásból adódó sajátosságok figyelembevételével. Általános szabály, hogy a megindult eljárások során keletkező, nem személyhez fűződő jogok és kötelezettségek örökölhettek, illetve nem természetes személyek esetében jogutódlás tárgyai lehetnek. A javaslat 45.§ (2) bekezdésének rendelkezései nem természetes személyek jogutódlására vonatkoznak, míg a (3)-(5) bekezdések a természetes személyek öröklése esetében irányadóak.

Annak érdekében, hogy a jogutódok jogukat érvényesíthessék, illetve kötelezettségeiket teljesítsék, illetve az ügyfél-regisztrációs rendszer célja

megvalósuljon, a jogutódoknak regisztrációs szám megállapítása iránti kérelmet kell benyújtaniuk a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez.

A javaslat 45.§ (2) bekezdése értelmében a jogutódokat megillető jogosultságok, illetve terhelő kötelezettségek tekintetében a fő szabály az, hogy azok megosztása tekintetében a jogutódok megállapodást köthetnek. Amennyiben sem megállapodás, sem határozat nem ír elő mást, a vagyonarányosság elve kerül alkalmazásra, amely az igénybe vehető támogatási összeg az egyes jogutódokra jutó részének arányára vonatkozik. Kötelezettség nemteljesítése esetén a kötelezettség teljesítése bármelyik jogutódtól követelhető (egyetemlegesség).

A javaslat 45.§ (3) bekezdése értelmében természetes személyek öröklése esetén elsődlegesen a közjegyzői okiratban (hagyatékátadó végzés) meghatározottak kötik a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet, az okiratban az egyes örökösök örökrészébe utalt támogatási összeg tekintetében végzéssel dönt annak örökös részére történő folyósításáról. Amennyiben közjegyzői okirat nem rendelkezik a támogatás összegéről, úgy több örökös esetében – a vagyonarányosság elvéhez hasonlóan – az örökrész aránya az irányadó a támogatás összegének megosztása szempontjából.

A javaslat 45.§ (4) bekezdése értelmében fő szabályként megállapítható, hogy nem támogatás jellegű jogosultságok esetében is a közjegyzői okiratban meghatározottak az irányadóak. Nem támogatás jellegű jogosultságnak minősül minden olyan jogosultság, amely a javaslat alapján indult eljárás során keletkezik, és nem kötődik hozzá pénzbeli támogatás (kifizetés). Ilyennek minősül pl. a tejkvóta, vagy a telepítési, kivágási jog. Arra az esetre, ha a közjegyzői okirat a nem támogatás jellegű jogosultság tekintetében rendelkezést nem tartalmaz, úgy a vagyoni értékű jog jellegéből adódóan (a jogosultság nem önmagában, hanem valamilyen vagyontárgyhoz kapcsolódóan áll fenn) annak jogosultjává a vagyontárgyat öröklő személy – több örökös esetén örökrészüik arányában – válik.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv által végzett folyamatba épített ellenőrzés

A javaslat 46. §-ához

Az ellenőrzések fajtáinak megállapítása az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerről szóló 796/2004/EK bizottsági rendelet alapján került meghatározásra.

Az ellenőrzés során keletkezett adatok nyilvántartásának szükségességét elsősorban a többéves támogatási periódusok és a közösségi jogszabályokban meghatározott ellenőrzési módok sajátossága teszi különösen szükségessé.

A kérelem ellenőrzés akadályozása esetén történő automatikus elutasítása azért szükséges, mert alapos okkal tételezi fel a hatóság, hogy az ügyfél által

benyújtott kérelem nem felel meg a valóságnak, ha az ügyfél fizikailag próbálja megakadályozni a feltételek teljesülésének ellenőrzését.

A 47. §-hoz

A kérelem megalapozottsága előzetes ellenőrzésének indoka egyértelmű, hiszen érdemi döntés nem hozható a kérelem alapos – jogszabályi követelményeknek történő megfelelés – vizsgálata nélkül. Az utólagos ellenőrzés pedig biztosítja mind az ügyfél által elkövetett szabálytalanságok, mind a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által elkövetett hibák feltárását, amelyek megalapozhatják akár a döntés módosítását, visszavonását, egyéb jogkövetkezmények, így különösen támogatás jogosulatlan igénybevételének megállapítását.

Figyelembe véve a közösség pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó uniós szabályozásokat, valamint azt a tényt, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet ellenőrző szervek is jogosultak az ügyfelek ellenőrzésére, szükséges az ismételt ellenőrzés intézményének rögzítése a javaslatban.

A 48. §-hoz

Az ellenőrzés lefolytatására fő szabályként a megbízólevéllel rendelkező ellenőr jogosult. Kivételt képez a szabály alól a távérzékelés módszerével végzett, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hivatali helyiségeiben lefolytatott ellenőrzés.

A megbízólevél egy példányának átadásával az ellenőr igazolja az ellenőrzésre való jogosultságát, valamint ismerteti az ellenőrzés konkrét célját.

Az általános megbízólevél alapján – amelyben nem tüntetik fel az ellenőrzés alá vont ügyfelek nevét – szűrőpróbaszerű vizsgálatot olyan ellenőr végezhet, akinek a nevére általános megbízólevél szól.

A 49-50. §-okhoz

A javaslat az ellenőrzésről való értesítés vonatkozásában azt az esetet emeli ki, amikor a helyszíni ellenőrzés előzetes értesítés nélkül is lefolytatható. A Ket. alapján egyértelmű, hogy a hatóság alapesetben az ellenőrzés megkezdése előtt értesíti az ügyfelet, és kizárólag indokolt esetben nem szükséges a megelőző tájékoztatás, ellenben a közösségi szabályozás az értesítés nélküli ellenőrzést állapítja meg alapesetnek, ezért indokolt kiemelni, hogy az ellenőrzés előzetes értesítés nélkül is bármely esetben lefolytatható. Az eljárás jellegénél fogva tipikus ellenőrzési mód a távérzékeléssel történő ellenőrzés, amikor értelemszerűen az előzetes tájékoztatás nem indokolt.

Az ellenőrzés megkezdésének időpontját az értesítés tartalmazza, amennyiben

értesítés nélkül kezdik meg az ellenőrzést, úgy a megbízólevél bemutatásának napja a kezdőnap. Az ellenőrzés befejező időpontja a jegyzőkönyv átadásának napja.

A javaslat 50. § (1) bekezdése összhangban van a Bizottság 2004. április 21-ei, 796/2004/EK számú rendelete 25. cikk (1) bekezdésével, amely kimondja, hogy a helyszíni ellenőrzéseket előzetes bejelentés nélkül kell végrehajtani.

Az 51-53. §-okhoz

A javaslat 51. § (2) bekezdése a Ket. szabályaival (58-59. §) összhangban lehetőséget ad mind az ügyfél, mind az ellenőrzést végző szerv részére arra, hogy az ellenőrzés során szakértőt vegyen igénybe.

Az ellenőr az ellenőrzés során jogait az ügyfél gazdasági érdekeit is figyelembe véve köteles gyakorolni, az ellenőrzés során az ügyfelet és a nevében eljáró képviselőjét, meghatalmazottját, alkalmazottját megállapításairól folyamatosan tájékoztatni, valamely felajánlott bizonyíték visszautasítását köteles indokolni, és a tényeket, körülményeket teljes körűen tisztázni és bizonyítani kell.

Az ellenőr megtekinthet minden iratot, amely a támogatás jogszerűségének megállapításához szükséges. Az ügyfél, annak képviselője, valamint alkalmazottja köteles az ellenőr részére az általa kért információt megadni, az iratokat pedig a rendelkezésére bocsátani. Abban az esetben, ha az ügyfél nyilvántartásai, vagy egyéb iratai rendezetlenek és ennek következtében ellenőrzésre alkalmatlanok, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv minden esetben egyszeri, napokban meghatározott, indokolt mértékű határidőt szab az iratok jogszabálynak megfelelően történő rendezésére. Az ilyen esetben megállapított határidő az ellenőrzésre nyitva álló harminc napba nem számít bele. Az ellenőr köteles minden releváns körülményt jegyzőkönyvbe foglalni, ami egy későbbi bizonyítási eljárás lefolytatása során felhasználható.

Az 54. §-hoz

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a magánszemély ügyfél akadályoztatása esetére legfeljebb hatvan napra elhalaszthatja az ellenőrzés megkezdését, illetőleg ezen időtartamig szüneteltetheti az ellenőrzési cselekmények végzését. Ez az időtartam természetesen kívül esik az ellenőrzési határidőn.

Az észrevételezési és bizonyítási indítvány előterjesztésének jogán túl joga van az ügyfélnek minden, a támogatásával kapcsolatos tényállási elemet és az erre vonatkozó bizonyítást vagy bizonyítékot megismerni.

A döntés

Az 55. §-hoz

A javaslat a Ket. általános rendelkezéseitől eltérően szabályozza a kérelemről való döntés kérdését. A közösségi jogszabályok ugyanis bizonyos esetekben meghatározzák egyrészt azt az időszakot, amíg a kérelem az eljáró szervhez (kifizető ügynökséghez) benyújtható, másrészt azt az időpontot is, ameddig az eljáró szervnek a kérelmet el kell bírálnia. Ezen időtartamok általában nem esnek egybe a Ket.-ben szabályozott eljárási határidőkkel. A javaslat erre figyelemmel tér el a Ket. általános szabályaitól.

A kérelem elbírálásakor annak van jelentősége, hogy az hiánytalanul érkezzon be a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez. Hiánytalanul beérkezett kérelemnek minősül a jogszabályi, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által támasztott egyéb feltételeknek teljes mértékben megfelelő kérelem, valamint a hiánypótlásra felszólító végzésben megjelölt hiányosságokat az arra megjelölt határidőben teljesítő kérelem.

A javaslat 55. § (4) bekezdése az ügyfelek számára kedvező rendelkezést tartalmaz, amikor biztosítja azt a lehetőséget, hogy a megítélt támogatási összeg a fellebbezésre tekintet nélkül kiutalható az ügyfél részére.

Az 56. §-hoz

A Ket. 30. §-ában meghatározott eseteken kívül a javaslat hatálya alá tartozó eljárásokban a gyakorlati tapasztalatok alapján, és az egyes intézkedések esetén beérkező kérelmek nagy száma miatt a végrehajtás gyorsítása érdekében indokolt további olyan esetek meghatározása, amikor érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani a kérelmet. Az elutasításról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelem beérkezésétől számított harminc napon belül végzésben dönt, ha

- a kérelmet az EMGA-ból finanszírozott intézkedések, illetve a nemzeti támogatások esetében a támogatási keret kimerülését követően nyújtották be,
- a kérelem nem jogszabályban meghatározott módon (formanyomtatványon) került benyújtásra, amennyiben az intézkedésre vonatkozó jogszabály így rendelkezik,
- a kérelmet az igény benyújtására jogosult nem írta alá. Cégek esetén elengedhetetlen a szabályos cégszerű aláírás; amennyiben annak valamely eleme hiányzik, a kérelem elutasításra kerül.
- a kérelmet nem az igény benyújtására jogosult személy terjesztette elő.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv eljárásának jelentős részében megfigyelhető, hogy a támogatási kérelem nem csupán egy lapból, hanem több részből áll – főlap, betétlap, stb. A jelen törvény előírása szerint, amennyiben az ügyfél nem írta alá a kérelmet, akkor az elutasításra kerül.

A jelenlegi eljárás szerint támogatási kérelemnek minősül a főlap és a betétlapok összessége – hiszen mindkét kérelemrészben olyan tartalom van, amely nélkül érdemi elbírálás nem történhet a támogatási szerv részéről.

A nem természetes személyek esetében az aláírásra jogosult képviselőnek kell aláírni cégszerűen a kérelmet. A cégszerű aláírás hiányában szintén elutasításra kerül a kérelem.

A főlap tartalmazza az ügyfél által tett legfontosabb nyilatkozatokat, amelyek hiányában nincsen mód a támogatási kérelem érdemi elbírálására. A betétlap tartalmazza a támogatás tárgyát, tehát meghatározza a támogatás alapjául szolgáló földterületet, állatlétszámot stb.

A kérelem hiánypótlásra bocsátható, amennyiben valamelyik kérelem részen nincsen aláírás, viszont amennyiben egyiken sincs, akkor alkalmazható a törvény fenti rendelkezése, miszerint elutasításra kerül az alá nem írt kérelem.

A döntés módosítása, visszavonása

Az 57. §-hoz

A döntés módosítására, visszavonására sor kerülhet mind az ügyfél javára, mind pedig annak terhére. A közösségi jogszabályok értelmében a jogosulatlanul igénybevett támogatások visszatéríttetéséért a tagállam tartozik felelősséggel. Erre figyelemmel a javaslat a közösségi jogszabályokkal összhangban levő speciális elévülési időt állapít meg.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által lefolytatott végrehajtás

A javaslat 58-62. §-aihoz

A javaslat a végrehajtásnak azokat a részletszabályait állapítja meg, amelyeket a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv folytat le. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az adóhatósággal együttműködve meg tudja állapítani az ügyfelet terhelő adótartozást is, amelyet később az ügyfélnek járó támogatás összegéből vissza lehet tartani. Ez a rendelkezés a nemzeti forrásokból történő támogatásnál alkalmazható.

Az egyéb kötelezettségek esetében is a visszatartási jog a leghatékonyabb módja az önként, határidőre nem teljesített fizetési kötelezettségek teljesítésének kikényszerítésére, és ezáltal a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmére. A visszatartási jog gyakorlása végrehajtási cselekménynek minősül.

A behajthatatlan tartozás törlése

A 63. §-hoz

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a behajthatatlan tartozást

abban az esetben törli a nyilvántartásából, ha a végrehajtáshoz való jog elévült (az esedékessé válástól számított hat hónapon túl), vagy az általa kezdeményezett felszámolási eljárás során nem sikerült a helytállni köteles személyektől a követelést behajtani.

Elévülés

A 64. §-hoz

A javaslat 64. §-a kétféle elévülési rendelkezést tartalmaz: a jogosulatlanul igénybevett támogatás visszatérítésével, valamint a már megállapított jogosulatlanul igénybevett támogatás végrehajtásával összefüggő elévülést. A javaslat mindkét esetben ezt az időtartamot öt évben állapítja meg.

V. FEJEZET

PÁLYÁZATI ELJÁRÁS

A 65-68. §-okhoz

A javaslat értelmében az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő eljárások vagy kérelemre, vagy pedig pályázat alapján indulnak meg.

A kérelemre indult eljárásokat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a Ket.-nek a javaslatban foglalt eltérések szerint lebonyolított eljárási rendje alapján bírálja el. Vannak azonban olyan, többnyire összetett fejlesztésekhez kapcsolódó támogatások, amely esetekben az erősen formalizált, és norma szinten rendezett kérelem típusú eljárások alkalmazására nincs mód. Ezen esetekre tartalmaz rendelkezést a javaslat V. fejezete.

A javaslat 65-68. §-a rögzíti a pályázatok elbírálásakor alkalmazandó legfontosabb garanciális rendelkezéseket. Figyelemmel arra, hogy egyes intézkedések esetén még további sajátos eljárási szabályok kidolgozása is szükségessé válhat, ezért ezen rendelkezések rendeleti szintű meghatározására az agrárpolitikáért felelős miniszter kapott felhatalmazást (lásd: 81.§ (3) bekezdés h) pontját).

A javaslat 68. § (2)-(4) bekezdése a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban levő rendelkezést tartalmaz.

VI. FEJEZET

*JOGKÖVETKEZMÉNYEK**A támogatás visszafizetése**A 69. §-hoz*

A támogatás részben vagy egészében jogosulatlannak minősül, amennyiben az ügyfél az a)-f) pontban felsorolt esetek szerinti módon kötelezettségét súlyosan megsérti.

A visszafizetendő jogosulatlanul igénybe vett támogatás mértékéről és feltételeiről – amennyiben közösségi jogszabály nem rendelkezik – nemzeti jogszabályban kell rendelkezni.

A jogosulatlanul igénybe vett támogatásokról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nyilvántartást vezet. Jogosulatlanul igénybe vett támogatás esetén ugyanazon intézkedésben vagy intézkedés-csoportban új támogatás igénybevétele összeférhetlenség miatt nem lehetséges.

A jogosulatlanul igénybe vett támogatást a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő kamattal növelten kell visszafizetni.

Az ügyfél önhibáján kívül igénybevett jogosulatlan támogatások visszafizetését kamat nem terheli.

*Késedelmi pótlék**A 70. § -hoz*

A javaslat 70. §-a a késedelmi pótlék megállapításával kapcsolatos technikai, eljárási szabályokat tartalmaz. A késedelmi pótlék mértéke a mindenkori jegybanki alapkamathoz igazodik.

*Mulasztási bírság**A 71. §-hoz*

A mulasztási bírságra vonatkozó szabályozás taxatív módon határozza meg azokat az eseteket, amikor az ügyfél, illetőleg más személy a törvényben meghatározott mértékig mulasztási bírsággal sújtható. A javaslat – a korábban hatályos szabályozásnak megfelelően – a tételes bírságra helyezi a hangsúlyt és egységesen határozza meg a bírság maximális mértékét.

A mulasztási bírság szabályok minden esetben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiszabható legmagasabb bírság összegét

határozzák meg, mely nem jelenti azt, hogy bármely jogszabálysértés esetén a törvényben meghatározott összeget kellene bírsággént megállapítani. A kiszabott bírságnak minden esetben arányban kell állnia az elkövetett jogszabályszegéssel, ezért a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek a jogkövetkezmény alkalmazásakor kötelezettsége az eset összes körülményét mérlegelni és azok tükrében meghatározni a bírság összegét, ez tehát akár nulla forint is lehet. Egyes kötelezettségek (bejelentés, adatszolgáltatás) késedelmes teljesítése esetén nem szabható ki mulasztási bírság, ha a mulasztó késedelmét azzal igazolja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Egyes támogatások igénybevételéből való kizárás

A 72. §-hoz

A javaslat 72.§-a értelmében a súlyosabb jogsértések esetén van lehetőség az egyes támogatások igénybevételéből való kizárás mint jogkövetkezmény alkalmazására. A javaslat 72. § (4) bekezdése értelmében e jogkövetkezmény alkalmazására csak abban az esetben van mód, ha erre a lehetőségre a jogszabály, vagy a pályázati felhívás kifejezett rendelkezést tartalmaz.

Kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok megsértése miatti külön rendelkezések

A 73. §-hoz

A javaslat 73. §-a a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok megsértésével összefüggő rendelkezéseket tartalmaz. A rendelkezések alkalmazásánál figyelemmel kell lenni arra a kettősségre, ami a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó eljárás kettősségéből fakad: egyrészt van egy általános szakhatósági eljárás, amely a jogszabályban meghatározott feltételek ellenőrzését jelenti, másrészt ugyanezen hatóság, akár ugyanezen eljárás keretében a kölcsönös megfeleltetéssel összefüggésben különböző megállapításokat tesz, amelyekről tájékoztatja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kapott információkat egybeveti a rendelkezésére álló egyéb információkkal, és szükség szerint határoz a jogkövetkezményről.

VII.FEJEZET

AZ ELJÁRÁS KÖLTSÉGEI

A 74. §-hoz

A javaslat 74. §-a az eljárás költségeire vonatkozó szabályozás keretében tárgyi illetékmentes eljárásnak tekinti a törvény hatálya alá tartozó egyes

államigazgatási eljárásokat. E rendelkezés jogi szempontból összhangban van az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdésével.

Az eljárások tárgyi illetékmentessége egyben azt is jelenti, hogy az eljárás során az ügyfeleknek saját maguknak kell felmerült költségeiket viselniük.

Az eljárások tárgyi illetékmentessége összhangban van azzal a közösségi irányelvvel, miszerint a tagállamoknak saját maguknak kell biztosítaniuk az egyes közösségi támogatásokhoz való egyenlő hozzájutási feltételeket. Erre figyelemmel amennyiben a tagállam díjat, vagy illetéket kérne az intézkedésekben való részvételi jogosultság megállapításáért, az – mivel tagállamonként nem lenne egységes – diszkriminációt jelentene az egyes tagállamok esetében az egyenlő feltételek biztosítását illetően.

VIII. FEJEZET

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

Mezőgazdasági vagyoni értékű jogok

A 75-76. §-okhoz

A mezőgazdasági vagyoni értékű jogok szorosan kapcsolódnak a Közös Agrárpolitika keretében nyújtott támogatásokhoz, hiszen:

- termelési korlátot jelentenek a termelők számára egyes termékek vonatkozásában, és csak áttételesen kapcsolódik hozzájuk támogatás (tejkvóta),
- termeléshez kötött támogatások egyéni és nemzeti felső határát jelzik (állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultságok rendszere anyatehéntartás támogatása, anyajuhtartás támogatása esetén),
- a termeléstől független egységes támogatási rendszer (ETR) egyéni és nemzeti felső határát jelzik, támogatási jogosultságok rendszerét alkotva.

A javaslat 75-76.§-ai a mezőgazdasági vagyoni értékű jogokkal kapcsolatban számos új elem kodifikálását végzik el.

A javaslat rendezi a mezőgazdasági vagyoni értékű jogokkal kapcsolatos tulajdonjogi kérdéseket, amikor kimondja, hogy azok nemzeti tartaléka a Magyar Állam tulajdonában van, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv pedig csak a tulajdonosi jogok gyakorlására jogosult.

Amikor a javaslat 75.§ (2) bekezdése kimondja, hogy a nemzeti tartalékból való első tulajdonszerzés térítésmentesen történik, azzal egyrészt megteremti az alapját annak, hogy a várhatóan 2009-re bevezetendő egységes támogatási rendszerből is térítésmentesen fog történni az első tulajdonszerzés. E megfogalmazás más megközelítésben viszont már azt is jelenti, hogy – már összhangban a közösségi jogi szabályokkal – a későbbiekben a további

tulajdonszerzések esetén már térítést is lehessen kérni.

A javaslat 76. §-a a mezőgazdasági vagyoni értékű jogok átruházásával, illetve átengedésével kapcsolatos polgári jogi szerződéses viszonyokat érintő rendelkezéseket tartalmaz.

A vagyoni értékű jogok forgalmazásával kapcsolatban eddig ismertté vált gyakorlat alapján feltételezhető, hogy a későbbi jogvitákat jobban meg lehet előzni akkor, ha a szerződéseket teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalják. A jövőben ugyanis – különösen az egységes támogatási jogosultságra való áttéréssel kapcsolatban – az eddigieknél egyrészt nagyobb összegű támogatás vehető majd igénybe, másrészt viszont ebből következően az esetleges érdekellentétek miatt meg fog nőni a jogviták száma is. Ezek részbeni megelőzését is szolgálja ez a szigorú formakényszer.

A mezőgazdasági vagyoni értékű jogok átruházásáról, illetve ideiglenes átengedéséről szóló szerződéseket jóváhagyás céljából be kell nyújtani a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek. Ezen adminisztratív előírás azt a célt szolgálja, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv által vezetett nyilvántartásokban biztosítani lehessen az adatok naprakészségét, ebből következően pedig mindig pontosan nyomon lehessen követni a jogosultságok forgalmazását, ideértve annak ellenőrzését is, hogy az érintettek betartják-e a mezőgazdasági vagyoni értékű jogokhoz kapcsolódó kötelezettségek teljesítését.

A javaslat 76. § (5) bekezdése kimondja, hogy egyes jogkövetkezmények érvényesüléséhez szükség van arra is, hogy több, a mezőgazdasági vagyoni értékű jogra, valamint a földterületre, illetve állatállományra vonatkozó jognyilatkozat ugyanazon szerződés keretében történjen. Ez a megközelítés már fokozatos átmenetet képez a közösségi jogban is ismert ún. üzemszabályozás irányába. A javaslat ezen rendelkezése ugyanis a mezőgazdasági üzemet már a nemzeti jogi szabályozás szintjén is egységesen kezelt és irányított vagyontömegnek kezeli.

Elháríthatatlan külső ok (vis maior) igazolása

A 77. §-hoz

Mivel a javaslat hatálya széles körű (EMGA, EMVA, EHA, nemzeti támogatások), ezért eltekint attól, hogy a tipikus elháríthatatlan külső ok (vis maior) eseteket még a tipizálás szintjén is meghatározza. Ennyiben tehát eltér a földadóról szóló 1991. évi LXXIX. törvény rendelkezéseitől, amely az elemi károk körére vonatkozóan tételes iránymutatást ad. A két jogszabály egybevetéséből meg kell állapítani, hogy az elháríthatatlan külső okra, illetve annak igazolására – amennyiben arra a javaslat hatálya alá tartozó intézkedéssel összefüggésben hivatkoznak – nem az 1991. évi LXXIX. törvényben, hanem a javaslatban foglaltakat kell alkalmazni.

A javaslat abból indul ki, hogy az ügyfél bármely körülményre hivatkozhat úgy, hogy azt elháríthatatlan külső oknak tekinti, azonban ezen állítását igazolnia kell. Az igazolás csak az esemény megtörténtét igazolja. Az esemény, vagy körülmény igazolására csak abban az esetben van szükség, ha az kihatással volt az intézkedésben való részvétel feltételeit meghatározó jogszabályban, illetve pályázati felhívásban foglaltak teljesítésére, és így fennáll a jogosulatlanul igénybevett támogatásra vonatkozó jogkövetkezmény alkalmazásának a veszélye.

Azt, hogy az adott intézkedés esetében az igazolt állítás elháríthatatlan külső oknak minősült-e vagy sem, mindig ok-okozati összefüggésben kell vizsgálni. A döntés joga és felelőssége a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervé.

Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv elháríthatatlan külső okként elfogadja az igazolt tényállítást, az egyben mentesíti is az ügyfelet a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó jogkövetkezmények alkalmazása alól.

A nemzeti hatáskörben nyújtott egyes támogatásokra vonatkozó külön szabályok

A 78. §-hoz

A javaslat 78. §-a – összhangban a Tanács 659/1999/EK rendeletével, valamint az annak végrehajtására kiadott 794/2004/EK bizottsági rendelettel, csak olyan nemzeti támogatások meghirdetését engedi, amelyeket előzetesen a Bizottság notifikált. Mivel a 2004. május 1-i csatlakozás alkalmával Magyarország a korábban alkalmazott nemzeti támogatásai tekintetében hároméves moratóriumot kapott, az új rendelkezések alkalmazására csak 2007. május 1-et követően kerül sor.

Amennyiben a nemzeti hatáskörben nyújtott támogatásról nem törvényben, illetve kormányrendeletben rendelkeznek, úgy azokat – figyelemmel a javaslat 81. § (4) bekezdésében foglaltakra – az agrárpolitikáért felelős miniszter hirdeti meg rendeletben.

A cukorilleték megfizetésére vonatkozó külön szabályok

A 79. §-hoz

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 10. § (3) bekezdése értelmében fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét, továbbá előlegfizetési kötelezettséget megállapítani – a díj és a bírság kivételével – csak törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet.

A javaslat ezen rendelkezése nem minősül új fizetési kötelezettségnek, mivel átveszi az egyébként hatályon kívül helyezni javasolt 2003. évi LXXIII. törvény 15/A. §-ában foglaltakat.

IX. FEJEZET

HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

A 80. §-hoz

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 10. § (4) bekezdése értelmében fizetési kötelezettségekre, fizetésre kötelezettek körére, a fizetési kötelezettség mértékére vonatkozó törvények kihirdetése és hatálybalépése között legalább negyvenöt napnak kell eltelnie. E rendelkezésre figyelemmel a javaslat fizetési kötelezettséget is magában foglaló, jogkövetkezményt megállapító rendelkezései (29. § (3) bekezdése, 69-71. §-ai) a kihirdetést követő negyvenhatodik napon lépnek hatályba.

A javaslat 80. § (3) bekezdése értelmében annak rendelkezéseit csak a hatálybalépést követően indult ügyekben kell alkalmazni. E rendelkezés egyben azt is jelenti, hogy a hatálybalépés előtt indult eljárásokat a korábbi jogszabályokban foglaltak alapján kell befejezni.

A javaslat 80. § (4) bekezdése szintén átmeneti rendelkezésként írja elő, hogy a nemzeti támogatásokkal kapcsolatban 2007. május 1. előtt indult eljárásokat a korábbi jogszabályok alapján kell befejezni. Más megközelítésben ez – figyelemmel a javaslat 78.§-ában foglaltakra is – 2007. május 1. után már csak a javaslatban foglaltaknak megfelelően meghirdetettek szerint vehető igénybe nemzeti jogkörben nyújtott támogatás.

A javaslat 80. § (5) bekezdése a kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatos átmeneti rendelkezést állapít meg. Ennek értelmében e rendelkezések kötelező alkalmazását közvetlenül alkalmazott közösségi jogi aktus állapítja meg.

Felhatalmazó rendelkezések

A 81. §-hoz

A javaslatban foglaltakkal összefüggő végrehajtási rendelkezések kiadására a Kormány, valamint – összhangban a javaslat 11. § (2) bekezdésében foglaltakkal – az agrárpolitikáért felelős miniszter kap felhatalmazást.

Módosuló jogszabályok

A 82. §-hoz

A javaslat 82. § (1) bekezdése a Magyar Agrárkamara, valamint a megyei agrárkamarák részére biztosít többlet lehetőséget arra, hogy speciális szolgáltatásként agrártámogatások igénybevételével kapcsolatos viták rendezéséhez segítséget nyújtson. A rendelkezés megfogalmazásánál tükröződik az a jogalkotói szándék, miszerint az egységes támogatási jogosultsági rendszerre való áttéréssel kapcsolatosan várhatóan megnövekedő vitás esetek kezelése minél gyorsabban menjen végbe. A javaslatban említett kamarai szolgáltatás nem váltja ki a más jogszabályok által biztosított közvetítói, választott bírósági, vagy rendes bírósági jogorvoslati lehetőséget.

A javaslat 82. § (2)-(6) bekezdése módosítja a mezőgazdasági termelők nyugdíj előtti támogatásának bevezetéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXVII. törvényben írt szabályozási koncepciót. Mivel a jövőben a hasonló célok támogatására az EMVA-ból kerül sor, így alkotmányosan indokolható, hogy a módosításokra a javaslattal összefüggésben kerüljön sor.

Az EMVA-ból finanszírozandó ún. korai nyugdíjazási támogatás rendszerét – gazdaságátadási támogatás néven – az Új Magyarország Nemzeti Vidékfejlesztési Terv keretében a 2005-ben meghirdetettől eltérő konstrukcióban tervezik bevezetni. Jogi és finanszírozási okok miatt nincs mód arra, hogy az ún. korai nyugdíj támogatási rendszere egyben orvosolja a mezőgazdaság sajátos foglalkoztatási viszonyaiból eredő, a nyugdíjjogosultsági időre is kiterjedő hatályú rendezést. Az új konstrukció az EMVA-ból gazdaságátadási támogatási jogcímen teljesít kifizetést. A módosítások a szolgálati idővel kapcsolatos, más jogszabályokban megjelenő rendelkezésekből kiveszik a korábbi konstrukcióra vonatkozó utalásokat, míg az egyéb, a földtulajdon szerzéssel összefüggő rendelkezések esetében megtartják a kedvezményeket, amelyeket már a gazdaságátadás címen lehet a jövőben igénybe venni.

Hatályukat veszítő jogszabályok

A 83. §-hoz

A javaslat 83. §-ában felsorolt jogszabályok figyelemmel vannak arra, hogy a javaslat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény rendelkezései helyébe lép. A javaslat 83. §-a e törvényt, valamint az azt módosító törvényeket, illetve törvényi rendelkezéseket helyezi hatályon kívül.

Az Európai Unió jogának megfelelés

A 84. §-hoz

A javaslat 84.§-ában felsorolt jogszabályok esetében nem a hagyományos értelemben vett jogharmonizációról, hanem a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusok nemzeti végrehajtásáról lehet beszélni. A javaslat 84. §-a legfőbb elemeiben konkretizálja a javaslat 8. §-ában foglalt azon rendelkezést, miszerint a javaslatban foglalt rendelkezéseket a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokkal együtt kell alkalmazni, illetve értelmezni.